

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Müzik Seni Çağırıyor

Erdal Atabek

Müzik Seni Çağırıyor

Erdal Atabek



“Bir hayalle başlamıştı.
Hayal gerçeğe dönüşmüştü.
Bir öykü doğmuştu.
Bir orkestranın öyküsü.
Yoktan varolan bir orkestranın öyküsü.
Yüzlerce yıldır insanın serüvenini anlatan seslerin
yeni bir öyküsüdür bu.
Bu öykü, müziğin öyküsüdür.
Yaşadığımız bu öyküde bize anlatılan önemli ipuçları var.
Çocuklarımızın müzikle birlikte büyümesi gerekiyor.
Müzikle büyümek her çocuğun hakkıdır.
Bu kitap da bir enstrümandır.
Ondan kendi seslerinizi çıkaracaksınız.”

Erdal Atabek



DOĞUŞ GRUBU



DOĞUŞ ÇOCUK
SENFONİ
ORKESTRASI



Kitabın tüm geliri
Tohum Otizm Vakfı'na
bağışlanacaktır.



ISBN 978-605-5813-96-3



9 786055 813963

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MÜZİK SENİ ÇAĞIRIYOR

DOĞUŞ ÇOCUK
SENFONİ ORKESTRASI

MÜZİK SENİ ÇAĞIRIYOR

E R D A L A T A B E K



DOĞUŞ GRUBU



Müzik Seni Çağırıyor
Erdal Atabek

© 2010 Doğuş Holding A.Ş. Her hakkı saklıdır.
NTV Yayınları tarafından hazırlanmıştır.

Baskı tarihi: Nisan 2011
Ekim 2012

Yayına Hazırlayan
Osman Çakmakçı

Sayfa Tasarımı
Mahir Duman - Sevgi Aslan

Kapak Tasarımı
Mahir Duman

Proje Koordinasyon
Esra Yalçınalp - Deniz Bayel Feyizoğlu - Esra Koç

Baskı
Pasifik Ofset San. Tic. Ltd. Şti
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
Haramidere 34310 Avcılar/İstanbul Sertifika No: 12027
Tel: (212) 412 17 77

ISBN: 978-605-5813-96-3

Doğuş Grubu İletişim Yay. ve Tic. A.Ş.
Maslak Mah. G-45 Ahi Evran Polaris Cad. Doğuş Power Center
No: 4 Maslak-Şişli / İstanbul
Tel: (212) 304 08 92 Faks: (212) 335 03 48

Sertifika No: 12444
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>



İÇİNDEKİLER

Önsöz	8
Giriş BU KİTAP NEDEN YAZILDI?	12
I. BİR HAYAL	16
II. ORKESTRA NEDİR?	26
III. DOĞUŞ ÇOCUK SENFONİ ORKESTRASI	30
IV. GÜNÜMÜZÜN ERGENLERİ	40
V. KLASİK MÜZİK NASIL GELİŞTİRİR?	44
VI. CSO - DÇSO ORTAK KONSERİ	56
VII. ÖĞRENCİLERİN PSİKOLOJİSİ	66
VIII. DÇSO KAMP ÇALIŞMALARI	82
IX. ARKADAŞLIKLAR	94
X. HEDEFİNİZ BAŞARI İSE	102
XI. ÖDÜLLER VE CEZALAR	108
XII. DUYGUSAL TASARIM ANKETİ	116
XIII. ORKESTRA YÖNETİCİSİ	124
XIV. MÜZİK İNSANI KURTARIR MI?	130
XV. ORKESTRANIN YÖNETİMİ	140
Sonsöz BU ÖYKÜ BİTMEZ	150
Kronolojik DÇSO Konserleri	154
DÇSO Üyeleri	160
Fotoğraflar	180



TEŞEKKÜR

Bu kitapla ilgili çok kişiye teşekkür etmem gerekiyor.

Öncelikle teşekkürüm, sadece kitapla değil, bu kitaba hayat veren Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası ile ilgili olacak.

Böyle bir girişim, bu girişimin gelişerek sürdürülmesi ülkemiz adına büyük bir kazançtır.

Onun için öncelikle ülkem adına teşekkür etmek istiyorum.

Doğuş Grubu'nun Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Ferit Şahenk başta olmak üzere,

kurumun CEO'su Sayın Hüsnü Akhan'a ve orkestramızın fikir babası Sayın (E.) Org. Aytaç Yalman'a, teşekkür borçluyuz.

Doğuş Grubu sadece bu orkestranın kurulup çalışmasına değil, Cumhurbaşkanlığı Konser Salonu'nun yeniden yapılmasına, bu büyük orkestramızın yurt içi konserlerine verdiği destekle de her türlü övgüyü hak etmektedir.

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası'nın kuruluşunda, çalışmalarında, konserlerinde çok değerli emeği olan orkestra şefimiz Sayın Rengim Gökmen ustamıza, özel teşekkür etmekten kıvanç duyuyorum. Bu uluslararası müzik yöneticimiz eğitici yeteneklerini müzik yönetimine katarak özel bir kompozisyon yaratmaktadır.

Yardımcıları Sayın Oğuzhan Kavruk, Sayın Tolga Taviş, Sayın Hasan Tura, hem müzisyen, hem eğitmen, hem orkestra şefi olarak orkestranın gelişimine büyük katkılarda bulunmaktadır.



Doğuş Grubu Kurumsal İletişim Bölüm Müdürü Sayın Deniz Bayel Feyizoğlu'na özel teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu kitabın yazılma ve yayımlanma düşüncesinin sahibi kendisidir.

Yardımcısı ve Proje Sorumlusu Sayın Esra Koç bu heyecana katılmış ve her zaman olduğu gibi desteğini esirgememiştir.

Her çalışma bir bayrak yarışıdır.

Ekipler görevlerini yapar ve bayrağı kendilerinden sonra gelenlere bırakırlar.

Bu orkestra çalışmalarına katılmama vesile olan ve projenin gelişimine destek veren Çocuk Akı firmasının değerli yöneticileri; Sayın Semih Yılmaz'a ve Sayın Senem Ekermen'e bütün çalışmalarında sağladıkları destek için teşekkür ediyorum.

Orkestranın kurulumunu sağlayarak, faaliyetlerini başlatan ve ilerlemesinde çok önemli katkıları olan Sayın Semih Yalman'a her türlü destekleri için teşekkür etmek borcumuzdur.

Ayrıca orkestranın gelişimine büyük destek veren, başlangıç döneminin proje sorumlusu Sayın Rayka Şenbay'a, Sanat Koordinatörlerimiz Sayın Nilgün Çelebi ve Sayın Kemal Küçük'e ve Sahne Yönetmenimiz Sayın Doğukan Çokşeker'e hepimizin teşekkür borcu olduğunu düşünüyorum.

Organizasyon grubunun büyük yükünü yöneten Boogy firmasından Sayın Funda Tunç'a, Sayın Setenay Çaka'ya ve ekip arkadaşlarına hepimiz adına teşekkür ediyorum.

Orkestra çalışmalarımıza destek veren, konservatuvar yöneticilerine ve öğretmenlerine, öğrenci ailelerine özel olarak teşekkür etmek borcumuzdur.

Bu kitap için emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Akış okumalarında yardımcım olan Eylem Öykü Yıldırım'a özel olarak teşekkür ediyorum.

Bu kitabın okuyan herkese yararlı olmasını umuyorum ve diliyorum.

Kitabı bütün müzikseverlere adıyorum.

Dr. Erdal Atabek



Önsöz

UYGARLIĞI SÜRDÜRMEK İÇİN...

Uygarlığımız...

10 bin yıl tarımla sürdürdüğümüz,
3 yüzyıl endüstri ile gönendirdiğimiz,
60 yıldır bilgi ile donattığımız uygarlığımız.
İçinde yaşadığımız dünyaya nasıl bakıyoruz?
Tüketeceğimiz kaynakların deposu olarak mı?
Üreteceğimiz zenginliklerin bahçesi yapmak için mi?
İnsanlık uygarlığın kavşağına mı geliyor?
Kentlerimiz, gökdelenlerimiz, alış-veriş merkezlerimiz.
Uçaklarımız, arabalarımız, yollarımız, hızlı yaşamımız.
Durup düşünmemiz gerekmiyor mu?
Müzik yaşamımızın neresinde?
Şiire artık yer kalmadı mı?
Doğa ile buluşmak hayal mi oluyor?
Kuşların ötüşünü unutuyor muyuz?
Horoz sesiyle uyanmak bir masal mı?
Bir çocuğun elini tutmak nasıl bir şey?
Uygarlığı sürdürmek bütün bunların değerini bilmektir.



Değer bilmek hepimizin sorumluluğu.
Uygarlık, hepimizin sorumluluğu.
Yaşayan, soluk alan hepimiz sorumluyuz.
Kurumlar da uygarlığın sorumluları.
Günümüzün şirketleri de değişiyor.
Artık sadece ürün kalitesi, pazar payını büyütme değil.
Sosyal sorumluluk da kurumların programlarında.
Kurumlar da sorumluluklarının bilinciyle çalışıyor.
Kimisi sosyal programların sponsoru.
Kimisi ilgi duyduğu bir alana yöneliyor.
Hepsi de uygarlığın sürdürülmesine katılıyor.
Doğuş Grubu bu uygarlık yarışında özgün projelerin sahibi.
Bir çok projenin ortağı, destekleyicisi.
Ama bir “sosyal sorumluluk projesi” var ki çok ayrı değerde.
Doğuş Grubu çoksesli evrensel müziği topluma sunuyor.
Klasik müzik olarak da bilinen müzik.
Uygarlığın değişmeyen kültürü olan müzik.
Düşüncelerin, duyguların, acıların, sevinçlerin müziği.
Bachların, Brahmsların, Beethovenlerin insanlığa armağanları.
Ahmet Saygunların, Ulvi Cemal Erkinlerin katıldığı dünya.



Bu alanın Türkiye'deki ilk ve tek temsilcisi yaratılıyor:
Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası.
Konservatuvar öğrencilerinden oluşan çok genç bir orkestra.
Doğuş Grubu, işte bu mucizeyi ülkemize ve insanlığa armağan ediyor.
Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası ülkemizi dolaşıyor.
Dünyaya açılıyor.
Bir orkestra kurmak, geliştirmek, sürdürmek.
Her aşama ayrı ayrı önemli.
Yarıda bırakmamak.
İlk günlerin heyecanını kaybetmemek.
Yaratılan değeri arttırmak.
Hep emek isteyen, hep nitelik gerektiren bir çaba.

Konser gelirlerini konservatuvarlara enstrüman olarak bağışlamak. Tıpkı bu kitabın tüm gelirinin de TOHUM Otizm Vakfı'na bağışlanması gibi...
Toplumsal refahın paylaşımına katkıda bulunmak. Uygarlığı sürdürülür kılınmak.

Doğuş Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Ferit Şahenk'i kutluyorum.
Uygarlığın sürdürülmesine eşsiz bir katkıyla katılıyor.
Doğuş Grubu CEO'su Sayın Hüsnü Akhan'ı kutluyorum. Orkestranın işlevini, büyük bir dikkatle devamlılığını sağlayarak gerçekleştiriyor.

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası.
Bir heves değil, bir bilinç yapıtı.
Müzik-Eğitim-Sosyal destek. Hepsinin birleşmesi.
Ülkenin uygarlık yolunda, hep parlayacak bir ışık kümesi.
Hep parlayacak...



Prof. RENGİM GÖKMEN

**Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Şefi
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü**

Türkiye'nin ilk ve tek çocuk orkestrası olan Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası büyük bir ekip çalışmasının eseridir. Gerçek bir orkestra olabilmek uzun süreler birlikte çalışarak başarılabilir bir hedeftir. Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası kısa sayılacak bir sürede büyük başarılarla ulaşarak, ülkemizin çağdaş yüzü olmuştur. Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası müziğin, ülkemiz çocuklarına ve gençlerine kazandıracak çok yönlü niteliklerin bir örneğidir. Bu bağlamda Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası ülkemize gurur veren bir armağandır.

GİRİŞ



BU KİTAP NEDEN YAZILDI?..

Bu kitabın üç yazılış nedeni var.

Birincisi; Doğu Çocuk Senfoni Orkestrası olarak yaratılmış büyük bir eserin bütün yapısıyla ortaya çıkması. Bu eserin sadece konserlerle sınırlı olmadan kalıcı bir öz tarihinin yazılması.

İkincisi, küçük yaşta verilen klasik müzik (çoksesli evrensel müzik) eğitiminin çocuklarımızın ruhsal ve zihinsel gelişimini olumlu yönde nasıl etkilediğini ortaya koyarak,

anne babalara,

öğretmen ve eğitimciler,

toplumun bütün kesimlerine,

bu geliştirici uygarlık yönteminin dikkatlerine sunulması.

Üçüncüsü de, günümüz ergenlerinin toplu bir müzik çalışmasına nasıl başarılı bir örnek verdiklerinin anlatılması.

Ben bu satırları yazarken, 20 Ağustos 2010 tarihli bugünün gazetelerinde birinci sayfadan verilen bir haberde,

“12 yaşında bir kız çocuğunun annesini bıçakla yaraladığı”
yer alıyordu.

Şiddet artık bu yaştaki çocuklarımızı bile tehdit ediyor.



Okul çocuklarımız bıçaklı kavgalara karışıyor.
Çocuklarımız uyuşturucu tehlikesiyle karşı karşıya.
Araba kazalarında kaç gencimiz can veriyor?
Çocuklarımızı, gençlerimizi bu tehlikelerden nasıl kurtarabiliriz?
Müzik bize yardım edebilir mi?
Klasik müzik bize bu konularda yardım edebilir mi?
“*Evet*” diyorum ben ve yalnız değilim.
Birçok müzik insanımız da *evet* diyor.
Venezuelâda *el sistema* deneyimi büyük bir *evet*’tir.
Gecekonduların 260 bin çocuğu orkestralar kuruyor.
Bu çocuklar, şiddetten, uyuşturuculardan, suçlardan kurtarılıyor.
Küçük yaşta çocuklarımız *klasik müzik* eğitimi alırsa zekâları geliyor mu?
Prof. Nancy Andreasen *evet* diyor. Gelişiyor.
Japonya’da pedagog Suzuki, keman eğitimine üç yaşında başlıyor.
Bu çocukların akademik zekâları, duygusal zekâları, kişilikleri olumlu farklar mı kazanıyor? *Evet*. Büyük bir EVET.
İşte, hepimize büyük bir görev düşüyor.
Çocuklarımızı klasik müzik eğitimiyle yetiştirmek.
Öğrencilerimizi klasik müzik eğitimiyle geliştirmek.
Toplumu çocuklarla, gençlerle klasik müzik eğitimiyle iyileştirmek.
Toplumu klasik müzik eğitimiyle uygarlaştırmak.
Bu müzik Batı’nın müziği değildir, insanlığın müziğidir.
Bugün Japonya, Güney Kore, Asya, Afrika, Kuzey Amerika, Güney Amerika bu müziği her kentinde, her yerleşim yerinde alıyor, dinliyor, bu alanda okullar açıyor, merkezler kuruyor.



Biz bu alanda geriye gidiyoruz.

Bu kitap sadece Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası'nın öyküsü olarak yazılmadı. Bu orkestranın öyküsünün yeni adımlara doğru bir adım olduğunu anlatmak için yazıldı.

Biz çocuklarımıza, gençlerimize dönüp de bakmıyoruz.

Biz, sadece onlara beklentilerimizi aktarıyoruz.

Biz, onları bu beklentilerimizi gerçekleştirmeleri için zorluyoruz.

Yanlış yapıyoruz.

Yanlış yaptığımızı da anlamıyoruz.

Yanlış yaptığımızı da kabul etmiyoruz.

Çocuklarımız ve gençlerimiz her alanda başarılı olacak yetenekler.

Çocuklarımız ve gençlerimiz dünya uygarlığına katkıda bulunacak kapasiteye sahipler.

Ama onlara bu alanları açmalıyız.

Onlara bu ortamları sağlamalıyız.

İşte, Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası budur.

İşte, *Doğuş Grubu* bunu yapmaktadır.

Bu, bir hayalin öyküsüdür.

Bu, bir hayalin gerçeğe nasıl dönüştüğünün öyküsüdür.

Vizyon mu? İşte budur.

Misyon mu? İşte budur.

Değerler mi? İşte budur.

Hedefler mi? İşte budur.

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası mı?

Yerlerinize oturun ve senfoni başlıyor...

I. BÖLÜM



BİR HAYAL

Bir orkestra kurmak güzel bir hayal olmalıdır.
Bir müzikseverin hayali olabilir.
Bir müzisyenin hayali olabilir.
Büyük bir konser salonu.
Salonu dolduran müzikseverler.
Heyecanla orkestranın sahneye gelmesini bekleyenler.
Sonra sahneye girmeye başlayan müzisyenler.
Coşkulu alkışlar.
Şefin sahneye gelmesi.
Alkışların yükselmesi.
Güzel bir hayal olmalıdır “bir orkestra kurmak”.
Bir tiyatro kurmak gibi.
Bir okul kurmak gibi.
Ama bu hayaller olmasaydı?
Ne orkestralar olurdu.
Ne tiyatrolar olurdu.
Ne de okullar.
İyi ki bu hayaller var.
İyi ki bu hayalleri kuran insanlar var.



İyi de “bir orkestra kurmak” sadece hayal kurmakla gerçekleşmez.
Orkestra demek, öncelikle müzisyenler demektir.
Hem de müziği iyi bilen, iyi icra eden müzisyenler olmalı.
Ama bir “çocuk orkestrası” hayal ederseniz?
Çocuk Orkestrası mı?
O nasıl oluyor?
Küçük çocuklardan oluşan bir orkestra oluyor.
Yani çocuk şarkıları falan söyleyecekler, öyle mi?
Hani şenliklerde şarkılar söyleyen çocuk koroları gibi mi?



Hayır, öyle değil. Çocuk orkestrası gerçek bir orkestradır.

Kaç yaşlarında çocuklardan söz ediyorsunuz?

İlköğretim çağı. Konservatuvarlarda okuyanlar.

11, 12 yaşlar mı?

Belirli bir yaş sınırı olur tabii. 10 ile 16 yaşlar olabilir.

İyi de bu çocuklar büyük eserleri çalabilir mi?

Tabii çalabilirler.

Zor iş ama. Çok zor iş.

Zor elbette ama her iş zordur.

Bir müzik aletini iyi çalmak kaç yılda öğrenilir?

Bu küçük müzisyenler nereden bulunacak?

Konservatuvarlardan bulunacak.

Konservatuvar öğrencileri.

Ama bu öğrenciler çok değişik seviyelerde olmaz mı?

Tabii öyle olur.

Bir arada nasıl çalacaklar?

Evet, bu bir sorun.

Hem de çok ciddi bir sorun.

Başarısız olunursa yazık. Çok emek isteyen bir iş bu.

Bir çözüm olabilir.

Konservatuvar öğrencileri arasında bir seçme sınavı yapılır. Bu sınavı geçenler orkestraya girer.

Yani ayrı bir sınav mı açılacak?

Aynen öyle.

Ama konservatuvarlar izin vermez ki.

Neden vermesin?

Birçok nedenden vermez. Programları aksar. Öğretmenlerin öğrettiği metotların dışına çıkar diye istemez. Böyle şeyler.

Anlatılırsa izin vermezler mi? Bu önemli bir proje.

Zor. Çok zor. Böyle bir uygulama yok ki.

Denemek lazım. Belli olmaz.

Peki, diyelim ki oldu. Bu çocuklar tek bir konservatuvardan mı gelecek?

O doğru olmaz. Hem öyle de olmaz. Bütün konservatuvarlardan olmalı.



Tamam da, en iyilerin seçilmesi gerekmiyor mu? Nereden gelirse?
Elbette. Madem seçilecekler. En iyiler nereden gelirse.
Ama bütün konservatuvarlar bu projeye katılmalı.
Evet, o zaman daha da anlamlı olur.
Çocuk orkestrası öyle mi?
Ne hayal ama.
Güzel hayal.
Biliyor musunuz, bir olursa çok hoş bir olay gerçekleşmiş olacak.
Evet, olursa.
Ama ne çok iş var biliyor musunuz?
Evet var. Bütün güzel işler gerçekleşene kadar çok iş olur zaten.
Bu iş gerçekleşir gibi geliyor mu size?
Geliyor.
Öyleyse başlayalım.
Bir yerden başlamak gerekiyor.



Bir yerden başlanıyor.
Bu yer, Doğuş Grubu'dur.
Doğuş Grubu çeşitli alanlarda çalışmaları olan bir grup.
Çalıştığı alanlarda uluslararası çapta başarılı.
Sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştiriyor.
Bu orkestrayı kurma projesi de orada hazırlanıyor.
Türkiye'nin ilk çocuk orkestrası projesi.
Türkiye'nin geleceğini kuracak yapılardan birisi de müzik.
Türkiye Avrupa Topluluğu'na girecek.
Türkiye dünya uygarlığına katılacak.
Müzik, Türkiye'nin uygarlaşma projesinde çok önemli bir alan.
Türkiye Cumhuriyeti kurulurken klasik müziğe büyük bir önem verilmiş.
Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası kurulmuş.
Bu orkestraya büyük bir önem verilmiş.
Bu müziğin eğitimi için yetenekli öğrenciler Batı ülkelerine gönderilmiş.
Ulvi Cemal Erkin, Ahmet Adnan Saygun, Necil Kazım Akses, Hasan Ferit



Alnar çeşitli Batı ülkelerine gönderilmiş.

1924 yılında Musiki Muallim Mektebi açılmış.

Ahmet Adnan Saygun, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın şefliğine getirilmiş.

Devlet Opera ve Balesi kurulmuş.

Bütün bu çalışmalar, ülke kültürünün uygar dünya kültürü ile bütünleşmesinin köprüleri olarak yapılmış.

Bu çalışmaların yurtdışına götürülmesine önem verilmiş.

Batı'nın Türkiye'yi kendisine yakın görmesinin altyapısı bu çalışmalarla kurulmuştur.

Bugün Avrupa Topluluğu'nun Türkiye'yi kendisine yakın görmesinin önemli nedenleri arasında temeli Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna dayanan bu hamlelerin etkileri bulunmaktadır.

Onun için de ülkemizde bir çocuk orkestrasının kurulması olağandışı önemdedir.



Bir çocuk orkestrası kurmak artık hayal olmaktan çıkıyordu.

Artık bu hayalin adı konmuştu.

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası.

Türkiye'nin ilk çocuk orkestrası kuruluyordu.

Yıl 2006.

Elbette bu kuruluş da kolay olmamıştır.

Konservatuvarlarla görüşmeler.

Orkestranın kadrosunun belirlenmesi.

Birinci kemanlar.

İkinci kemanlar.

Viyolonseller.

Kontrbaslar.

Flütler.

Fagotlar.

Klarinetler.

Trombonlar.



Trompetler.
Vurmalı çalgılar.
Çocuk yaşlarda müzisyenlerin seçilmesi.
Heyecan uyandıran seçmeler.
Heyecanla yaşanan “seçildim mi acaba?” kaygıları.
Seçilenlerin sevinçleri.
Seçilemeyenlerin üzüntüleri.
Başlangıcın bütün sorunları.
Sonra tek tek ailelerin onayları.
Onlara da projenin anlatılması.
Belki evinden ilk kez ayrılacak çocuk müzisyenlerin uygun şekilde desteklenebilmesi.
Heyecanların yatıştırılması.
Korkuların giderilmesi.
Bir kentten bir kente gidişlerin düzenlenmesi.
Otobüsler. Uçaklar.
Enstrümanların hasarsız taşınması.
Bir kontrbas bir insan kadar büyüktür.
Bir keman müzisyen için olağanüstü değerlidir.
Konaklamalar.
Otellerde her şeyin düzenli olması.
Sonra da “bir orkestra olma” çabaları.
İçinde olanlar bilir, bir orkestra olabilmek yıllar alır.
Ama burada “yıllar” yoktur.
Burada “günler ve saatler” vardır.
Her gün değerlendirilecektir.
Her saat değerlendirilecektir.
Provalar çok önemli olacaktır.
Orkestra olmak provalara bağlıdır.
Provalar konser kadar değerlidir.
Onun için de çocuklara bu çalışmaların önemi açıklanır.
Ama açıklama her şey değildir.
İstemek her şeydir.



Bir işin istekle yapılması her şeydir.
Burada işte bu istek olmalıdır.
Bu istek, bu güçlü istek, bu güdü her şeyin anahtarıdır.
Fiziksel gücün ekonomisi de çok önemlidir.
Yorucu çalışma saatleri ancak böyle yürütülebilir.
Enerji, doğru zamanda ve doğru yerde kullanılmalıdır.
Yorgunluk bıkkınlık yaratır.
Bıkkınlık çalışma verimini düşürür.
Kaldı ki her orkestra üyesinin çalışma kapasitesi birbirinden farklıdır.
Yaş, fizik kapasiteyi etkiler.
Daha önceki çalışma alışkanlıkları durumu etkiler.
Bir arada çalışma birbirinden etkilenir.
Bütün bu faktörlerin birlikte düşünülmesi gerekir.
Bir orkestra olmak bütün bunların hesaba katıldığı bir bütünleşmedir.
Eğer bu bütünleşme sağlanamazsa başarıya ulaşamaz.
Başarı.
Bu çabaların bütün amacı başarıdır.
Bu alanda, bu çoksesli müzik alanında başarı birçok faktörün ortak uyumuna bağlıdır.
Bu müzikle anlatılacak pek çok şey vardır.
Düşünceler.
Duygular.
Olaylar.
Kişiler.
Zaferler.
Yenilgiler.
Dünyanın geçmişinde yaşananlar.
Gelecekte yaşanacaklar.
Aşklar.
Ölümler.
Kayıplar.
Kazanımlar.
Sonatlar.



Noktürnler.
Oda müzikleri.
Senfoniler.
Konçertolar.
Büyük bestecilerin yüzyıllardır çalınan yapıtları.
Dünyanın her yanında çalınan orkestra eserleri.
Viyanada.
Venedik'te.
Berlin'de.
Roma'da.
Paris'te.
Londra'da.
Boston'da.
Tokyo'da.
Moskova'da.
Ankara'da.
İstanbul'da.
İzmir'de.
Dünyayı birbirine bağlayan notalar.
Uçaklarda gezen kemanlar.
Özenle akortları yapılan piyanolar.
Dünyanın her tarafından çağrılan büyük müzisyenler.
Kemancı David Oistrakh'lar.
Piyanist Paderevski'ler.
İşte artık ülkemizin de büyük müzisyenleri uluslararası sahneye çıkıyorlardı.
Kemancı Suna Kan.
Piyanist İdil Biret.
Soprano Leyla Gencer.
Piyanist Gülsin Onay.
Piyanist Fazıl Say.
Dünyanın her tarafından çağrılan bu büyük müzisyenlerimiz ülkemizin
uygarlık elçileri oluyorlardı.
İşte bu seçkin alanda yeni bir orkestra yerini alıyordu:



Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası.

Türkiye'nin ilk -ve hâlâ tek- çocuk orkestrası.

2006 yılında başlayan büyük müzik serüveni sürecekti.

Hayranlık uyandıran konserleri binlerce kişi tarafından izlenecekti.

Konserleri dakikalarca ayakta alkışlanacaktı.

Bu orkestranın solisti olarak konsere katılan piyanist Fazıl Say, hayranlıkla şunları söyleyecekti:

“İnanmakta zorlanıyorum. Bu çocuklarda böylesine bir müzik performansı! Umutlarım yeniden doğuyor. Ülkemin geleceğinin aydınlandığını görüyorum.”

Türkiye'nin uygarlık ufkunda yeni bir yıldız yükseliyordu:

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası.



Bir hayal bir gerçeğe dönüşmüştü.

Bu gerçek artık Türkiye'nin gerçeği idi.

Bu gerçek artık dünyaya açılan bir gerçektir.

Türkler, isteyince yapıyorlardı.

Bu kez da yapmışlardı.

Bir hayal.

Bir gerçek.

Bir öykü.

Yaşamakta olduğumuz işte bu hayalin, işte bu gerçeğin öyküsüdür.

II. BÖLÜM



ORKESTRA NEDİR?

“Orkestra”, sözcük anlamıyla, “müzik yapıtlarını seslendirmek amacıyla çeşitli müzik aletlerinin bir araya gelerek oluşturdukları topluluk” olarak tanımlanıyor.

Bu sözcüğün müziğin dışında çok önemli anlamları da var.

“Orkestra”, “ortak bir amacı gerçekleştirmek için farklı becerileri olan enstrümanların birbirini güçlendirmek ve desteklemek amacıyla bir araya gelmesi” anlamını da taşıyor.

Bu geniş anlamıyla “orkestra”, her alanda ortak amaçları gerçekleştirmek için bir araya gelen çeşitli güçleri de ifade ediyor.

“Orkestrasyon” da, bu birleşimi sağlayacak bütünleşmeyi yapabilen bir liderlik becerisi.

Müzik alanında ise, bir müzik yapıtını orkestra tarafından seslendirilmek üzere düzenlemek anlamını taşıyor ki bu da ayrı ve özel bir beceri demektir.

Orkestraların nasıl geliştiği de ilgi çekici bir serüven.

Müziğin başlangıcında insan sesleri var.

İnsanlar tek başlarına ya da bir arada şarkılar söylüyorlar.

Şarkı söylemek, çok önemli bir etkileşim.

Neşelenmek, cesaret kazanmak, öfkeyi açıklamak.

Şarkı söylemek çok anlamlı bir insan eylemi.

Sonra bu şarkılara eşlik eden müzik aletleri ortaya çıkıyor.

Üflenen bir içi boşaltılmış kavis, dokunulan gergin teller.

İlk müzik aletleri ilkel araçlar.

Sonra geliyor ve çok daha iyi sesler çıkarıyorlar.

Bir araya gelerek ayrı müzik aletleriyle ortak bir müzik yapıtını seslendirmek “çoksesli müzik” ile geliyor.

Çoksesli müzik, insan düşüncelerinin, karmaşık duyguların, çok farklı olayların seslerle anlatımı.

Beethoven “çoksesli müzik, felsefenin tınısıdır” diyecektir.

Çeşitli notaların, farklı müzik aletleriyle aynı anda seslendirilmesiyle oluşan bir yapıt.



İşte bu müzik de, bu müziği seslendiren orkestra da insanlık tarihinin en büyük buluşlarıdır.

Bu oluşumlar, insan uygarlığının köşebaşlarında yer alır.

Orkestra da uygarlığın dönemeci olan Rönesans’la gelişmiştir.

CLAUDIA MONTEVERDI

Bir İtalyan bestecisi.

Barok müziğin tanınmış adı.

1587-1643 yılları arasında yaşamış, Venedik’te ölmüş.

Operadaki ilk büyük gelişmenin de yaratıcısı.

“Orfeo” adlı operasında orkestrayı birinci plana alarak sesleri zenginleştirmiştir.

Sonra da başka besteciler sadece orkestranın çalacağı kompozisyonlar yapmışlardır.

Operadan, yani müzikli tiyatrodan ayrılan orkestralar ve seslendirdikleri yapıtlar, insanların hayal güçlerine seslenerek çok başka ufuklar açmışlardır. Orkestraya çeşitli yeni müzik aletleri katılmış, giderek mükemmelleşen oturma biçimleriyle “orkestra” günümüzdeki yerini ve konumunu kazanmıştır. Onun için de çoksesli müzik ve orkestra, insanlığın büyük kazanımları olmuştur.

ATATÜRK VE OPERA...

1912 ve 1913 yıllarında Osmanlı İmparatorluğu ile Balkan ülkeleri arasında Balkan savaşları yaşanır.

Yunanistan, Bulgaristan, Sırbistan ile çıkan savaşta Osmanlı İmparatorluğu yenilmiş, Bulgarlar Edirne’yi, Yunanlılar da Yanya’yı almışlardır.

Bu yenilgi şaşkınlık ve üzüntü yaratmıştır.

Daha düne kadar Osmanlı İmparatorluğu’nun yönetiminde olan bu yeni toplulukların zaferleri üzücü olduğu kadar şaşırtıcıdır.



Nasıl olmuştur da yüzyıllarca Avrupa'yı titreten Osmanlı orduları daha dün ortaya çıkan devletlerin kuvvetlerine yenilmiştir.

Bu konunun ortaya atıldığı bir toplulukta,

Atatürk; "Bulgarların operası vardı" demiştir.

Bu sözlerin nasıl anlaşıldığı hakkında bir kayda rastlamadım.

Ama savaş kazanmakla operaya sahip olmak arasında nasıl bir bağlantı olduğu kimilerinin aklını epey karıştırmış olmalıdır.

Aslında Atatürk'ün söylediği ve dikkat çekmek istediği nokta, işte "opera" olgusundaki çeşitli güçlerin bir araya gelerek oluşturduğu ortak enerji ve armonidir.

Opera; hem dramının hem müziğin, çeşitli ses sanatçıları, çeşitli müzisyenlerin çok ustaca birleştirdikleri sanatla yaratılan bir yapıttır.

Savaş da, hem savaşan insanların hem savaş araçlarının doğru stratejilerle bir araya gelerek başarıya ulaşmaları demektir.

Atatürk; "Opera gibi karmaşık bir organizasyonu başaran insanlar bunu başaramayanlara karşı daha üstün olurlar" demek istemiştir.

Bu konuların bir de hayat içindeki başarıyı ve başarısızlığı simgeleyen önemli yanı vardır.

Hangi topluluk olursa olsun, çeşitli bölümlerini bir arada armoni yaratarak çalıştırabilirse başarıya ulaşır.

Ama bunu yapamayan topluluklar enerji ve zaman gibi en değerli araçlarını verimsiz kılarak başarısız olurlar.

İnsan da kendi hedeflerine ulaşmak için çeşitli yeteneklerini birlikte kullanmayı başarırsa hedefine ulaşır.

Ama bu yeteneklerini bir araya getiremeyen, bir orkestra gibi amaca yönelik bütünleştirmeyi sağlayamayanlar başarıya ulaşamazlar.

Üstelik de, hedefine neden ulaşmadığını anlayamaz, başka etkenleri öne sürerek sonraki başarılarını da engellerler.

O nedenle de "orkestra" olgusu salt bir müzik alanında değil, yaşamın her alanında dikkate almamız gereken bir örnektir.

III. BÖLÜM



DOĞUŞ ÇOCUK SENFONİ ORKESTRASI

Çocukların müzikle ilgileri çok önemlidir.

Hepimiz, küçük çocukların şarkı söylemeyi çok sevdiklerini biliriz.

Bir şarkı başladığı zaman en küçük yaşlardaki çocuklar bile hemen şarkıya eşlik etmeye, şarkıyla dans etmeye başlar.

Bu yatkınlık, küçük çocuk eğitiminde müziğe özel bir yer verilmesine neden olmuştur.

Her çocuğun bu eğitimden göreceği yararların yanında, büyürken bir müzik aletinin çalınmasının öğrenilmesi, müzik yapıtlarının çalınması birçok bakımdan kişinin hayatını zenginleştirecektir.

Bu konuda bizim kültürümüzün yapması gereken daha çok iş olduğu görülüyor.

Çocuk koroları, bütün dünyada yaygın uygulamalardır.

Çocuk seslerinin bir araya gelerek oluşturduğu korolar, üzerinde çok durulması gereken bir alan.

Çocuk orkestraları ise, yakından tanıdıkça hayranlıkla izlediğim çok önemli bir sanat alanı.

Türkiye'nin ulusal düzeydeki tek çocuk orkestrası olan Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası, konservatuvar öğrencilerinden oluşan bir topluluk.

Türkiye'nin her tarafındaki konservatuvarlardan sınavla seçilerek alınan öğrenciler birlikte yaptıkları çalışmalarla bu orkestrayı oluşturuyor.

Elbette konservatuvarların kendi öğrencileriyle yaptıkları orkestra çalışmaları var ama ulusal düzeyde tek çocuk orkestramız bu.

İşte bu orkestra, yaptığı çalışmalarla hem alanındaki tek hem de çocukların çokselsli müziğe olan ilgilerini, bir müzik aleti çalma isteklerini harekete geçirecek parlak bir örnek.

Birçok çocuk konserinden çıkarken, çocukların annelerine, babalarına “Bana da keman alın, ben de çalmak istiyorum” dediğini hepimiz duymuşuzdur.

Bu keman alınmış mıdır? Alınmışsa keman çalma isteği devam etmiş midir, bunu bilemiyoruz.

Ama işte, annelerin babaların, öğretmenlerin bu istekleri gerçekleştirme



yönünde destekleri olmalıdır.

Çünkü, çöksesli müzik; bir çocuğun gelişmesinde, bir gencin başarısında, bir erişkinin mutluluğunda, bir yaşlının yaşam anlamında çok değerli bir destek olacaktır.

Bu gerçek, günümüzde nörobiyolojinin “müzik ve beyin etkileşimi” alanında vardığı noktadır.

MÜZİSYEN ÇOCUKLAR

İşte, otelin kapısından gruplar halinde giriyorlar.

Ellerinde çeşitli müzik enstrümanları.

Etrafa bakınıyorlar, çevreyi tanımaya çalışıyorlar.

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası standı kurulmuş, çocukları bekliyorlar.

Yüzlerdeki heyecan hemen fark ediliyor.

Önceden tanışanlar birbirine sarılıyor, hoşgeldin diyorlar.

Yeni gelenler çevreyle ilk iletişimi kuruyorlar.

Elbette ki yorgunlar.

Ama yaşları yorgunluklarını duyurmuyor.

Biz de gelenlere hoşgeldiniz diyoruz.

İlk karşılaşma dostça, güven verici oluyor.

Odalarını öğrenecekler.

Çıkıp yerleşecekler.

Sonra hemen inip çevreyi tanımaya çalışacaklar.

Kısa bir dinlenme arasından sonra provaya girecekler.

Zamanları planlanmış.

Günün programı kendilerine verilen kartlarında yazılı.

Bu bir kamp programı.

Bütün kamp boyunca belirlenmiş bir program uygulanacak.

Öğrenciler bunu biliyorlar.

Elbette, orkestraya ilk katılan öğrenciler çok heyecanlı.

Onlar bu topluluğa seçilmek için uykusuz geceler geçirmişler.



“Acaba beğenilecek miyim?”

“Müzikal performansım seçilmeme yetecek mi?”

“Seçimde nelere dikkat ediyorlar acaba?”

“Ben bu isteğimde başarılı olacak mıyım?”

Bu seçmelerde katılıp başarılı bulunmayan öğrencilerden bazılarının çok üzüldüğünü söylüyorlar.

Doğrudur.

Özellikle ergenlik dönemi başarısızlıklara karşı kırılğan olduğumuz bir dönem.

Ama işte, “yaşamda dayanıklılık” da tam bu nedenle üzerinde durduğumuz bir nitelik.

Yaşam sınavlardır, seçmelerdir, seçilmelerdir.

Elbette bunların aksi de yaşanacaktır.

Başarısız olduğumuz zamanlar da olacaktır.

Önemli olan bütün bunlardan ders alabilmek.

Başarısızlık, eğer nedenlerini bilirsek bize kazandırır.

Ancak, olup bitene gözlerimizi kapatıp da nedenleri görmezden gelirse asıl o zaman kaybetmiş oluruz.

Bu çocuk-gençler heyecanlı olacaktır.

Heyecan onların gücüdür.

Eğer kontrol edebilirlerse, heyecan onların gücü olacaktır.

Eğer kontrol edemezlerse, heyecan onların engeli olacaktır.

Şimdi, bu otel girişinde heyecanları onları neşelendiriyor.

Buraya başarmak için geldiler.

Karşılandılar.

Yerleştirildiler.

Şimdi çalışmaya başlayacaklar.

Hazırlık çalışmaları.

Alıştıkları çalışmaları sürdürecekle.

Ününü duydukları müzik ustalarıyla karşılaşacaklar.

Heyecanları büyük ölçüde bundan.

Şimdiden neler öğreneceklerini düşünüyorlar.

Bireysel çalışmalar.



Grup çalışmaları.
Notalar.
Şefin yol göstericiliği.
Sonra konserler.
Heyecan verici dakikalar.
Heyecan verici günler.
Şimdi toplanıyorlar.
“Hoşgeldiniz” toplantısı yapılıyor.
“Hepiniz hoşgeldiniz.
Gene birlikteyiz.
Yeni bir kamp çalışmasına başlıyoruz.
Yeni konserler bizi bekliyor.
Hepinizin başaracağını biliyoruz.
Geçmişte büyük başarılar yaşadık.
Gene büyük başarılar için buradayız.
Hep birlikte bu kamp dönemini başarıyla tamamlayacağız.
Her ihtiyacınız için hepimiz buradayız.
Program size dağıtıldı.
Çalışmalara başlıyoruz.
Yeniden,
hepinize hoşgeldiniz diyoruz.”
Toplantı alkışlarla bitiyor.
Ve ilk prova başlıyor.

PROVA...

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası ile ilk karşılaşmam onların prova çalışmalarında oldu.
Antalya kampında konsere hazırlık çalışmaları yapılıyordu.
Gelir gelmez doğruca prova yaptıkları salona girdim.
İlk anda gerçek bir orkestra karşısında olduğum duygusunu aldım.
Çok düzenli bir orkestra çalışmasıydı.



Yaylı çalgılar büyük bir dikkatle nota sehpalarını izleyen müzisyenlerin ellerindeydi.

Nefesliler, vurmalılar, kemanlar, viyolonseller, trompetler, timpani sıraları geldikçe büyük bir dikkatle yapıtın akışına katılıyorlardı.

Prova sık sık onları yöneten şef yardımcısının uyarılarıyla kesiliyordu.

Şef yardımcısı, müzisyenleri özenle uyarıyordu:

- Burada erken giriyorsun. Önceki arkadaşını dinleyeceksin.

Bir daha yapalım.

Ya da:

- Bakın, daha enerjik çalmalısınız. Enerjiniz müziğe yansımali.

Prova yeniden başlıyordu.

Yorulmak mı?

Elbette yoruluyorlardı.

Provadan sonra yorgunluklarını daha iyi anlıyorlardı ama şimdi çabalarını esirgemiyorlardı.

Daha iyi çalmak.

Daha iyi çalmak.

Ve başarmak.

Provada bu yüksek motivasyonlarını görüyordum.

Sonraları bu yüksek motivasyonun nereden geldiğini anlayacaktım.

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası kendi kimliğini yaratan bir oluşumdu.

Bu oluşumda herkesin belirgin payı vardı.

Kampı yöneten Doğuş Holding Kurumsal İletişim Bölümü yöneticileri.

Müzik direktörü, “Orkestra Şefi”.

Şef yardımcıları.

Organizasyon sorumluları.

Hepsi bir bütünü oluşturunuyordu.

Sonuçta bu bütünlükten kaynaklanan yüksek bir motivasyon doğuyordu.

Motivasyon-Güdülenme, her başarının temeli olan etken.

Okullarımızda en büyük sorun budur.

Güdülenme eksikliği.

Yaptığı işe anlam katamama.

Yaptığı işe değer verememe.



O zaman yapılan işin zoraki bir çaba niteliği taşıması.
İsteksizlik.
Burada, bu provada bunların hiçbirisi görülmüyordu.
Peki ya konsantrasyon?
Konsantrasyon, dikkatin yoğunlaşması.
Bu özellik provada değişti.
Genç müzisyenlerin içinde çok dikkatli olanları vardı.
Dikkati dağınık olanlar da göze çarpıyordu.
Ama provalar bunların düzenlenmesine de yardım eder.
Prova şefi bu konuyu da gözden kaçırmıyordu.
Yumuşak uyarılar bu konuyu düzeltmeye yönelikti.
Ve öz-denetim.
Oto-kontrol olarak da bilinen öz-denetim.
Kişinin kendini kontrol edebilmesi.
Ergenlerde en eksik olan buydu.
Öz-denetim, ergenin yaşayarak öğreneceği bir özellikti.
Şaşılabilecek olan ise, bu provada gördüğüm gençlerdeki yüksek öz-denetimdi.
Sonradan, müzik çalışmalarının bu konuda çok yardımcı olduğuna dikkat edecektim.
Özellikle orkestra çalışmaları, koro çalışmaları öz-denetimi artıran çalışmalardı.
Kendinden başkasına da dikkat etmeyi gerektiren grup çalışmaları.
Bir konser provası bu denli çok şey sağlıyor muydu?
Elbette, daha fazlasını da sağlıyordu.
Kendini geliştirmeyi.
Kendini ölçebilmeyi.
Dayanıklılığın artmasını.
Grup disiplininin kazanılmasını.
Öğrenme yeteneğinin artmasını.
Provaların öğrencilerin tanınmasında çok yönlü yararlar sağladığını da gördüm.
Bu da provaların önemini artırıyor.



Prova bitişinde öğrenciler salondan çıkarken yüzleri gülüyordu.
Evet, yorulmuşlardı ama iyi bir iş yapmak için çalışıyorlardı.
Daha da çalışmaları gerektiğini anlıyorlardı.
Bazıları, daha sonra da tek başına ya da birkaç arkadaşla ek çalışmalar yapacaklardı.
Prova.
Öğretici çalışma, geliştirici çalışma.

ORKESTRA...

Orkestra kendi başına görkemli bir büyüdür.
Şefin çevresinde yerini almış müzisyenler, ellerinde enstrümanları ile gücün görüntüsüdür.
Orkestraya bakarken onların biraz sonra büyük bir şey yapacaklarını sezersiniz.
Konser salonu sessizlik içinde bir tapınaktır.
Saygı dolu bekleyiş şefin görünmesiyle alkışlarla yücelir.
Orkestra şefi, bütün salonun yöneticisidir.
Şef, sadece orkestrayı değil, sadece müziği değil, salonu da yönetmektedir.
Dinleyiciler artık müziğin bir parçasıdır.
Ve yükselen sesler salonu doldururken orkestra yeniden kendi tarihini yazmaktadır.
Orkestra.
Kendi başına dünya tarihinin en büyük buluşlarından birisidir.
Ayrı melodiler.
Ayrı müzik aletleri.
Küçük gövdeli, zarif kemanlar.
Ayağa kalkar gibi doğrulmuş, dolgun gövdeli viyolonsel.
Küçük isyankâr flütler.
Sabırla sırasını bekleyen olgun fagotlar.
Yüksek özgüvenleriyle ötekilere katlanan kontrbaslar.
Mahşeri haber vermeye hazırlanır gibi bekleyen trombonlar.



Kralın gelişini haykırmaya hazırlanan trompetler.
Hepsinin arkasında zaferi müjdeleyecek büyük davul.
Belki de seferberlik ilan edecek vurmali çalgılar.
Zafer ya da bozgun.
Orkestra heyecan verici bir bekleyiştir.
Orkestra şefi sizi her seferinde yeni bir serüvene katacaktır.
Çalınacak eserleri bilerseniz de bu heyecanı önleyemezsiniz.
Dahası bu heyecan için oradasınız.
Bütün dinleyiciler yerlerini almıştır.
Sakin, sessiz bir görüntü.
Ama ne aldatici bir görüntü.
Salonda canlı bir heyecan dolaşmaktadır.
Herkesi içine alıp sürükleyen bir heyecan.
Her an beklenen mucizeyi gerçekleştirecek bir heyecan.
Ve işte, ilk melodiler.
Kaldırılan kemanlar.
Ağza götürülen obua.
Müzik başlıyor.
Mucize gerçekleşiyor.
Orkestra sahnede bütün görkemiyle ortaya çıkıyor.
Müzik.
Her yeri saran büyü.
Dünya şimdi duruyor.

.

IV. BÖLÜM



GÜNÜMÜZÜN ERGENLERİ...

Bu yetenekli çocuklarımız ergenlik dönemini yaşıyorlar.

Ergenlik.

Sorunlu bir dönem mi?

Risklere açık bir dönem mi?

Hasarsız geçmesi beklenirken anne babaların ne yapacaklarını

bilemedikleri bir dönem mi?

Bu sorular hep karşımıza çıkıyor.

Hep aynı yanıtı veriyorum:

Ergenlik bir geçiş dönemi.

Çocukluktan erişkinliğe geçişimizi yaşadığımız dönem.

Özellikleri var, sorun olabilecek yanları var ama bir gelişme dönemi bu.

Şu özellikleri önemli:

- Ergenlerin öz-denetimi (oto-kontrolü) zayıf.

- Ergenlerin dikkati çabuk dağılıyor.

- Ergenler birbirinin peşine takılmayı çok seviyor (Balık sürüsü eğilimi).

Özdenetim zayıflığını disiplin konusunda görüyoruz.

Zamanında hazırlanmada gecikmeler.

Provalara geç kalmalar.

Programa uymada zorlanma.

Kamp kurallarına uymada sorunlu davranışlar.

Çabuk alınma. Eleştirilere çok kırılma.

Arkadaş ilişkilerinde sorun yaşama.

Dikkatin çabuk dağılması sorununu bizim orkestra üyelerinde çok sık görmüyorum.

Bu durumun klasik müzikle akademik düzeyde uğraşma ile ilgisi olduğunu düşünüyorum.

Bizim öğrencilerin dikkatleri uzun süreli konsantrasyonu sürdürebiliyor.

Gene de dikkat sorunu yaşayan öğrenciler var.

Bu sorunla yeterli uykuyu alma arasında da ilişki olmalı.

Ergenlerin birbirine uymaları grup dinamiği ile ilgili.

Aynı okuldan arkadaş olma.



Yaşıtların birbiri ile arkadaşlıkları.
Aynı cinsiyetler arasındaki arkadaşlık yakınlıkları.
Bütün bunlar grup etkileşiminin doğal akışı. Bunları gözlemliyorum.
Yönetici arkadaşlarımız da bu konularda çok duyarlı ve dikkatli.
Aralarındaki yakınlaşmalar-uzaklaşmalar.
Küslükler, kırgınlıklar.
Genel olarak gözlemliyor ama müdahaleci olmuyoruz.
İlgili-anlayışlı-yardıma hazır konumdayız.
Bu tutumun çok olumlu olduğunu görüyoruz.
Bütün grubun birbiri ile iletişimi ve etkileşimi çok önemli.
Grupta egemen duygunun “saygı” olması ve “hangi amaçla birlikte olduğumuzun” unutulmaması önemli.

ÖĞRENCİLERDE NELER GÖRÜYÖRÜM?

İlk genel gözlemim, ortalama zekâ düzeyinin yüksekliği.
Algıları, dikkatleri, zihinsel işlemlerinin hızlı olması.
Bir ölçüde anlaşılır bir durum.
Bu öğrenciler orkestraya seçilerek geliyorlar.
Seçilmeleri müzik becerisi eksenli olsa da daha iyi öğrencilerin seçildiğini unutmamak gerekiyor.
İkinci gözlemim, öğrencilerdeki empati yüksekliği.
İçinde oldukları durumu hızla kavıyorlar.
Bu duruma uyum sağlamaları da çok zaman almıyor.
Rahat zamanlarında ağır hareket edenleri bile durum değişince hemen ayak uyduruyorlar.
Üçüncü gözlemim, gelişkin kişilikleri.
On üç yaşında, on dört yaşında öğrencilerde bile görüyorum bunu.
Kişiliklerindeki gelişim çok belirgin.
Daha sonraki çalışmalarımızda bu gelişimde müzikle uğraşmalarının payını daha iyi anlıyorum.
Klasik müzik her yönden gelişimi hızlandırıyor.



Bunu biliyordum, şimdi de görüyorum.
Hele de orkestra çalışmaları.
90 kişinin birlikte çalışması, birlikte çalması, birlikte olması.
Kendinden başkasını da görme. Kendinden başkasını da anlama.
Kendi durumunu ölçebilme.
Daha ileride ya da daha geride olduğunu anlama.
Uyum sağlamanın zorunlu olması.
Zaman kullanımının çok ince sınırlarında başarıyla gezinme.
İç disiplinin giderek artması.
Bunlar çok olumlu gelişmeler.



Elbette kişilikleri birbirinden farklı.
Dışadönükler hemen belli oluyor.
Sokulgan, girişken, arkadaşlarıyla kaynaşan.
İçedönükler de fark ediliyor.
Kendisiyle olmayı daha çok seven.
Çevreye eleştirel gözlerle bakan.
Daha yalnız duruşlu.
Aile etkileri de zamanla ortaya çıkıyor.
Çevresiyle daha alışılmış ilişkiler kuranlar.
Kimi davranışları burada öğrenenler.
Kendi çevresi dışındaki yenilerle burada karşılaşanlar.
Her yeni gelenin çekingen tavırları.
Çevresini anlamaya yönelik tedirgin dikkatleri.
Kendisine kendisiyle uyumlu bir yer bulma uğraşı.
Kişilikler kendini yavaş yavaş ortaya koyuyor.
Hepsine dikkat etmek gerekiyor.
Uyum sağlamaları. Rahatlamaları. Mutlu olmaları.
Gelişmelerine devam etmeleri.
Çalışmalarını mutlulukla sürdürmeleri.
Başarıları.
Elbette hepimiz bunun için buradayız.

V. BÖLÜM



KLASİK MÜZİK NASIL GELİŞTİRİR?

Klasik müzik çocukların gelişimini hızlandırır mı?

Bu sorunun kanıtlanmış yanıtı “evet”tir.

Klasik müzik insanı nasıl geliştirir?

Bu konuda çeşitli araştırmalar yapılmıştır.

Zekânın gelişimi.

Duyguların gelişimi.

Düşünsel yetilerin gelişimi.

Çoksesli evrensel müzik ne yolla hangi yetileri geliştiriyor?

Bu sorunun ilk yanıtını “küçük çocukluk dönemi eğitimi”nde aramak doğrudur.

“Küçük çocukluk dönemi”, 0-6 yaş dönemdir.

Bu dönemin etkileri bütün hayat sürecinde devam etmektedir.

Harvard Üniversitesi Psikoloji Profesörü Howard Gardner,

Eğitilmiş Akıl (Morpa Kültür Yayınları, 2006) adlı kitabında “müzikle gelişim”

konusunda bir yöntem

açıklıyor:

Japonya’da ve yetenek gelişiminde Suzuki yönteminden etkilenen diğer toplumlarda dört beş çocuk kemanı tek başına veya küçük gruplar halinde çalabilir.

Bu beceriyi Japon pedagog Shinichi Suzuki’nin geliştirdiği çok zekice bir yöntem sayesinde kazanırlar. Doğumdan sonraki bir iki yıl içinde küçük çocuklar kayıtlı keman sesleri dinlerler. Ayrıca annelerinin her gün keman çalmasını izler ve kendileri de kısa bir süre için çocuklar için yapılan bir kemanı ellerine alırlar. (Japonya’da bu eğitimi hemen her zaman anne verir. Eğer keman çalmıyorsa öğrenmeli ve çocuklarından en az bir ders ileride olmalıdır!) Sonra yavaş yavaş sevecekleri düşünülen parçalardan oluşan bir programı çalmayı öğrenirler. Bu aşama kemandaki tellerin düzeninden, çocukların kolayca yapabileceği düşünülen parmak hareketlerinden ve küçük çocukların seveceği parçalardan faydalanmak üzere tasarlanmıştır. Ayrıca kendilerinden biraz ileride veya geride olan arkadaşlarıyla sık sık birlikte çalarlar.



MÜZİK VE BEYİN...

İki önemli araştırmacı Prof. Bahri Karaçay ve Prof. Nancy Andreasen bu konudaki çalışmalarını açıklıyorlar.

Çalışmalarda da anlaşıldığı gibi, müzikle uğraşmak beyni geliştiriyor. Bu açık.

Müzik dinlemek.

Müzik aleti çalmak.

Müzik aletini başka müzisyenlerle birlikte çalmak.

Orkestrada çalmak.

Klasik müzikle ilgili bu çalışmalar çeşitli beyin merkezlerini ve bağlantıları uyarak geliştiriyor.

Dahası, klasik müzik çalışmaları beynin başka merkezlerini ve bağlantılarını da uyarak çok yönlü gelişme etkisi yapıyor.

Burada bir noktayı açıklamak istiyorum.

Beyni geliştiren tek çalışma alanı müzik değildir.

Beyni geliştiren uyarıların özellikleri şunlardır:

Çok yönlü uyarılar.

Görsel uyarılar

İşitsel uyarılar.

Dokunsal uyarılar.

Kokusal uyarılar.

Tatsal uyarılar.

Olumlu uyarılar.

Değer yaratan uyarılar.

Destekleyen uyarılar.

Düzenleyen uyarılar.

Çelişmeyen uyarılar.

Birbirini destekleyen uyarılar.

Düzenli bir düşünce-duygu ortamı yaratan uyarılar.

İşte bu uyarılar içinde müzik elbette önemli bir alan ama tek alan değil.

Eleştirel düşünce eğitimi.

Kitap okuma ve anlatma.



Konuşma. Dinleme ve anlatma pratikleri.
Resim yapma. Plan çizme.
Fotoğraf çekme. Gördükleri üzerinde düşünme.
Yazma pratikleri. Özetleme yetisi.
İşte bütün bunlar beyni geliştiren çalışmalardır.
Beyinsel işlevler içinde *işlek zekâ* elbette çok önemlidir.
Müzik de bu gelişimi hızlandıran bir alandır.
Klasik müzik dinlemek son derece önemlidir.
Bir müzik aletini çalmak daha da önemlidir.
Bu müzik çalışmasını başka müzisyenlerle birlikte yapmak çok yönlü olumlu uyarılarla son derece önemli bir gelişmeyi gerçekleştirir.
Bu alışkanlıkları çocuklarımıza küçük yaşlarda kazandırmamız gereklidir.
Ancak yukarıda belirttiğimiz alanlarda çalışmak da müzik gibi ve müzik kadar beyinsel işlevleri geliştiren değerli yöntemlerdir.
Bu açıklamayı, beyin gelişimini tek boyutlu bir alanla sınırlandırdığımız sanısına karşı yapıyorum.
İnsan beyni düşünülebilecek bütün sınırların ötesinde olağandışı bir enstrümandır.
İnsan beyninin gelişmesi de hayret edilecek bir çokyönlülük içinde gerçekleşir.
Beynimizden bu gelişmeyi esirgemek ona yapılacak en büyük haksızlıktır.
Beynimizi zenginleştirelim.
Çabamız bunun için.

YARATICI BEYİN

Bu konuyu araştırmak için yapılan ilk çalışmalardan birinde, yaratıcı olarak göze çarpan bir özellikleri olmasa da, ilginç bir grup seçilmişti: Senfoni orkestrasında çalan müzisyenler. Liverpool Üniversitesi'nden Vanessa Sluming ve arkadaşları, senfoni orkestralarında çalanların gereksindiği zihinsel becerilerin ilginç bir yönünü ele aldı. Çoğumuz orkestra müzisyenlerinin sadece kendi enstrümanlarını kullanmada



yeterli olmaları gerektiğini düşünürüz. İşin biraz daha derinine inerek, orkestra müzisyenlerinin, aslında sesi, bir şef yönetiminde, işbirliği ve karşılıklı iletişim içinde yaratmak zorunda olan büyük bir grubun parçaları olduğunu fark ederiz. Ancak orkestra müzisyenlerinin aynı zamanda fazlasıyla gelişmiş görsel/uzamsal becerilere sahip olmaları gerektiğini çok azımız fark edecektir: çünkü orkestra sanatçıları basılı notaları okurken, bir yandan da tepki ve performanslarını çevrelerindeki ortama uyum sağlayacak şekilde vermek ve sergilemek zorundadır.

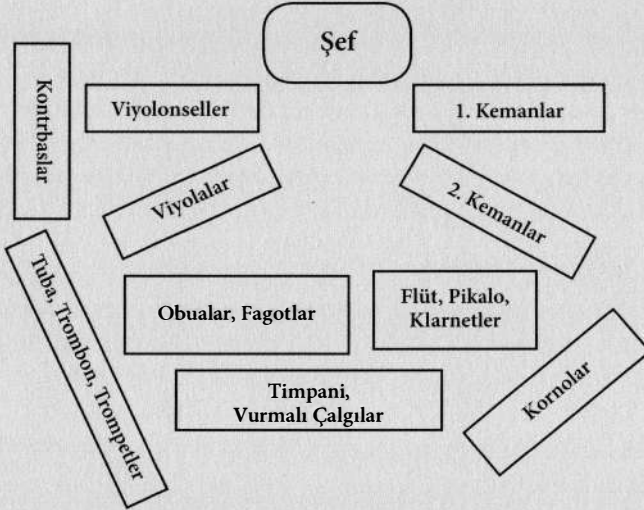
Müziği okumak sözcükleri okumaya benzer bir edinilmiş beceridir, ama birkaç farkla. En temel fark, okunan şeyin alfabenin harfleri değil müzik notaları oluşudur. Genel olarak, müzik okumakta ustalaşmış insanlar eğitimlerine nispeten erken yaşlarda başlar. Suzuki yöntemine göre eğitilen ve ilk adım olarak üç yaşından altı yaşına kadar duydukları sesleri taklit etmeyi öğrenen küçük müzisyenler, nota okumaya altı yaşında, yani okuma yazma öğrenmeye başladıkları zamana denk düşen bir dönemde başlarlar. Sluming çalışmasındaki 26 müzisyenin müziğe başlama yaş ortalaması 9,6'ydı. O yaşlarda işe doğrudan nota okumayı öğrenmekle başlamışlardı. Kendi aletlerini çalarak haftada ortalama 36 saat geçirmişlerdi.

Bu 26 müzisyenin beyni aynı yaşlardaki, ama müzisyen olmayan 26 kişinin beyniyle karşılaştırıldı. Müzisyenlerin serebral korteksinde, tek bir bölgede büyüme gözlemlendi. Müziği okumak görsel/uzamsal bir beceridir, çünkü uzamsal bir yönlemede kesin olarak yazılmış müzik notalarının yorumlanmasını gerektirir. Tipik bir orkestra diziliminde, birinci keman ve viyolonsel en önde karşı karşıya dizilmiştir ve başkemançı şefin yardımcısıdır. Arkalarında ve yanlarında; baslar, kornolar, üflemler çalgılar ve vurmali çalgılar vardır. Dizilimin de gösterdiği gibi, müzisyenlerin uzamsal hislerinin de fazlasıyla gelişmiş olması gerekir. İlk sandalyede oturan kemancı (eşzamanlı olarak) diğer kemancıları duyabilmek için solunu, viyola ve basçıları duyabilmek



için önünü ve karşısını; korno, üflemeli çalgılar ve vurmali çalgıları duyabilmek içinse arkasını dinlemeli, bu arada müziği okumalı ve şefi izlemelidir.

Bir orkestranın dizilimi



Müzikle İlgilenmelerini Sağlayın

Normal zihinsel becerilere sahip her çocuk, ailesinin konuştuğu dili anlamayı ve konuşmayı öğrenerek büyür. Doğumdan kısa süre sonra, normal bir beyin, anlama ve konuşmanın doğal olarak gerçekleşmesini sağlayacak kadar gelişimini tamamlar. Ama okuma yazmanın öğrenilmesi gerekir.

Dili kullanma becerisi bir tek insana özgüdür. Müzikteki ritim ve tonları anlayıp sevmek de insana özgü olabilir ve belki de dil becerimizle ilişkilidir. Bunun kanıtı, daha önce açıkladığım gibi, fonksiyonel görüntüleme çalışmalarının müziğin üretilmesi ve işlenmesinin, artık nörobilimcilerin çok iyi tanıdığı “dil ağına” ait



bölümlerle ilişkili olduğunu göstermesidir. Ancak çocuklar müzik üretmeyi ve icra etmeyi özel yönlendirme ve eğitim olmaksızın (dili olduğu gibi) neredeyse otomatik olarak öğrenemiyorlar. Ayrıca müziği anlama, sevmeye ve icra etmede “kritik dönemlerin” ne kadar önemli olduğunu henüz bilmiyoruz.

Bu belirsizliğe karşın, anne-babaların yine de faydalı olacağına inanıp çocuklarını erken yaşta müzikle tanıştırmaları için birçok neden var. Orkestra müzisyenlerinin beyinlerinde müzisyen olmayanlara oranla daha fazla gri madde olduğunu daha önce göstermiştik. Edilgen ve oturarak yapılan bir eylem olan televizyon izlemenin tersine, müzik dinleme eylemi çocuk başka şeylerle uğraşırken de yapılabilir; bilmece oyuncaklarla ya da Lego’larla oynarken, örneğin. Bu onlara aynı anda birden fazla iş yapma ve ikili işlem konularında da erken yaşta deneyim sağlayacaktır. Müzik dinlerken şarkıya kendileri de katılabilir, dans edebilirler ve böylece beyinlerindeki birçok farklı ağı çalıştırmış olurlar. Peki ne dinlemeliler? Klasik ve popüler müziğin çocuk şarkılarının dengeli bir karışımı en iyisi olacaktır. Neden klasik müzik? Çünkü klasik eserler, çocuk analitik olarak anlamadan çok önce sezgisel olarak algılayabileceği karmaşık müzikal form ve temalar içerir.

Peki ya ciddi müzik eğitimi? Şahsi olarak bunun, nispeten erken bir yaşta başlamasının ateşli bir savunucusuyum. Çocukların henüz iki-üç yaşlarındayken bir müzik aleti çalmalarını sağlayan Suzuki programı, diğerlerinden öne çıkıyor. En küçükler için yaylıları (genelde kemanı) önerse de, piyanoya da oldukça erken yaşta başlanabiliyor. Bir enstrüman çalmayı öğrenmek müziğin yanı sıra birçok şey daha öğretiyor: Çalışma disiplini, başarıya ve ilerleme sevinci, bir topluluk önünde performans göstermenin özgüveni ve bir grup içinde çalma deneyimi. Çocuk olgunlaşıp bir orkestrada (ya da bazı aletler için bir müzik grubunda) çalabilecek hale geldiğinde, bir ekibin parçası olarak çalışmayı da öğreniyor.

(*Yaratıcı Beyin: Dehanın Nörobilimi*, Nancy C. Andreasen, Arkadaş Yayınları, 2009)



Bu dikkatli bir şekilde kontrol edilen ve sevgiyle uygulanan yöntemle öğrenciler okul çağına geldiklerinde başarılı birer keman çalgıcısı olurlar. Ancak müzik yapmanın yaratıcılığına pek önem verilmez. Suzuki yaklaşımı Japon kültüründe yer alan pek çok özelliği içinde barındırır. Sanata duyulan derin saygı ve bir kişi bir geleneği yerine getirmeye başlayacak ve sonunda ustalaşacaksa gerekli olan hünerin ve çalışmanın takdir edilmesi. Görüldüğü gibi Suzuki yaklaşımı sadece bir müzik eğitimi değildir. Müzikle geliştirilen yetenekler. Müzikle kazanılan karakter. Azimle, sabırla, çalışmayla güçlendirilen kişilik. Arkadaşlarla kazanılan sosyalleşme. Burada, müziğin çok yönlü etkilerinin küçük çocuk eğitiminde ustaca sağlandığını görüyoruz. “Mozart Effect- Mozart Etkisi” denilen bir başka bulgu da, gene küçük çocukluk döneminde klasik müzik dinlemenin ve bir müzik aletiyle çalmayı öğrenmenin zekâ üzerindeki çok yönlü etkilerini açıklamaktadır.

KAZANILAN ÖZDİSİPLİN VE SOSYALLEŞME...

Bir prova sırasında şefimiz Rengim Gökmen provayı durdurdu. “Çocuklar,” dedi. “Size şimdi yalnız müzik yaşamınızda değil, bütün hayatınızda etkili olacak bir konudan bahsetmek istiyorum. Bu da disiplindir. Disiplin. Yani, bir işi yaparken sahip olmamız gereken en önemli özellik. Disiplin, sadece müzik yaparken değil, hayatımızın her alanında sahip olmamız gereken bir özellik olmalıdır. Buraya, provaya gelirken giydiklerimiz, kendimize gösterdiğimiz özen, kendimize ve çevremize duyduğumuz saygı, yaptığımız işe göstermemiz gereken duyarlılık, çalarken yanımızdaki arkadaşımızın çaldığını dinlememiz, bunların hepsi disiplin anlayışının içerisine girer. Disiplinli olan kişiler yaptıkları işlerde başarılı olurlar. Disiplinli olan gruplar, disiplini olan orkestralar başarılı olurlar. Başarılı olan bir orkestra gördüğünüz zaman anlarsınız ki onların disiplini vardır.



Eğer disiplininiz varsa başarılırsınız.

Bunu hiç unutmayın.”

Bu sözlerin büyük bir dikkatle, sessizlik içinde dinlendiğine tanık oldum.

Maestro Rengim Gökmen, sadece bir orkestra şefi değildi, gördüğüm en etkili eğitimcilerden birisiydi. Yumuşak görüntüsünün ardında ne yaptığını bilen bir kararlılık, karşındakini kırmadan uyaran bir ustanın şefkati vardı.

Öğleden sonraki provada bu sözlerin etkili olduğu hemen görülüyordu.

Çocuklar daha zindeydiler, derli toplu oturuyorlardı. Giyimleri de daha özenliydi.

Prova daha canlı, daha dikkatli bir havada yürümeye başlamıştı.

Bu orkestrada çalmanın, bu ortamda çalışmanın çok yönlü etkilerini yakından görüyordum.

Çocuklar özdisiplin kazanıyorlardı.

Çocuklar özel bir duyarlılık kazanıyorlardı.

Ve çok olumlu bir yönde sosyalleşiyorlardı.

Şefleri, şef yardımcıları onların rol modelleri oluyordu.

Onların kişilikleri, müzikal kimlikleri, üst düzeydeki performansları, gösterdikleri ilgi, çaba, işlevlerine duydukları saygı çocuklar için çok önemli örneklerdi.

Çocukların da bütün bunların farkında olduklarını görüyordum.

Provanın yorgun argın çıkıyorlar ama kısa bir zaman içinde aralarında konuşup gülüşerek çocukluklarının verdiği neşeyle dinlenmeye başlıyorlardı.

Bu yorgunluk onlara verdiği yararlı duyguyla kaybolup gidiyordu.

Bunu da aralarındaki ilişkilerde gözlemliyordum.

Daha sonra bir “Öğrenci Konseyi” kurarak yeni bir adım atacaktık.

ÖĞRENCİLERİN SORUMLULUĞUNU GELİŞTİRMEK...

Ergen yaşların bir özelliği de “sorumluluk bilincinde yetersizlik”.

Özellikle bizim kültürümüzde “aşırı korunmuş çocukluk dönemi” bu durumu pekiştiriyor.

Her çocuğa “kendi sorumluluğunu vererek yetiştirme” bizde benimsenmemiş.



Çocuğun sorumluluğunu anne babalar taşıyor, bunu da “iyi anne baba olmak” adına yapıyor.

Oysa, çocuğun “kendi sorumluluğunu bilerek ve alarak” yetişmesi gerekli. Bu orkestra çalışmalarında çocukların sorumluluk bilincinin arttırılması gerektiğini düşünüyorum.

Çocuklar, kamp süresince beslenirken, boş zamanlarını değerlendirirken, arkadaş ilişkilerinde, yaptıkları çalışmalarda “kendi sorumluluklarını bilerek” hareket etmeli.

Oysa, müzik çalışmaları dışındaki zamanlarda “gerçekten çocuk olduklarını” ortaya koyuyorlar.

Çok sevimliler.

Davranışları dikkatli ve saygılı.

Ama kendilerine karşı özensiz davrananlar görüyorum.

Açık büfede beslenmeleri fast-food alışkanlığında.

Çevreyi keşfetme istekleri de yaşlarına uygun.

Biz, yönetici-egitici kadrosu olarak hem dikkatli hem özenliyiz.

Beslenmeleri konusunda uyarıyoruz.

Davranışlarına özen göstermelerini istiyoruz.

Onların da haklı oldukları çok yan var.

Yorucu çalışmadan sonra eğlenmek istiyorlar.

Eğlence olanakları sınırlı.

Akşamları toplanıyoruz.

Sohbet saatlerimiz var.

Eğlence saatlerimiz var.

Çeşitli aktiviteler düşünüyoruz, planlıyoruz.

Ancak yaş sınırları farklı.

Küçükler eğlenmek, kısa süreli hoş saatler geçirmek istiyorlar.

Büyükler, konuşmak, tartışmak, kendilerini ifade etmek istiyorlar.

Ara yollar arıyoruz.

Bir yandan da kültürel gelişimlerine katkıda bulunmak istiyoruz.

Filmler getiriyoruz.

Değişik konuklar çağırdığımız sohbetler düzenliyoruz.

Bunlardan birini anımsıyorum.



Bodrum kampında Yıldız Kenter ile yaptığımız bir söyleşi.
D-Marin Turgutreis Uluslararası Klasik Müzik Festivali'ne katlıyoruz.
Yıldız Kenter de Bodrum'da. Evinde dinleniyor.
Onunla çocukları buluşturma düşüncemi paylaşıyorum.
Rengim Gökmen Hoca'mız da "Birlikte gidelim" diyor, gidiyoruz.
Yıldız Kenter büyük bir sevgiyle karşılıyor bizi.
Öğrencilerimize yaptığı konuşma hepimizi büyülüyor.
Bir söyleşi değil, bir performans.
Sahneyi anlatıyor.
Her sahneye çıkışında hiç yitirmediği heyecanı.
Oyunlara nasıl hazırlandığını.
Çeşitli rollere girmenin büyüsünü.
Bir oyunda başka oyuncularla çalışmanın ritmini.
Oyuncular arasında nerede durup nerede hareketlenmek gerektiğinin sırrını.
Ne çok şey öğreniyoruz.
Ne çok şey öğreniyorum.
Yıldız Kenter bir yaşam dersi veriyor.
O, sadece bir tiyatro ustası değil.
O, bir yaşam ustası.
O da alanının maestrosu.
Direngen, dayanıklı, sonsuz yaşayacak bir model.
Yaşı olmayan sanatçılardan.
Öğrencilere sorumluluğu ne güzel anlatıyor.
Sanatın sorumluluğunu.
Yaşamın sorumluluğunu.
Yaşama kendimizi katmanın sorumluluğunu.
O sohbeti hep hatırlıyorum.
Bu sayfalara geçirdiğim için de özel bir görevin mutluluğunu hissediyorum.
Keşke Yıldız Kenter'in oyunları dışında bu tür performansları olsa.
Ondan öğreneceğimiz her şeyi öğrensek.





Öğrencilerimizin sosyal sorumluluğunu da artırmak istiyoruz. İçinde yer aldıkları orkestra da bir “Sosyal Sorumluluk Projesi”. Doğuş Grubu bu projeden herhangi bir gelir elde etmiyor. Bilet satışları gelirleri Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği eliyle Anadolu’daki konservatuvarlara müzik aletleri bağışı olarak dağıtılıyor. Bu orkestra “Türkiye’nin çağdaş yüzü” olarak kuruldu. Her üyemizin bu temsil gücünün sorumluluğunu bilmesi gerekiyor. Elbette biliyorlar ama bu sorumluluğu daha da hissedecekler. Bunu da çok daha iyi hissettikleri konserler oluyor. Ankara’da verilen Türkiye Cumhurbaşkanı ve İngiliz Kraliçesi önündeki konser bu duyguyu çok iyi veriyor. Sonra da Almanya ve Belçika konserleri. Ama bence hepsinden önemlisi de Ankara’da Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile verilen ortak konser. Bu konser, yaşamımızın unutulmaz bir parçası oluyor...

VI. BÖLÜM



CUMHURBAŞKANLIĞI SENFONİ ORKESTRASI- DOĞUŞ ÇOCUK SENFONİ ORKESTRASI ORTAK KONSERİ...

Büyük bir gündü o gün.
Türkiye'nin müzik tarihinde bir ilk.
Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası tarihinde bir ilk.
Elbette Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası tarihinde de unutulmayacak bir ilk.
Ustalar ve öğrencileri birlikte ortak bir konserde buluşuyorlar.
Elbette bu projenin gerçekleşmesinde her iki orkestranın da şefi olan Rengim Gökmen'in payı çok büyük.
Ustaları öğrencilerle buluşturmak gerçekten büyük bir buluş.
Konserin gerçekleşmesi de çok emek istiyor.
Repertuarın bu buluşmaya göre düzenlenmesi gerekli.
Öğrencilerin çok iyi çalıştığı yapıtlar olmalı.
Onların doğal olan heyecanları başarılarına katkıda bulunmalı.
Ustaların olgunluğu elbette konserin en büyük güvencesi.
Hepimiz heyecanla bu konseri bekliyoruz.
Ama en büyük heyecan -doğal olarak- öğrencilerimizde.
Her konserde başarıyı hedefliyorlar ama bu konserdeki başarı güdüsü çok yüksek.
Bu konserde hiç hata yapmadan çalmak istiyorlar.
En küçük aksaklıkta kendilerini hiç bağışlamayacaklar.
Oysa elbette ki öyle değil.
Müzisyen için her konser bir serüvendir.
Her şey sizin kontrolunuzda olsa bile beklenmedik bir pürüz başarıyı engelleyebilir.
En büyük müzisyenler bile konserlerinde ne beklenmedik olaylarla karşılaşmışlardır.
Büyük besteci ve keman ustası Paganini'yi anlatırlar.
Bir konserinde kemanın tellerinden birisi kopmuş.
Paganini aldırmandan devam etmiş.



Arkadan bir teli daha kopmuş.
Paganini ustalığını konuşturarak konserini sürdürmüş.
Kemanının tek teliyle konserini bitirmiş.
O ustalık elbette herkeste olmaz.
Ama beklenmedik olaylar olabilir.
Öğrencilerin heyecanı da kendileriyle ilgili.
Kaygıları da anlaşılır bir duygu gerilimi.
Ne söylersek söyleyelim artık bunu yaşayacaklar.
Her konser yeni bir deneyim oluyor.



İşte Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası salona giriyor.
Salon alkışlarla doluyor.
Türkiye'nin en köklü orkestrası.
Atatürk, bu orkestranın T.C. Cumhurbaşkanlığı'nın ismini almasını uygun görmüş.
Kültürümüzde olmayan çoksesli evrensel müziğin kültürümüze girmesini istiyor.
Tepkileri de, kayıtsızlığı da tahmin ediyor.
Kendisinden sonrayı da düşünüyor.
Orkestra işte bu adla varlığını sürdürüyor.
Ustalar orkestrası.
Orkestramızın şef yardımcısı Oğuzhan Kavruk da bu orkestrada.
Viyolonsel grup şefi olarak görev yapıyor.
Sonra, bir başka şef yardımcımız Hasan Tura da bu orkestranın keman sanatçıları arasındaki yerini alacak.
Konserin ilk bölümü Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın.
İkinci bölümün başında Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası'nın bu konsere katılan üyeleri salona giriyor.
Salonda büyük bir alkış kopuyor.
Çocuklar ellerinde birer çiçekle yerini alacakları ustalarını selamlıyor.
Onlar da sevgiyle yerlerini genç öğrencilerine bırakıyorlar.
Konserin ikinci, ortak bölümü başlıyor.



Unutulmaz bir konser.
Unutulmaz bir olay yaşanıyor.
Ustaların sevgi dolu performansları ile öğrencilerin artık ustalaşan heyecanları buluşuyor.
Ortaya çıkan kompozisyon göğüsleri kabartıyor, gözleri dolduruyor.
Atatürk bu konserde mutlaka salondadır.
Cumhuriyeti emanet ettiği gençleri gururla seyrediyordur.
Onlar, işte ustalarına layık olmaya çalışarak yollarında yürüyorlar.
Çağdaş uygarlık yolunda ilerliyorlar.
Yüzyılların müziği dinleyicilerin yüreklerinde yüceliyor.
Kompozisyon.
Düşünceler birbiriyle bütünleşiyor.
Duygular birbiriyle yükseliyor.
Yüzyılın ötesinden bugüne taşınan melodiler içimizi aydınlatıyor.
Aydınlanmanın müziği.
Bu büyük yaratı deneyimli ustaların ellerinden genç yeteneklere taşınıyor.
Bu genç yetenekler gerçekten de saygıya layık olduklarını kanıtlıyorlar.
Konseri her yönüyle dikkatle izliyorum.
Bizim öğrencilerimiz bunlar.
Hiç de hata toleransı yok.
Onlar ellerinden geleni değil, ellerinden gelmeyeni de yapıyorlar.
Bu konserde kendilerini aşıyorlar.
Provalardan çok farklı olduklarını görüyorum.
Motivasyonları en üst sınırdadır.
Ama heyecanları çok kontrollü.
İşte böyle olacak.
Her konserde heyecandan titreyecekler.
Çalmaya başlayınca heyecanları yatışacak.
Artık bildik ülkelerindeler.
Bildikleri yollarda yürüyorlar.
İnıyorlar, çıkıyorlar, duruyorlar, koşuyorlar.
Müzik bütün salonu sarıyor.
Herkes dününden de yarınından da kopuyor.



Tınlar, titreşimler, inceli kalınlı sesler, ince bir ezginin arkasından gelen coşkulu sesler.

Salon o anı yaşıyor.

Konser bitiyor mu, alkışlar da nota sehpalarında mı yazıyor, belli değil.

Her şey birbiri içinde, her şey birbirini tamamlıyor.

Maestro salonu selamlarken herkes coşkunun bir parçası artık.

Müsisyenler, dinleyenler, besteci, orkestra şefi bir bütün olmuş.

Herkes müziğin bir parçası.

Herkes insan uygarlığının bir parçası.

Atatürk, yukarıda, gülümsüyor...



DOĞUŞ ÇOCUK SENFONİ ORKESTRASINI BEKLERKEN Aysel Serin / Mimar (Veli, izleyici)

Çocukların orkestrasını bekliyorduk.
Doğrusu duymuştum ama hiç dinlememiştim.
İnsana çocukça parçalar çalacak bir müzik topluluğu gibi geliyordu.
Merak etmiştim, ne yapacaklarını görmek istiyordum.
Klasik müziği severim.
Oğlum Doruk da dinlesin istedim.
Doruk beş yaşında.
Ben mi? Mimarım. Aysel Serin.
Çocuklar sıkılır mı acaba diye düşündüm.
Repertuvar pek çocukça gelmedi ama.
Salon çok güzeldi.
Doğrusu girişler düzenli, karşılamalar çok iyi.
Gelenler elbette müzikseverler.
Klasik müzik konserlerini biraz da bu yüzden severim.
Kimlerin geldiğini bilirsiniz.
Uygar sanatseverler.
Yerimize oturduk.
Doruk sağa sola bakınıyor, meraklıdır.
İşte, orkestra giriyor. İlk çocuklar gelmeye başladı.
Alkışlar. Biz de alkışlıyoruz.
Doruk ellerini çırpıyor.
Pek de küçüklermiş.
Yok, hepsi değil, değişik yaşlarda, belli.
10-16 yaşlar arasındaymış Doğuş Çocuk Orkestrası, öyle yazıyor.
Bakıyorum, evet öyle.
Çok sevimliler ama. Bir de çok ciddiler.
Konservatuvar öğrencileri imişler.



Seçmelerle alınıyorlarmış.
Yerlerine düzenle oturuyorlar.
Alkışlar hafifledi.
Orkestra yerini aldı.
Doruk büyülenmiş gibi sahneye bakıyor.
Müzik aletleri yan yana, art arda dizilmiş.
Çok güzel bir görüntü.
Orkestranın çocuklardan kurulu olması heyecan yaratıyor.
Salonda büyük bir sevgi aurası dolaşıyor sanki.
Herkesin içi sevgiyle dolmuş.
Ben anlayışla bekliyorum.
Bu çocukların çabası her türlü anlayışa değer.
Ve işte orkestra şefi geliyor.
Büyük bir alkış kopuyor.
Yılların deneyimi, müziğin sınanmış ustalığı içeriye giriyor.
Zarif hareketleriyle uzun boylu, beyaz saçlı maestro.
Hafifçe eğilerek salonu selamlıyor.
Maestro. Belli.
Müzik başlıyor.
Daha ilk melodilerde orkestranın iyi hazırlanmış olduğu ortaya çıkıyor.
Anlaşılır.
Girişlerde anlaşılır.
İnanması güç bir konsantrasyonla çalışıyorlar.
Bu çocuklardan böyle bir müzik.
Partiyonu mu izleyeyim, çocukları mı göreyim, şaşıyorum.
Kendimi müziğe veremiyorum.
Çocuklar beni büyülüyor.
Gözüm onlarda.
Ne güzel bir şey yapmışlar.
Ne değerli bir çalışma.
Konservatuvar öğrencileri.



Yurdun her yanındaki konservatuvarlardan.
Şimdi, burada, bir arada.
Dünyanın en büyük müzik yapıtlarını çalışıyorlar.
Neredeyse kusursuz diyeceğim.
Kusursuz demiyorum ama çok emekle çalışılmış.
Çocuklar sahnede büyüyorlar.
Artık onları “çocuk orkestrası” olarak görmüyorum.
Doruk mu? Henüz sıkılmadı, ara sıra bakıyorum.
Müzik beni uçuruyor.
Hep böyle olur.
Bu uçuşu seviyorum.
İşte o zaman en küçük bir aksama olmamalı.
Müzik ritimdir.
Yükselen, alçalan, hızlanan, yavaşlayan, duran, koşan.
Siz de işte bu serüvene katılırsınız.
Duygulanırsınız. Hüzünlenirsiniz.
Sevinçten taşarsınız.
Coşkuyla yükselirsiniz.
Sonra birden içlenirsiniz.
Müzik sizi duygudan duyguya sürükler.
Düşünceden düşünceye gezinirsiniz.
Geçmişin tapınaklarında gezersiniz.
Zaferler yaşarsınız, başınızda zafer çelenkleri.
Bozgunlar yaşarsınız, ayağınızda zincirler.
Müzik sizi alır götürür.
İşte, ne beklediğimi bilemeden geldiğim bu salonda.
Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası bizi uçuruyor.
Maestro bir an eksilmeyen coşkusuyla her yerde.
Beklemediğim bir mucize.
Bu orkestra.
Bu salon.



Bu müzik.
İşte Türkiye diyorum.
İşte benim uygar ülkem.
İşte dünya kültürüne katılım.
İşte Anadolu'dan dünyaya yayılan uygarlık.
Uygarlık gene çıktığı yere dönüyor.
Bizim çocuklarımızın ellerinde yükselen müzikle dünyaya katılıyoruz.
Müzik bitiyor.
Çılgınca alkışlıyoruz.
Çılgınca alkışlıyorum.
Hiç kimse yerinde duramıyor.
Ayağa fırlıyoruz.
Avuçlarımızın yandığını duymuyoruz.
Çılgınca alkışkıyoruz.
Bravo.
Bravo.
Bravo.
Çok yaşa sen Doğu Çocuk Senfoni Orkestrası.
Çok yaşa.
Çok gez.
Her yerde bizi anlat.
İşte biz buyuz de.
Biz Türkiye'yiz de.
Ağlıyorum.
Sevinçten ağlıyorum.
Coşkudan ağlıyorum.
Gözyaşlarıma değdiğini o anda bile düşünüyorum...
Gözüm oğluma ilişiyor.
Şaşkın.
Ağlayışıma şaşıyor.
Sevinçle neden ağladığımı anlamaya çalışıyor.

VII. BÖLÜM



ÖĞRENCİLERİN PSİKOLOJİSİ...

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası'na seçilen öğrencilerin psikolojisi büyük önem taşıyor.

Çünkü, kuruluş amaçlarının gerçekleşmesi bu psikoloji ile yakından ilintili.

Bu psikolojiyi çeşitli etkenler biçimlendiriyor.

Öncelikle, öğrencilerin yaşları.

10-16 yaş tam da ergenlik dönemi.

İkinci etken, bu yaşa kadar nasıl geldikleri; geçirmiş oldukları çocukluk.

Bu dönemi nasıl geçirdikleri, şimdi bulundukları nokta da çok önemli.

Üçüncü etken, kalıtımın büyük rol oynadığı kişilikleri.

Kişilikler, tutum ve davranışlar üzerinde çok etkili bir etken.

Dördüncüsü, geldikleri ve yaşadıkları aile ortamı.

Beşincisi, kazanmakta oldukları kimlikleri.

Altıncısı, kurdukları ve kurmakta oldukları sosyal ilişkiler.

Bu sosyal ilişkilerde arkadaşlıklar çok önemli. Rol modelleri çok önemli.

Benimsedikleri ve reddettikleri modeller çok önemli.

Yedincisi de, kendilerine, çevrelere ve yaşamlarına verdikleri anlam.

Psikolojilerini oluşturan bu etkenleri anlamak, tanımak ve değerlendirmek çok önemli.

Elbette, bu süreç içinde öğrencilerin psikolojisi değişiyor, geliyor ve yeniden oluşuyor.

Tam da bu noktada bizim katkılarımızın önemi çok açık.

Bizim katkılarımız.

Biz kimleriz?

Öncelikle orkestra yapısı içindeki ustaları olan “orkestra şefi” ve “şef yardımcıları”.

Sonra, orkestranın yöneticileri olan Doğuş Holding yetkilileri.

Sonra da ben, “orkestra sosyo-psikolojik danışmanı”.

Burada, bizim, yani “eğitim-yönetim” ekibinin kendi aralarında anlaşmaları ve tutarlı hareket etmeleri çok önemli. Bu noktada ekibimizin çok iyi olduğunu görüyorum.



Aramızda çok iyi anlaşmanın da ötesinde tam bir işbirliği var.

Bu işbirliğinin birbirini tamamlaması çok önemli.

Hem yapısal, hem işlevsel bir bütünleşme çocuklar için son derece olumlu bir örnek oluşturuyor.

Ekte disiplin var, anlayış var, şefkat var, dikkat var, duyarlılık var, kararlılık var.

Öğrenciler keskin zekâlarıyla durumu kavlıyor ve uyum sağlama becerisini gösteriyorlar.

Aslında isyankar yaşlardalar ve bu yaşlarda üç amaç çok önemli:

Bağımsızlık,

Kimlik kazanımı,

Başarı.

Her üçünde de orkestra çalışmaları önemli katkılar sağlıyor.

Orkestra üyesi olarak bağımsız müzisyenler olduklarını hissediyorlar.

Hepsinin bir işlevi var ve orkestrada bulundukları yer onların

bağımsızlığını sağlıyor.

Aynı zamanda orkestra, kendi kimliklerinin bir parçası oluyor.

Başarıya hep birlikte ulaşmak onlar için dönemlerinin çok büyük bir kazanımı.

O yüzden de her konser sonrasında duydukları alkışlar bile onlar için yeterli olmuyor ve bana da merakla soruyorlar:

- Nasıldık? İyi miydik? Nasıl buldunuz?

- İyinin çok ötesindeydiniz. Mükemmeldiniz. Gurur duyduk.

Kendinizi aşıyorsunuz.

Elbette orkestradaki ustalarının görüşleri daha önemliydi ama herkesin görüşünü almaya gereksinimleri vardı.

Psikolojileri günden güne güçleniyordu.

Orkestra çalışmalarının nasıl etkili olduğunu görüyordum.

Buradaki gözlemlerim ve çalışmalarım benim için de çok değerli oluyordu.

Bu kısa süreli kampların bile nasıl olumlu etkiler yaptığını görüyordum.

Bu etkileri güçlendirmek için ortak çalışmalar yapıyordu..



Sınav yerleri ve tarihleri belirleniyor.

Öğrencilerin gönderdikleri müzik CD'leri dinlenip değerlendiriliyor.

Sonra da orkestra şef yardımcıları kendi alanlarında öğrencileri dinleyip değerlendiriyorlar.

Orkestrada gerekli olan boşluklar dolduruluyor.

Bu seçimden geçen öğrenciler elbette "seçilmiş yetenekli öğrenciler" oluyor.

Sonra da öğrencilerin hepsinin katıldığı kamp dönemi başlıyor.

Kamp dönemi çok önemli.

Birlikte çalıştıkları zaman öğrencilerin kendileri haklarında daha doğru değerlendirmeleri oluyor.

O zamana kadar kendisini sadece okul içinde ve okul arkadaşları ile karşılaştırma fırsatını bulmuş olan öğrenci, bu kamplarda öteki konservatuvarlardan gelen arkadaşları ile birlikte çalışıyor.

Bu çalışma da ona kendi sınırlarını, kendi düzeyini, eksikliklerini, fazlalıklarını gösteriyor.

Çalışma ile elde edecekleri gelişmeyi ortaya koyuyor.

Kendini ölçmek için, kendini değerlendirmek için büyük fırsat.

Çünkü yaşamın kendisi bir yarışma.

Başarmak istiyor musun?

Bu yarışmayı kabul edeceksin.

Bu yarışmaya gireceksin.

Kendini olduğun yerde görmeyi göze alacaksın.

Eksiklerini görmezden gelmeyeceksin.

Fazlalarıyla böbürlenmeyeceksin.

Olduğunla yetinmeyeceksin.

Zamanı boşuna geçirmeyeceksin.

Bu, en çok yaptığımız hatadır.

Zamanın değerini bilmemek.

Sonradan geri alamayacağımız bir şeydir zaman.

Geçer, gider ve geri gelmez.



SAHİ, YETENEK NEDİR?...

Şöyle tanımlanabilir:

Yetenek, kendi yaşlıtlarından daha erken farkındalık kazanmak, alanında yaşlıtlarından daha erken, daha nitelikli, daha başarılı sonuçlara ulaşmak.

Bu tanımda şu özellikler dikkatimizi çekmelidir:

Daha erken,
daha nitelikli,
daha çok,

başarılı sonuca ulaşmak.

Bu özellikler yetenekten beklenenlerdir.

Onun için de insanlarda “yetenek alanları” vardır.

Harvard psikologu Howard Gardner, “multiple intelligent- çoklu zekâ” kuramında 7 yetenek alanı belirlemiştir:

Mantık-matematik zekâsı (Örnek: Albert Einstein)

Dil zekâsı (Örnek: Büyük konuşmacılar)

Uzam zekâsı (Örnek: Pablo Picasso)

Müzik zekâsı (Örnek: Mozart)

Kinestetik zekâ (Örnek: Barışnikov)

İçgörü zekâsı (Örnek: Sigmund Freud)

Sosyal zekâ (Örnek: Henry Kissinger)

Bu alanlardaki yetenekler kendi alanlarında verdikleri ürünlerle kendilerini kanıtlamışlardır.

Elbette, yetenekliler sadece bu ünlü kişilerden ibaret değildir.

Ama bu yetenekler verdikleri ürünlerle, yaptıkları işlerle dünyanın gidişini etkilemişler, uygarlık düzeyine katkıda bulunmuşlardır.

PEKİ, YETENEK DOĞUŞTAN GELEN BİR NİTELİK MİDİR?

Çok tartışılan bir konudur bu. Beyin mimarisinde farklı bir özellik midir, beynin işleyişinde değişik bir nitelik midir yetenek?



Yetenek konusunda kalıtımın bir etken olduğu nörobiyologlar tarafından kabul edilmektedir.

Evet, yetenekte *genetik* bir etken söz konusudur.

Ama tek etken bu değildir.

İkinci önemli etken, “yeteneği geliştiren *ortam*”dır.

“Geliştirici-destekleyici ortam”, yeteneğin hem ortaya çıkması için önemlidir hem de geliştirilmesi için gereklidir.

Nice “genetik yetenek” öyle bir ortam bulamadığı için ortaya çıkamaz ve gelişemez.

Gelişemediği zaman da kendi başına kalan bir çekirdek gibi ürüne dönüşemez.

Üçüncü etken ise, belki de hepsinden önemlidir: *Çalışma*.

Çalışmayan, çalışmasını sürdürmeyen yetenek, uygun bir ortamda olsa bile başarıya dönüşemez.

Demek ki, *yetenek üçlü etkenli bir üstün başarı niteliğidir*.

Önce yeteneğin fark edilip ortaya çıkarılması gerekir.

Bunun fark edilip ortaya çıkma dönemi erken çocukluk dönemidir.

0-6 yaş döneminin bir özelliği de burada yatmaktadır.

Sonra da uygun bir “geliştirici-destekleyici ortam” olması gerekmektedir.

Onunla birlikte de “sürekliliği olan bir çalışma alışkanlığı” kazanılmalıdır.

Bu üçlü etkenden birinin eksikliği bile başarıyı engeller ya da geciktirir.

En önemli etken ise, uzun süreler içinde çalışma olarak görülmektedir.

Bir örnek mi?

JOHANN SEBASTIAN BACH...

“Almanya’da ve hatta oradaki müzik cemaati bünyesinde bile Bach ne kadar büyük bir usta olarak görülürse görülsün o zamanlar pek az kişi (o da varsa tabii) onun başarısının gerçek boyutunu kavrayabilmişti. Hayattayken önemli eserlerinin yalnızca dokuz tanesi basılmıştı. Yine de, tarihteki tüm kompozitörlerden farklı olarak Bach, kendi alanında bilinen her tür müzikte örnekler vermiş (bunun tek istisnası operadır) ve genelde bu türlerin çeşitliliğini artırmıştır.



Yeni enstrüman kombinasyonları deneyerek ya da teknik sınırları zorlayarak bu türlere yeni bir boyut getirmiştir.

Onun son derece engin görüş sahası bir vizyon yahut gurur meselesi değil, çalışmanın ürünüydü.

Hayatının neredeyse her haftasında - insanın her gün diyesi geliyor- yeni bir şey üretti; zira, (Dürer'in suluboyalarıyla yaptığı gibi) Bach da seyahat ederken dahi üretiyordu. Müziği aklından yazıyor, ezberliyor, daha sonrasında klavyede deniyordu (bu bilgiyi oğlu Carl Philipp Emanuel vermiştir). Ortaya çıkan ürün Bach'ın o andaki çalışmalarını yansıttı genelde, zira, (kaide olarak) eserlerini hemen icra edilmek üzere yazardı, aynı Shakespeare gibi. Bu nedenle, Bach'ın kilise orgu için yazdığı eserlerin çoğu Arnstadt Mulhouse, Weimar'da esasen org çalarken üretilmişti. Köthen'de Kappelmeister olarak oda müziğinde uzmanlaştı." (*Yaratıcılar*, Paul Johnson, NTV Yayınları, Nisan 2010)

Bach örneğinde de görülüyor ki, yetenek ancak uygun bir ortam ve bitmez tükenmez bir çalışkanlıkla gerçekten de yüzyıllara damgasını vuran kalıcı yapıtlar verebiliyor.

YETENEK KENDİ DİSİPLİNİYLE ÇALIŞIR...

Yetenek konusundaki yanlış kanıları, yanıltıcı önyargıları düzeltmek gerekiyor. Üniversitedeki çalışmalarım da bana bu konu üzerinde çok daha önemle durmamız gerektiğini düşündürüyor.

Yıllardır Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde "Tasarım Psikolojisi" konusunda çalışıyorum.

Gözlemlerim, öğrencilerin "yaratıcı sanatçı" kimliğinin disiplinle başının hoş olmadığını, yaratıcılığın esinle hareket ettiği için özgür davranışların gerekli olduğunu düşündüklerini gösteriyor.

Bu da sistemli çalışmanın önünde bir engel yaratıyor ve çalışma disiplinini bozuyor.

Oysa, yetenek kendi disiplinini kendisi yaratır ve sonuca ulaşmak için çok çalışır.



Ünlü mimar Le Corbousier mimarlıkla ilgili çok önemli bir formül vermiştir ki her sanat dalına, hatta her alandaki yaşam başarısına uygun olduğunu düşünürüm.

Eski Yunan felsefesinin bilimlere ve sanata uyguladığı üç ilkenin çok önemli olduğunu belirtir ünlü mimar:

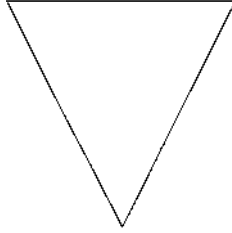
Ölçü,

Denge,

Disiplin.

İşte bu üçlü;

ÖLÇÜ



DENGE

DİSİPLİN

kanımca, her alandaki başarının da “olmazsa olmaz” formülüdür.

ÖZGÜN YETENEK

bu üçgeni kendine özgü bir yapıyla gerçekleştirecektir.

Müzik de seslerin mimarisidir.

Her türlü düşünceyi, her türlü duyguyu, açıklanması gereken her şeyi kendine özgü bir bütünlük içinde ifade eden müzik, onun için çoksesli olmak zorundadır.

Yazı, sözcüklerin mimarisidir.

Güzel konuşma, seslerin ve sözcüklerin mimarisidir.

Müzik de ister kompozisyon, ister icra olsun kendi ifade etmek istediklerinin



ölçüsünü,
dengesini,
disiplinini bulacaktır.

O bakımdan yetenek dediğimiz özellikler toplamının her şeyden önce bu nitelikte çalışma zorunluluğu vardır.

Yetenek, eğer gerekli saygı ve özen gösterilmezse başarının engeli bile olabilir...

10.000 SAAT KURALI...

EXHIBIT A, 1990'ların başlarında psikolog K. Anders Ericsson ve Berlin'deki seçkin Müzik Akademisi'nden iki arkadaşı tarafından yapılmış bir çalışma. Akademi'deki profesörlerin yardımıyla okuldaki kemancıları üç gruba ayırdılar.

Birinci grupta yıldızlar vardı; dünya klasmanında solo kemancı olma potansiyeline sahip öğrenciler.

İkinci grup, sadece "iyi" olduklarına karar verilenlerdi.

Üçüncü grupta ise profesyonel olarak keman çalması beklenmeyen, ancak millî eğitim sistemi içinde müzik öğretmeni olmaya niyetli öğrenciler vardı. Sonra bütün kemancılara aynı soru yöneltildi: Kemanı elinize aldığınız andan başlayarak bütün kariyeriniz boyunca kaç saat pratik yaptınız?

Üç gruptan da herkes kabaca -beş yaş civarında- keman çalmaya başlamıştı. İlk birkaç yıl herkes kabaca aynı oranda -haftada iki üç saat kadar- pratik yapmıştı.

9 yaşında haftada 6 saat,

12 yaşında haftada 8 saat,

14 yaşında haftada 16 saat,

ve böylece giderek artıyordu ta ki

20 yaşında haftada 30 saatten fazla pratik yapıyor

- daha iyisini başarmak niyetiyle enstrümanlarını bilerek, isteyerek çalışıyor- olana dek.

Hatta 20 yaşında çok iyi performans gösterenlerden her biri toplam 10 bin saatlik bir pratiğe ulaşmış durumdaydı.



Sadece iyi olan öğrenciler toplam 8 bin saat pratik yapmışlardı. Geleceğin müzik öğretmenleri ise sadece 4 bin saati biraz aşmış durumdaydı. Ardından Ericsson ve arkadaşları amatör piyanistlerle profesyonel piyanistleri karşılaştırdılar.

Ortaya aynı model çıktı.

Amatörler çocuklukları boyunca asla haftada yaklaşık üç saatten fazla pratik yapmamışlardı ve 20 yaşına geldikleri zaman toplam 2 bin saatlik pratik yapmış durumdaydılar.

Oysa profesyoneller pratiklerini her yıl sürekli artırmış, 20 yaşına geldiklerinde de tıpkı kemancılar gibi 10 bin saate ulaşmışlardı.

Araştırmacılar, gerçek uzmanlık için sihirli sayının 10 bin saat olduğuna ilişkin inançlarında fikir birliğine varmış durumda.

“Bu tür çalışmalardan ortaya çıkan tablo- herhangi bir şeyde- dünya klasmanında bir ustalık düzeyine ulaşmak için 10 bin saat pratik gerektiğine işaret ediyor” diyor nörolog (sinirbilim uzmanı) Daniel Levitin. “Besteciler, basketbol oyuncularını, kurmaca yazarları, buz patencileri, konser piyanistleri, satranç oyuncularını ve diğerleri üzerine ardı ardına yapılan çalışmalarda bu sayı tekrar tekrar ortaya çıkıyor. Görünen o ki, gerçek uzmanlığa ulaşmak için beynin bilmesi gerekenlerle kaynaşması bu kadar zaman alıyor.”
(Çizginin Dışındakiler, Malcolm Gladwell, MediaCAT, 2009)

YA USTALIK? YA USTALAŞMA? USTALAŞMA BİR SÜREÇTİR...

Ustalaşma ya da ustalık kazanma, her alanda önemli bir süreç.

Yetenek-Ortam-Çalışma üçlüsünün ucunda kazanılan bir üst-nitelik.

Ustalık kazanma; “bir alanda kazanılmış beceriyi başkalarına da öğretebilme düzeyi” olarak tanımlanabilir.

Böylece “ustalık” ile “uzmanlık” birbirinden ayrılabilir.

Uzmanlık; bir alanda kazanılmış beceri düzeyi demektir.

Ustalık; başkalarına da öğretecek düzeyde bilgi ve beceri kazanmak olmalıdır.

“Ustalık” düzeyini de birbirinden farklı düzeyler olarak tanımlamak gerekiyor.



En yaygın ustalık “Beceri Düzeyinde Ustalık”tır.

Sonra “Zihinsel Düzeyde Ustalık” gelir.

En üst düzeyde de “Tasarım Düzeyinde Ustalık” yer alır.

Örneğin, müzik alanında;

“Beceri Düzeyinde Ustalık” bir enstrümanı çok iyi çalabilme düzeyidir.

Bu düzeye ulaşmak da çok çalışma gerektirir ama o düzeyde kalan çok müzisyen vardır.

Bu müzisyenlerin daha az bölümü ise,

“Zihinsel Düzeyde Ustalık” aşamasına geçer.

Bu aşamada, orkestra müzisyenleri, solistler yer alır.

Bu aşama, müzisyenin, çok iyi çaldığı enstrümanın ötesinde müziği anladığı, yorumlayabildiği, başka enstrümanlarla, başka müzisyenlerle birlikte yapıtları ortak seslendirebildiği düzeydir. Orkestra yöneticiliği bu aşamanın parlak zirvesinde yer alır.

“Tasarım Düzeyinde Ustalık” ise kompozitörlerin, orkestra şeflerinin, büyük yorumcuların, virtüözlerin yer aldığı yaratıcı düzeydir.

Bu düzeyde müzik artık bir yaratı düzeyidir. Düşüncelerin, duyguların seslendirildiği, özgün yapıtların yaratıldığı ustalık düzeyi budur.

Bu üç düzeydeki ustalık sadece çalışma saatleri ile kazanılmaz.

Zekâ tipi ve yetenek alanları da bu gelişmenin içinde önemli etkenler olurlar.

Bu üç ustalık düzeyi ile üç zekâ tipi arasındaki paralellik de dikkat çekicidir.

Üç zekâ tipi olan;

Operasyonel zekâ - Pratik yapıcılık zekâsı (beceri düzeyinde ustalığa erişir),

Organizasyonel zekâ - Bütünü görüp değerlendiren düzenleyici zeka (zihinsel düzeyde ustalığa erişir),

Projeksiyonel zekâ - Proje yapan, yaratıcı zekâ (kompozitör, orkestra şefliği, virtüöz düzeyinde ustalığa erişir),

gündelik yaşamda da insanların ilgi alanlarını ve yetenek tiplerini birbirinden ayırır.

Paralelliği düşünürsek;

Operasyonel zekâ - Beceri düzeyinde ustalık

Organizasyonel zekâ - Zihinsel düzeyde ustalık

Projeksiyonel zekâ - Tasarım düzeyinde ustalık



açısından farklı yetkinliklere neden olmaktadır.
Böylece, müzikle uğraşan birisi,
Çok iyi bir keman ustası olurken,
Bir başkası, çok iyi bir orkestra şefi olmakta,
bir diğeri ise, özgün bir besteci olarak ortaya çıkmaktadır.
Elbette her biri de alanında yetkinleşmek için saatlerce ve yıllarca çalışmalarını
sürdüreceklendir.
Çünkü *ustalık*,
büyük bir sabırlı çaba,
pek çok engeli aşabilme gücü,
olduğu yerle yetinmeme duygusu
gibi pek çok etkenin birleştiği uzun bir yolun ucundaki ödüldür.

ÇOCUKLAR ARASINDAKİ REKABET GELİŞTİRİCİ MİDİR? GERİLETİCİ MİDİR?

Kampta bir akşam, çocuklara
“Konuşmak istedikleri konular olup olmadığını?” sorduğum zaman,
“rekabeti konuşalım” dediler.
İlk başta anlamaya çalıştım.
Burada bir sınav yoktu.
Provalarda, konserlerde bir yarışma yapılmıyordu.
Bu rekabet konusu nereden kaynaklanıyordu?
Konuyu kararlaştırdık: Müzisyenler arasındaki rekabet neydi, nasıl
gelişiyordu, nasıl etkiler yapıyordu?
Bir kız öğrencimiz:
Rekabetin olumsuz etkilerini anlattı.
Kişinin kendini hep bir yarışma ortamında bulması çok rahatsız ediciydi.
Kendini hep başkalarıyla ölçerek değerlendiriyordun.
Kendini beğenmiyordun.
Kendini hep eksik, hep geride hissediyordun.



Çalışman yetersizdi.
Çalışsan da eksiklerini kapatamıyordun.
Hatta, bir ara bırakıp gitsem dediğin bile oluyordu.
Çok can sıkıcı bir şeydi.
Evet, hep böyle olmuyordu.
Kendini iyi hissettiğin zamanlar da vardı ama bu durum çok sürmüyordu.
Acaba kendinden kaynaklanan bir yetersizlik mi vardı?
Kız öğrencimiz konuşurken dinleyenleri izliyordum.
Herkesin bu konuşmayı merakla dinlediğini gördüm.
Aralarındaki ikili konuşmalar çok azalmıştı.
Demek ki bu duygular çoğunun aklını kurcalıyordu.
Ama daha büyük yaşta bir erkek öğrenci bu düşüncelere katılmadı.
O, rekabeti olumlu buluyordu.
Rekabet, aslında hayatın her anında vardı.
Aile içinde kardeşler arasında bile rekabet vardı.
Sonra arkadaşlar arasında.
Her yerde. Burada da.
Müzik dünyasında da rekabet vardı.
Daha iyi çalanlar, o kadar iyi olmayanlar.
Ama rekabet geliştiriciydi.
Rekabet olmasa, insan kendisini ölçemezdi ki.
İşte ölçünce, daha çok çalışması gerektiğini anlıyordu.
Belki üzüldüğü de oluyordu ama bu kaçınılmazdı.
Yapılacak olan, kendini daha iyi kılabilmekti.
Rekabet hem kaçınılmaz bir şeydi hem de geliştiriciydi.

REKABETE NASIL BAKMALIYDIK?

Aslında konu çok ilginç olmuştu.
Daha sonra söz alan öğrenciler bu iki görüşün daha farklı yerlerinde yer almışlardı.
Ben de konuşmaları yorumladım.



Şu noktalar önemliydi:
Rekabet, kendimizi hayat yarışına hazırlamak için gerekliydi.
Gerçekten de hayatın her alanında rekabet vardı.
Öğrencimizin söylediği gibi, aile içinde de.
Anne babamızın beğenisini kazanmak için yarıştık.
Sonra, okul hayatımız.
Öğretmenlerimizin gözünde beğeni kazanma yarışımız başladı.
Notlar, dereceler, göze girmeler.
Rekabet aslında, kendimizle yaptığımız bir yarıştı.
Kendi kendimizin yarışı.
Her alanda “daha iyi” olma yarışıydı bu.
Görünüşte başkalarıyla yarışıyor gibiydik ama,
asıl yarışı kendimizle yapıyorduk.
Yalnız becerilerimiz değil, kişiliğimiz de geliyordu.
Sosyal becerilerimiz geliyordu.
Toplumda kendimize bir yer arayıp bulmaya çalışıyorduk.
Bir varoluş süreciydi bu.
Bu süreci “olumlu kılmak” da elimizdeydi.
Bashkalarına bakmak ama kıskançlık tuzağına düşmemek.
Kendi değerimizi başkalarının gözünde aramamak.
Kendimize nesnel bakabilmeyi öğrenmek.
Rekabeti, içimizi kavuran bir kıskançlık yarışı değil, kendimizi ölçen
bir değerlendirme olarak görebilmek.
Bu, işin “geliştirici” yanıydı.
Ama iş, kişilik yarışı biçimini alırsa,
kasıtlı bir aşağılama hedefi haline gelirsek,
dışlanan bir nesne durumuna getirilirse,
rekabet elbette “geriletici”, hatta “yıkıcı” bir süreç olurdu.
Burada da ortamı iyi değerlendirmemiz gerekiyordu.
Örneğin bizim kamplarımız “hepimizin ortak gelişmemiz” hedefine
yönelikti...

VIII. BÖLÜM



DOĞUŞ ÇOCUK SENFONİ ORKESTRASI KAMP ÇALIŞMALARI...

Kamp çalışmalarının ana hedefi elbette, çocukların birlikte prova yapmaları ve konsere hazırlanmalarıdır.

Ama kampın çok başka amaçları da gerçekleştireceği açıktır.

Bunların başında çocuklarımızın toplumsallaşmaları geliyor.

Çocuklar ayrı illerin konservatuvarlarından geliyor.

İstanbul, Ankara, İzmir, Edirne, Bursa, Eskişehir, Antalya, Mersin, Adana illerindeki konservatuvarlardan gelen çocuklar farklı ailelerden geliyorlar.

Kent kültürü, okul kültürü, aile kültürü birbirinden farklı öğrencilerin bir kamp süresince birlikte olmaları önemli bir buluşma oluyor.

Birbirlerini tanıma,

kendi gruplarının dışından arkadaş kazanma,

kendi müzik düzeyini ölçebilme,

evinden, yöresinden ayrı bir yaşama biçimini tanıma

gibi etkenler çocuklar için yeni bir dünyaya giriş oluyor.

Ülkenin en değerli orkestra şefi ve yardımcılarından oluşan bir müzik yönetimini tanıma ve birlikte çalışma şansına ulaşıyorlar.

Kişiliklerini, kültürlerini geliştirme amaçlı çalışmalarımıza katılıyorlar.

Hepsi ile birlikte, kalınan yerdeki yaşama disiplini, ortak kuralları

öğrenme, prova disiplini kazanma gibi yaşam boyunca kalıcı nitelikler kampların çok önemli etkileridir.

Düzenlediğimiz sohbet toplantılarında,

şefimiz Rengim Gökmen,

şef yardımcılarımız Oğuzhan Kavruk,

Tolga Taviş,

renkli kişilikleriyle düşünce, duygu ve yaşam örnekleri oluşturuyorlardı.

Ayrıca, konservatuvar öğretmenleri de yalnız kendi öğrencileri ile değil, bütün öğrencilerle aynı çatı altında yaşıyor, benzer gözlemleri paylaşıyorlardı.



Çocukların kişiliklerini geliştirmek.

Bu konu elbette birkaç günün içinde değişecek konu değildi.

Ama onları tanımak, alabileceklerini vermeye çalışmak önemliydi.

Sonraki kamplarda önceden yaşananların hepsi üzerinde etkiler yaptığını görmek hiç de şaşırtıcı olmadı.

Hayatımızın her dilimi hepimiz üzerinde etkiler yapıyordu.

Biz de kamplarda yemeklerimizi birlikte yiyorduk.

Orkestra kampının bütünlüğü açısından bu durumun büyük bir önemi olduğunu söylemeliyim.

Bu birlikteliğin gösterdiği bütünlük kamp disiplini üzerinde çok etkili oluyor, her konuda ekibin birbirine gösterdiği özen ve dikkat etkili bir yönetim gücüyle başarının yolunu açıyordu.

Çoğu kez provalarda da bulunuyor, provalardaki çalışma akışını izliyorduk.

Yorulan öğrenciler bile çalışmalarını sürdürmek için güçlü bir motivasyon kazanıyorlardı.

Provalar sabah 09.00-12.00, öğleden sonra da 13.30-18.00 arasında olmak üzere yedi-sekiz saate varan sürelerde yapılıyor, aralarda 15 dakikalık aralar veriliyordu.

Öğrenciler yemek saatine kadar dinleniyor, kimi zaman da otel havuzuna bir saatlik süre için girme izni veriliyordu. Havuza girme de görevli arkadaşlarca kontrollü olarak yapılıyordu.

Öğrencilerin geceleri eğlenmek istemeleri çok normaldi ama bu talebi gereğince yerine getiremiyorduk.

Oysa kamplardaki eğlence ve dinlence olanaklarının düzenlenmesi çok önemlidir.

KAMP GECELERİ...

Kamp geceleri sosyal birlikteliğin pekiştirilmesi anlamında çok önemliydi.

Bir geceyi “Öğrenci Gecesi” olarak öğrencilerin düzenlemesine bırakıyorduk.

Onlar da kendilerince bir gece programı yapıyorlardı.



Bu programda günün müzikleri yer alıyordu.
Geceyi danslarla süsleyen programlar yapıyorlardı.
Fıkralar anlatılıyordu.
Ama öğrencilerimizin yaratıcılığı sonsuzdu.
Elbette yaş farklılıkları zevk alınan etkinlikleri de farklı kılıyordu.
Küçük yaşlarda öğrenciler hareketi, coşkuyu seviyorlardı.
Daha ileri yaşta olanlar sohbet etmek istiyorlardı.
Gece sohbet buluşmalarımızda çeşitli konuları ele almayı istiyorduk.
Bazı gecelere filmler koyduk.
“Koro” adındaki bir filmi izletmiştik.
Bir Fransız filmiydi.
Bir çocuk yetiştirme yurdunun öyküsüydü.
Çeşitli sorunları olan çocuklar bu kapalı yurt mekânında yaşıyordu.
Elbette çeşitli sorunlar yaşıyorlardı.
Sorunlarını sorun çıkartarak aşmaya çalışıyorlardı.
Okul müdürü de sert bir tutumla, cezalarla durumu düzenlemeye çalışıyordu.
Sonra yurda yeni bir öğretmen geliyordu.
Bu öğretmen bir “koro” kurmak istiyordu.
Müdür çekinceleri olsa da onay vermişti.
Böylece okulda bir koro kuruldu.
İşte burada müziğin iyileştirici etkisi ortaya çıkıyordu.
Sorun çıkaran, haşarı, başa çıkılmaz öğrenciler koroda uyumlu bir çalışmaya ayak uyduruyorlardı.
Okulda sorunlar azalıyordu.
Bu filmin bütün okullarda gösterilmesi ne yararlı olurdu.
Film izleyen öğrencilerin çok etkilendiklerini görüyordum.
Her öğrenciyi izlemek zorunda bırakmıyorduk.
Öğrenciler belirli sınırlar içinde kendi seçimleriyle ilgileniyorlardı.
Bizim istediğimiz de onların eğlenmesi ve dinlenmesiydi.
Eğlenmek istedikleri açıktı.
Dinlenmek istediklerini ise görmüyordum.
Sanırım yorulmuyorlardı.



Sadece yaptıkları işi değiştirmek istiyorlardı.
Hele küçük yaştaki öğrenciler.
Onlar neşeli, komik, eğlenceli etkinlikler istiyorlardı ki bütünüyle doğaldı.
Günün yoğun çalışmasını dengelemek istiyorlardı.
Hepsinin kendine özgü yapıları vardı.
Hepsini ayrı ayrı seviyorduk.
Hepsi bizim için önemliydi.
Hepsi de bunu biliyordu.
Kamp akşamlarının birinde anlattığım yaşanmış bir öyküyü
okurlarımızla da paylaşmak istiyorum.

ÜÇ BÜYÜK TENOR...

Dünyaca tanınmış üç büyük tenor vardır.
Luciano Pavarotti.
Placido Domingo.
Jose Carreras.
Pavarotti İtalyan'dır.
Öteki ikisi İspanyol.
Placido Domingo Madridli'dir.
Jose Carreras ise Katalan.
Bu ikisi arasında politik anlaşmazlık var, bu anlaşmazlık büyüyor.
İş o hale geliyor ki birinin katıldığı konsere öteki katılmıyor.
Birbirlerinden bütünüyle kopuyorlar.
1984 yılında yaşanan bu olay sürüyor.
1987 yılında beklenmedik bir olay ortaya çıkıyor.
Jose Carreras hastalanıyor.
Hastalık tanısı kötü: Lösemi.
Büyük tenor artık konserlere çıkamıyor.
Hastalık ilerliyor.
Çok masraflı bir tedavi programı var.
Azalan gelirler. Tedavinin sürememe tehlikesi var.



Bu kritik aşamada bir vakıf teklifte bulunuyor.
Madrid'de kurulan Hermosa Vakfı.
Lösemi hastalarına yardım için yeni kurulmuş bir vakıf.
Bu vakıf, Jose Carreras'ın tedavi masraflarını üstlenmeyi öneriyor.
Tenorun tedavisi başarıyla sürdürülüyor.
Jose Carreras gene konserlerine başlayacak kadar iyileşiyor.
Dünya bu büyük sese yeniden kavuşuyor.
Sonra Jose Carreras bir gerçeği öğreniyor.
Aslında bu vakıf, kendi hastalığından sonra kurulmuş.
Kurucusu da Placido Domingo.
Domingo, kendisinden yardım kabul etmeyeceğini bildiği Jose Carreras için kurmuş bu vakfı.
Bu yolla da rakibi olan büyük tenorun hayatını kurtarmış oluyor.
Bu gerçeği öğrenen Jose Carreras bakınız ne yapıyor?
İkilinin Madrid'de verdiği ortak konserde konseri yarıda kesiyor.
Placido Domingo'nun önünde diz çökerek teşekkür ediyor.
Domingo kucaklayarak Jose Carreras'ı kaldırıyor.
Konser devam ederken izleyiciler gözyaşları içinde bu büyük ikiliyi alkışa boğuyorlar.
Büyük bir insanlık örneği.
Rekabeti çok aşan insanca bir dayanışma.
İnsanlığa örnek olmalı.



LUVR YANIYOR...

Bu öykü bana Sait Faik ustanın bir öyküsünü anımsatıyor.

Öykü şöyle:

Üç arkadaş bir masada oturmuş, sohbet ediyorlar.

Biri ortaya bir hayali sahne atıyor:

Luvr Müzesi yanıyor. Müzeyi gezen birisi La Jakond tablosunun önünde.

Tabloyu kurtarmak için hamle yaparken bir sütunun arkasında zenci bir çocuk görüyor.

Çocuğu görünce duralıyor.

Ancak birisini kurtaracağı için La Jakond ile çocuk arasında bir seçim yapması gerekiyor.

Sizce hangisini kurtarmalı?

Masada oturanlardan birisi,

La Jakond'u kurtarmalı, diyor.

Dünyada çok zenci çocuğu var.

Gene olacak.

Ama La Jakond bir tane.

Yenisi de yok.

Ötekisi,

ben çocuğu kurtarırım, diyor.

Belki o çocuk yeni bir Jakond yaratacak.

Soruyu sorana dönüyorlar:

Ya sen, diyorlar? Sen hangisini kurtarırsın?

Ben çocuğu kurtarırım, diyor. İnsan olduğu için.

Sadece insan olduğu için.

Bu da Sait Faik'in hepimize verdiği ders.



ÖĞRENCİ KONSEYİ...

Öğrencilerin çeşitli istekleri oluyor.

Bu istekler kişisel istekler de olabiliyor.

Oda ile ilgili istekler ya da bazı kişisel gereksinimler.

Bu istekler organizasyondaki görevli arkadaşlar tarafından karşılanıyor.

Kimi istekler grupla ilgili olabiliyor.

Oteldeki havuza girme izni ya da kentteki akrabayı ziyaret gibi istekler.

Gece eğlencesi ile ilgili istekler olabiliyor.

Sağlık sorunları ile ilgili durumlar iletilebiliyor.

Müzik çalışmaları ile ilgili istemleri olabiliyor.

Kendi aralarında toplanıp konuşabilecekleri bir sistem yok.

Genellikle aynı okuldan olanlar görüşüyor ya da kişisel arkadaşlıklar yürüyor.

Aslında bir Öğrenci Konseyi kurma düşüncesini arkadaşlarla paylaştım.

Doğuş Holding yöneticileri ve Müzik Grubu ile konuyu görüştüm.

Olumlu olacağını kararlaştırdık.

Öğrenci topluluğuna konuyu açıkladık.

Onlar da biraz heyecanla, biraz da merakla karşıladılar.

Öğrenci Konseyi.

Yaş ve okul sınırlaması olmaksızın dokuz üyeden oluşacaktı.

Bütün öğrencilerin katılımıyla dokuz öğrenci seçilecekti.

Sonra da bu dokuz öğrenci aralarında bir başkan, bir yazman seçeceklerdi.

Öğrenciler taleplerini bu kurula iletceklerdi.

Bu kurul da taleplerini bize iletcekti.

Bu şekilde iletişimin daha sağlıklı olacağını umuyorduk.

Öğrenci Konseyi'nin asıl görevi;

öğrenci isteklerini iletmek,

bu isteklerin gerçekleşmesine çalışmak,

grup çalışmalarının sorumluluğunu paylaşmak,

olarak belirlenmişti.

Seçim heyecanlı geçti.

Adayları ya arkadaşları önerdi ya da kişiler kendileri adaylığını koydu.



Bütün öğrenciler seçime katıldı.
Sonuç bizi de şaşırttı.
Seçimler çok ciddiye alınmıştı.
Konseyin ilk başkanı olarak da arkadaşları tarafından sevilen, gerçekten de ağırbaşlı bir öğrenci seçilmişti.
Konsey çalışmalarında beklediğimiz gibi yardımcı oluyordu.
Biz de onların istemlerine karşı duyarlı davranıyorduk.
Yapılabilecekler yapıyordu.
Güç olanların neden güç olduğu açıklanıyordu.
Çalışmaların sürekli olmaması elbette beklenen verimliliği etkiliyordu.
Kampların sürekli olmaması aradan zaman geçmesine yol açıyordu.
Gene de kurumsal olan yapıların etkisi sürüyordu.
Öğrenci Konseyi de kurumsallaşmanın bir parçası oldu.

ÖĞRENCİLERİN SAĞLIK SORUNLARI...

Öğrencilerin çeşitli sağlık sorunları oluyor.
Kamplar her zaman en üst düzeyde hijyenik ortamlar.
Konforlu otellerde kalıyoruz.
Çoğu “her şey dahil” sistemiyle çalışıyor.
Öğrencilerin terli iken dikkatli olmaları gerekiyor.
Havalar iyi de olsa üşütme hastalıkları, boğaz ağrıları önemli.
Özellikle küçük yaşlardaki öğrencilere çok dikkat ediyoruz.
Giyimleri konusunda uyarıyoruz.
Beslenmeleri de önemli.
Çocuklar sık sık acıyor, neler yemeleri konusuna dikkat etmeleri gerekiyor.
Belirli aralarda meyve suları, hafif yiyecekler yiyorlar.
Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemekleri.
Açık büfeler her şeyi sunuyor.
Biz önceden belirlenmiş menüleri toplu yemekler biçiminde yemeyi tercih ediyoruz.



Bir süre sonra beslenme biçimimizi buna çeviriyoruz.
Sindirim sorunları olan çocuklarımız da var.
Zaman zaman bunlar da ortaya çıkıyor.
Sindirim güçlükleri.
Karın ağrıları.
Bulantı.
Sağlık sorunları arasında sırt ağrıları, eklem ağrıları özel bir yer tutuyor.
Çeşitli enstrümanlar.
Uzun saatler boyunca bedensel çalışma.
Duruş, oturuş özellikleri.
Genç bedenleri bile yoruyor.
Çeşitli kaslarda eklemelerde ağrılar oluyor.
Eller, bilekler, kollar, omuzlar.
Keman çalanlarda, viyolonsellerde, üflemeli çalgılarda bu organlar hareketli.
Saatler boyunca belirli bir oturuş biçimi gerekiyor.
Müzik yapanların belirli beden hareketi çalışmaları olması gerektiğini düşünüyorum.
Belirli metotla yapılan jimnastik hareketleri olmalı.
Konservatuvarlarda bunlar da öğretilmeli diye düşünüyorum.
Bir süre sonra belirli ağrılar ortaya çıkıyor.
Üşütmeler.
Sindirim bozuklukları.
Kas, eklem ağrıları.
Karşılaşılan sağlık sorunları bu alanlarda görülüyor.
Sonra rahatsızlıkların bir bölümünün psiko-somatik olduğunu anlıyorum.
Heyecan.
Sıkıntılar.
Başarısızlık korkusu.
Eleştiriye dayanıksızlık.
Bunların yol açtığı bedensel belirtiler.
Çarpıntılar. Mide bulantıları. Baş ağrıları.
Bunlar da anlaşılır şeyler.
Bu çocuklar genç öğrenciler.



Kendileri için yeni olan ortamlarda çalışıyorlar.
Deneyim eksiklikleri var.
Çok anlayışlı davranıyoruz.
Herkes onlara yardımcı oluyor.
Daha sonra her kampta bir doktorumuz olmasının gerekli olduğuna karar veriliyor.
Artık kamplarda kendi doktorumuz var.
Her günün akşamında doktorumuzdan kısa bir durum raporu alıyoruz.
Giderek rahatsızlıklar da azalıyor.
Hiçbir zaman büyük bir sağlık sorununuz olmadı.
İlgi, şefkat, önlemlere özen gösteren bir dikkat.
Bunların büyük önemi var.

KAMPLARDA BESLENME...

Kamplarda beslenme sadece besin maddelerini alma konusu değil.
Beslenme aynı zamanda bir sosyalleşme aracı.
Beslenmenin sağlıklı olmasına çok önem veriyoruz.
Öncelikle düzenli bir beslenme sistemi olmalı.
“Her şey dahil” sistemiyle çalışan otellerde fast-food yiyecekler serbest.
Öğrenciler de elbette önceden edindikleri alışkanlıkları sürdürüyor.
Biz ise onların daha sağlıklı beslenmelerini istiyoruz.
İlk katıldığım kampta öğrencilerin oldukça gelişigüzel beslendikleri dikkatimi çekmişti.
Hem beslenme zamanları hem de beslenme biçimleri özensizdi.
Oysa beslenmenin topluluk ruhunu da yansıtmaları doğru olacaktı.
Birlikte toplu yemek yemeyi önerdim, arkadaşlar da doğru buldular.
Daha sonra yaptığımız kamplarda otel yönetimiyle de konuşuldu.
Yemekler aynı saatler içinde ve bize ayrılmış yerlerde topluca yenmeye başlandı.
Yine öğrenciler seçmeli bir menüden istediklerini alıyorlardı.
Yine istedikleri arkadaşlarıyla oturuyorlardı.



Ama “birlikte yemek yemek” son derece olumlu bir ortam yaratıyordu.

Birlikte yemek.

Uygarlık tarihi boyunca “birlikte yemek” dostluğu, barışı, sevgiyi simgelemiştir.

Her zaman “birlikte bir yemek yiyelim” demek bir dostluk çağrısı olmuştur.

Bizim de bir grup olarak “Ustalar-Yöneticiler-Öğrenciler” birlikteliğinin yemekle de görülmesi kimliğimizi pekiştiren bir öge olmuştur.

Giderek yemek seçimlerinin de daha düzenli olduğunu görüyordum.

Elbette günümüzün fast-food alışkanlığı bizim öğrencilerimizde de vardı.

Ama kamplarda düzenli yeme disiplininin olumlu sonuçlar verdiği görülüyordu.

Eğer aileler de çocuklarını düzenli beslenmeye alıştırsalar günümüzün beslenmeye dayalı sorunları azalırdı.

Bu sorunların başında çağımızın sorunu olan “obezite” geliyor.

“Obezite” ya da “aşırı şişmanlık” artık çağımızın yaygınlaşan bir hastalığıdır.

Temel nedeni de düzensiz ve sağlıksız beslenmedir.

Ben de çocuklarımızı bu konularda uyarmanın doğru olacağını düşünürüm.

Bu konuyu daha çok düşünmemiz gerekiyor.

Hele de müzisyen olmanın bir disiplin işi olduğunu düşünürsek.



Bu yaş çocuklarının bir özelliği de “birbirlerine bakarak hareket etmeleri”dir.

Bu davranışa “balık sürüsü etkisi” denir.

Bir çocuğun beğenip arkadaşlarına önerdiği şeyi öbür çocuklar da yapmak ister.

O bakımdan çocukları doğru olana yönlendirmek onları bilinçlendirmekten geçer.

Beslenme konusunda öğüt vermek yerine anlatma ve aydınlatma yolu doğrudur.

Eğer çocuğun aklına doğru olan yatarsa çocuk zaten bunu kendisi yapar.

Doğru eğitimin anahtar davranışı da budur.

IX. BÖLÜM



ARKADAŞLIKLAR...

Gruplarımızda en önemli konulardan birisi de “arkadaşlıklar” olmaktadır. Arkadaşlık.

En önemli sosyalleşme aracı “arkadaşlıklar”dır.

Küçük yaşlardan başlayarak, 2-3 yaşlarından başlayarak arkadaşlık çocuğun en büyük gereksinimleri içine girer.

Küçük bir çocuğun oyun bahçesinde arkadaşlar bulması, onlarla oynaması çocuğun toplumla tanışmasıdır, toplumla kaynaşmasıdır.

Tanımadığı bir ortama girince küçük çocuk önce tanıdıklarını arar.

Tanıdığı büyükler, onun için “güven kaynağı”dır.

Tanıdığı çocuklar ise “oyun arkadaşları”dır.

Hemen onlarla ortak bir oyun kurarlar.

Yeni bir çocuk gelince, onun gruba kabul edilip edilmemesi “oyun arkadaşlığı” ile belirlenir.

Eğer oyuna kabul ediliyorsa, yeni gelen çocuk da gruba dahil olmuş demektir.

Ama oyuna çağrılmıyorsa çocuk beklemek zorundadır.

O da ya kendi başına ya da başka çocuklar varsa onlarla oyun kurmaya çalışır.

Çocukların kişilikleri de oyun olgusunda belli olur.

Oyun kurucular.

Oyuna katılıp hareketlendirenler.

Oyuna çağrılmayı bekleyenler.

Oyunda pasif yer alanlar.

Kuralları koyanlar.

Kurallara uyanlar.

Kuralları bozanlar.

Mızıkçılar.

Hep kazanmak isteyenler.

Bunlar hep kişilikleri yansıtan davranışlardır.

Bizim orkestramızda da arkadaşlıklar çok önemlidir.

Aynı konservatuvarlardan gelenler elbette birbirlerini okuldan tanıyorlardı.



Ama her zaman arkadaşları aynı okuldan gelenler olmuyordu.
Birbirlerini yeni gören öğrenciler arasında da yeni arkadaşlıklar kuruluyordu.
Yeni arkadaşlıklar her zaman önemlidir.
Özellikle bu duyarlı yaş dilimlerinde...

ERGENLERİN ARKADAŞLIK İLİŞKİLERİ...

Ergenlerin arkadaşlık ilişkileri son derece önemlidir.
Orkestramızda bulunan ergenler için de arkadaşları özel bir önem taşır.
Kampa ilk gelişlerinden başlayarak evvelce tanıdıkları arkadaşlarını bulurlar. Birbirleriyle buluşmaktan hoşnut olduklarını belirtirler.
Aynı zamanda yeni arkadaşlık ilişkileri kurarlar.
Ergenlerin arkadaşlıkları yaş dönemleri gereği de inişli çıkışlıdır.
Çok sıcak ilişkiler böyle devam edebilir.
Küçük bir alınganlıkla soğuyabilir.
Birbirleriyle rekabete girdiklerinde arkadaşlıkları yıpranabilir.
Yeni tanıştıkları arkadaş ile çok yakınlaşarak eski arkadaşlarını incitebilir.
Bu ilişkiler, sosyal yaşamın aynası gibidir.
Sosyalleşme sürecinde arkadaş ilişkilerinin özel bir önemi vardır.
Arkadaşlar, bir ergenin aynası görevini yapar.
Kendisini onların gözüyle görmeye çalışır.
Onların beğenileri çok önemlidir.
Onların alay etmeleri çok önemlidir.
Onların kabul etmesi çok önemlidir.
Onların dışlaması çok önemlidir.
Çevrelerine karşı arkadaşlık koruyucu bir kalkan olabilir.
Aile ilişkilerinde arkadaşlar “danışman” yerine geçebilir.
Arkadaşlar yönlendirebilir.
Arkadaşlar “değer ölçütü” olarak davranışları değiştirebilir.
Onun için de bir grubun “ortak eksen”inin oluşması bu ilişkilerin niteliğini belirlemede özel bir rol oynar.



Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası'nın "ortak eksen" bellidir.
Müzik çalışmalarını başarıyla sürdürmek.
Bu çalışmaları provalarla mükemmelleştirmek.
Konserleri başarıyla tamamlamak.
Kamp çalışmalarını başarıyla sürdürmek.
Kamp kurallarına uygun hareket etmek.
Müzik disiplinine uyum sağlamak.
Karşılıklı ilişkileri sevgi ve saygı çerçevesinde sürdürmek.
Bu ortak eksen, çocukların ve grupların "ortak değerleri" olduğu zaman sorunlar en aza iner ve gerçekten de başarı sağlanır.
O bakımdan da "ortak eksen" in doğru oluşması orkestrayı yönetenlerin birincil amacı olmaktadır.
İşte bu amacın doğru kavranması, bu çerçevenin doğru çizilmesi, ergenlerin arkadaşlıklarının da doğru yürümesi için önemli bir zemin oluşturur.
Arkadaş ilişkileri çeşitli biçimlerde gerçekleşir:
Aynı konservatuvardan olmak,
Aynı kentten olmak,
Ailelerinin önceden tanışıyor olması.
Yaşıt olmak.
Aynı enstrüman grubunda olmak.
Beğenilerinin benzer olması.
Birinde ötekinin beğendiği özelliklerin bulunması.
Düşüncelerin benzer olması.
Duyguların yakın olması.
Sorunların benzer olması.
Benzer sıkıntıları olması.
Bu etkenler "benzerlik arkadaşlıkları" yaratır.
Ergenler arasındaki arkadaşlıkların bir bölümü de "grup olma" biçimindedir.
Gruplarda etki dinamikleri farklıdır.
Burada bir "grup lideri" vardır.
İlişkiler de grup liderine yakınlık derecesine göre kurulur.



Herkesin yeri ve değeri belirlenir.

Bu yapı değişebilir.

Grup normları, bu normlara uygunluk ve grup hareketine katılım bu statüyü belirler, değiştirir ve hem güven hem de gerilim yaratır.

Bir ekip başarısında bütün bu faktörlere dikkat etmek ve yanlış etkileşimlere olabildiğince güç kazandırmamak gerekir.

Bu da yöneticilerin çocuklarla olan ilişkilerine,

bu ilişkilerin niteliğine,

yöneticilerin liderlik özelliklerine,

ortak eksen değerlerinin gücüne,

bağlıdır.

Arkadaşlık ilişkileri olumlu yönde gelişirse başarıya yönelik bir güç olur.

Ama arkadaşlık ilişkileri grubun uyumunu bozacak olumsuz nitelikte gelişirse o zaman başarının önünde bir engel oluşturur.

Çocuklar yeni tanıştıkları arkadaşlarla yeni bağlar kurarlar ve bundan hoşlanırlar.

Yeni arkadaşlıklar eski arkadaşlarıyla ilişkilerini gözden geçirme fırsatını da verir.

Bir çocuk için en korkutucu durumlardan birisi “istenmemek-yalnız bırakılmak” olduğu için de çocuk kendine seçenekler oluşturur.

Yalnızlık, istenmediğini görmek, dışlanmak.

Bu durumdan kurtulmak için “istenmeyen arkadaşlıklar” da kurulabilir ya da sürdürülebilir.

Arkadaşlık ilişkilerinde en önemli değer “güven”dir.

Güven köprüsü kırılan bir arkadaşlık sürdürülemez.

Yeni arkadaşlar bu açıdan da yeni denemeler olur.

Arkadaşlık ilişkileri.

Beğenilen.

İstenilen.

Beğenilmeyen ama istenilen.

İstenilen ama beğenilmeyen.

Hayran olunan.

Eleştirilen.



Grup içinde yeri değişen.

Lider olunan.

Lidere uyulan.

Gibi çeşitli özellik ve boyutlarda olabilir.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, “grup dinamiği içinde” kazanılan yeni normların neler olduğudur.

Çünkü arkadaşlık, aynı zamanda kendi normlarının dışında yeni normlar kazanılan bir dinamiğe sahiptir.

Arkadaşlarının beğenisini kazanmak.

Arkadaşlarının gözünde değer kazanmak.

Bu uğurda yalnızken yapmayacağı şeyleri yapmak.

Arkadaşlık ilişkilerinde çok görülen davranışlardır.

Bu bakımdan da bu arkadaşlıklar dikkate değer.

ERGENLERİN YATAY VE DİKEY İLİŞKİLERİ...

Ergenlerin yatay ilişkileri yaşlıları ve arkadaşlarıyla kurdukları ilişkilerdir.

Bu ilişkilerin özellikleri:

Eleştirilmeden,

yargılanmadan,

engellenmeden,

kınanmadan

birlikte kurulan ilişkiler olmasıdır.

Ergenlerin dikey ilişkileri erişkinlerle kurdukları ilişkilerdir.

Eğer bir erişkin, ona yaşlıları gibi davranırsa;

eleştirilmeden,

yargılamadan,

engellemeden ilişki kurabilirse, o ilişki “destekleyici” olarak nitelenir.

Eğer bir erişkin;

onu eleştirirse,

yargılasa,

engellerse, o ilişki ergen tarafından “engelleyici” olarak nitelenir.



Ergenlerin eleştiriden hoşlanmadıkları, bu yöndeki tutumları, sevilmemek, beğenilmemek, istenmemek, olarak değerlendirmeleri sık görülen davranışlardır. Oysa, onları bu konuda yetiştirmek, olgunlaştırmak, eleştiriye kabul eden, öz-eleştiri yapabilen kişilikler olarak yetiştirmek çok önemlidir. Orkestra çalışmalarının öğrencilere bu nitelikleri kazandırmada da çok önemli katkıları olmaktadır. Çünkü, orkestrada çalmak, hep daha iyi olmaya çalışmak, bütünlüğe daha nitelikli katkıda bulunmak demektir. Bu da eleştiriye açık olmak, eleştiriye katlanmaktan öte, eleştiriden yararlanmak gibi bir olgunlaşmayı gerektirir. Orkestra yöneticileri, müzik yöneticileri bu gerçeği bilirler. Ben de çocuk-gençlerin bu alanda olgunlaşmalarının çok önemli olduğunu düşünürüm. Çünkü, bu alanda kazanılan olgunlaşma bütün yaşam sürecinde onların dostu olacaktır...

X. BÖLÜM



HEDEFİNİZ BAŞARI İSE...

Eğer bir grup olarak “hedefiniz başarı ise”, öncelikle doğru bir stratejiniz olmalıdır. Bu strateji de; Grubun ortak kimliği, Grubun ortak değerleri, Grubun bütünleşik enerjisi ile bağlantılı süreçlerin yönetimidir. Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası’nın, “Ortak Kimlik” yapılanması birkaç öğeden oluşuyordu: Başarılı bir orkestra olmak, ülkenin çağdaş değerlerini temsil etmek, çocuklara klasik müzik zevkini aşılamak, bir sosyal sorumluluk projesinin ortağı olduğunun bilincinde olmak. Ortak kimlik, bütün grupların çalışmalarında yapılanması çok önemli, bir o kadar da zor olan bir hedeftir. Bu kimliğin yapılanması, ait olma değeri açısından özel bir etkinlik sağlar ve ortak çalışmanın başarı oranını yükseltir. Japon firmalarının her çalışma gününün başlangıcında bir araya gelerek “şirket marşı”nı hep birlikte söylemeleri bu amaca yöneliktir. Ortak çalışmaların başarılı olabilmesi için *ortak kimlik inşası*, genel olarak değeri bilinmeyen bir öğedir. Ortak kimlik yapılanmaz ise çalışmada bireysel kimlikler ortaya çıkar ve çalışma verimini düşürücü yıkıcı bir rekabet ortamı doğar. Böyle bir verimsiz ortamda çalışanlar birbirlerinin başarısız olmasını ister ve gizlice buna çalışırlar. Tek başlarına yapamayacakları şeyleri de klikler oluşturarak yapmaya çalışırlar ve birbirlerini çelmeleyerek başarının yolunu tıkarlar. Bu olumsuz gelişmeyi önlemek için *ortak kimlik* yaratılması çok önemlidir. Ortak kimlikler de *ortak değerler* ile oluşur.



ORTAK DEĞERLER...

Bir grubun ortak değerleri, kişilerin kendilerini değerli bulacakları nitelikleri içselleştirmeleri ile gerçekleşir.

Ortak değerler her grubun amacına göre biçimlenir.

Grubun bir araya geliş amacının paylaşılması, bu değerlerin ne ölçüde benimsendiği ile yakından bağlantılıdır.

Bu bakımdan, bir orkestranın da ortak kimliğinin oluşması için ortak değerlerin bilinmesi ve benimsenmesi gereklidir.

DÇSO'nun *ortak değerleri* nelerdir?

Öncelikle “başarılı bir orkestra olmak”,

Sonra, “başarılı bir örnek olmak”,

“tek tek de örnek öğrenciler olmak”,

“kendilerinden beklenenleri gerçekleştirmek”,

“ülkenin uygarlığına doğru bir katkıda bulunmak”,

“ülkemizi yurt içinde ve yurt dışında doğru temsil etmek”.

Bu ortak değerlerin yaratılması, paylaşılması ve sürdürülmesi çok önemlidir. Her zaman çok önemlidir.

BÜTÜNLEŞİK ENERJİ...

İnsanlar çalışırken enerjilerini harekete geçirirler.

Zihinsel enerji.

Duygusal enerji.

Bedensel enerji.

Her üç enerji de ortak hareket ederse hedefe ulaşma kolaylaşır.

Zihinsel enerji, kendini çalışmaya verme, konsantrasyon, yapılacak işi bütünüyle kavrama, anlama ve sürdürme demektir.

Duygusal enerji, yapılan işi isteme, sevmeye, yapılan işten keyif alma, işe değer verme, işi anlamlı bulma, sürdürmek isteme demektir ve yorulmayı azaltır.

Bedensel enerji de yapılan işle ilgili çalışmanın bedensel bilançosu demektir.



İstenmeyen, sevilmeyen işlerin çabuk yorgunluk yarattığı bilinir. Tersine, istenerek yapılan, sevilen, değerli bulunan çalışmalar yorgunluğu kaldırır ya da azaltır.

Bütünleşik enerji, işte bu üç enerji bölümünün ortaklaşa paralel çalışmasıdır.

Eğer bu sinerji yoksa, kişide “çelişik enerji” dediğimiz durum doğar ki enerji bölümleri birbirine karşı çalışır. Bu durumun sonucu başarısızlıktır. Zihinsel enerji, “yapmalıyım” komutu almıştır.

Duygusal enerji, “ama istemiyorum” komutu almıştır.

Bedensel enerji de “yapmak gerekir ama yorgunum” komutu alır.

Bir çocuğun ders çalışmasından bir erişkinin yapması gereken işe kadar her alanda geçerli olan bu durum dikkatlerden kaçmamalıdır.

Onun için de gruptaki herkese bu açıdan bakmak gerekir.

“Bütünleşik enerji” de,

“Ortak kimlik” ve

“Ortak değerler” ile yakından ilgilidir.

Eğer başarı hedefleniyorsa gruptaki bu yapılanmalara dikkat etmek gerekir.

ORKESTRAMIZDA DURUM NASILDI?

İlk bakışta bu konular gündemde yer almıyordu.

Gündemi daha çok gündelik yaşamın sorunsuz sürdürülmesi, çalışmaların disiplini gibi konular oluşturuyordu.

Elbette 90 kişilik bir çocuk orkestrasının pek çok sorunu vardır ve bu sorunların her biri de yeterince önemlidir.

Başarı da çocukların müzikteki performansına bağlı olacaktır, orkestra çalışmalarında da bu performanslarını gösterebilirlerse sorun kalmayacaktır.

Ancak bir konu kolayca gözden kaçabilirdi.

Ortak kimlik yaratılamazsa,

ortak değerler oluşturulamazsa,

işte o zaman sorunlar azalmadığı gibi yeni sorunların ortaya çıkması da kaçınılmaz olurdu.



Çünkü bu ergen çocuklar için evlerinden uzakta yaşadıkları bu kamp hayatı, bir anlamda “tatil ve eğlence kampı” olarak da algılanabilirdi. Oysa bu kamptaki çalışma disiplini okullarından çok daha ağırdı ve belirli sürede belirli çalışmaların yapılması zorunluydu.

Çabuk bıkmaya yaşlarında olmaları, kolay sıkılmaları, konu değiştirme istekleri, yapılması gereken çalışmanın ağırlığı ile bağdaşmıyordu.

İşte bu noktada bizim ortak stratejimiz devreye giriyordu.

Biz, yani Doğu Holding yöneticileri, müzik grubu yöneticileri, ben ve organizasyon grubu ortak hareket ederek şunları sağlıyorduk: Bütün gereksinimlerin tam olarak karşılandığı bir yaşama ortamı.

Güven içinde yaşayacakları, çalışacakları koşullar.

Sevginin gerek bireysel gerekse ortamsal dolaşımı ve ait olmanın hissedilmesi.

Saygı görme, fark edilme, olumlu değerlendirme yaklaşımı.

Başarının birlikte ulaşılacak bir hedef olması.

Ünlü hümanist psikolojinin kurucusu Abraham Maslow, bu maddeleri bir piramit gibi kurarak sonundaki başarıyı “insanın kendini gerçekleştirmesi/*self-realization*” olarak tanımlamıştır.

Biz de sessiz sedasız, bu kurama uygun bir yol izleyerek ortak başarıımızı kolaylaştırıyorduk.

Her kamp birlikteliğimizi güçlendiriyordu.

Her konser başarı duygumuzu kesinleştiriyordu.

Başlangıcından beri yaşanan sürece baktığımız zaman bu oluşumu çok daha iyi görüyorduk.

Bireylerin kendine bakışları değişiyor, öncelik *biz* kavramına aktarılıyordu.

Çocukların bireysel kimlikleri de bu ortamda güçleniyordu.

Daha önce, kendi durumlarını çok önceleyen ve sorunlarını olduğundan daha da büyüten çocukların kamptan kampa daha olgunlaştıkları ve kendilerine daha yetkin bireyler olarak baktıklarını görebiliyorduk.

Ama bu yetkin bireyler, grup çalışmalarına da daha olumlu katılıyor, ortak kimliği hissettiği ölçüde ortak değerlerin de sahibi oluyorlardı.

Bizim için de bu başarı *ortak başarı* idi.



Gruptaki herkes “kendi alanının virtüözü” idi.
Bu durumun verdiği olgunluğu bütün grup görüyordu.
Bu olgunluğun yarattığı sevgi ve saygı ortamı bir anahtar görevi görüyordu.

BAŞARI RASTLANTI DEĞİLDİR...

Başarı, bir dizi etkileşimin sonucunda kazanılan bir ödüldür.
Başarı rastlantı değildir.
Başarıları dikkatle bakılırsa pek çok engelin akıllıca aşıldığı, pek çok dikenli yolun kimi zaman acı veren çabalarla aşıldığı görülecektir.
Başarılı bir müzisyen bu yollardan geçerek başarıya ulaşır.
Başarılı bir yönetici çok yorucu deneyimlerle bulunduğu yere ulaşır.
Başarılı bir eğitmen çok yönlü olaylar yaşayarak oraya erişir.
Başarı bedel ödenmeden elde edilemez.
Bu bedeller kimi zaman çekilen acılar, kimi zaman sıkıntılara göğüs germe, kimi zaman anlaşılmama ya da yanlış anlaşılmalardan oluşur.
Ama bütün bunlara göğüs gerenler,
sıkıntılara dayananlar,
çalışmayı sürdürenler,
sonunda başarıya ulaşırlar.
Başarı bir grupta *ortak başarı* olduğu zaman gerçek başarıdır.
Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası da böyle bir başarı örneğidir...

XI. BÖLÜM



ÖDÜLLER VE CEZALAR

Bir çocuk orkestrasında “ödül” olabilir de “ceza” sevimsiz.

Elbette her topluluğun olduğu yerde kurallar vardır ve olmalıdır.

Ortak bir amacın gerçekleştirilmesi için bir araya gelmiş topluluklarda da bu amaca uygun hareket etmeyenler olabilir.

Bir orkestranın başarısı, orkestra üyelerinin dikkatiyle, sorumluluğuyla doğru orantılıdır.

Bir yandan kişisel gelişimini tamamlama çağında olan, bir yandan müzik çalışmalarında olgunlaşma aşamasında olan öğrenciler de “disiplin” anlayışına sahip olmalıdır.

Bu disiplin her zaman anlayışlı, hoşgörülü, eğitim amaçlı bir disiplindir.

Bu arada “disiplin” sözcüğünün yanlış anlaşılması üzerinde durmak gerekiyor.

Disiplin sözcüğü, bizim toplumumuzda “ceza” ile eşdeğer bir anlamda görülüyor.

Oysa “disiplin” sözcüğü, bir işi kendi kurallarıyla öğrenmek demektir.

Bilim disiplini, sanat disiplini bu anlamda “konuyu kurallarıyla öğrenmek” anlamını taşır.

Bizim öğrencilerimiz de müzik alanında kazandıkları çalışma disiplini yanında ortak yaşama disiplinine de sahip olmayı başarıyorlardı.

Ama 90 kişilik bir öğrenci kampında ayrı kişiliklere sahip olan, ayrı alışkanlıkları olan, ayrı ailelerin içinde yetişmiş, ayrı beklentileri olan çocukların bir kalıba dökülmüş gibi davranmaları ne beklenebilirdi ne de istenebilirdi.

Buna bir de çocuksu hareketler, arkadaşlık ilişkileri eklenirse bazı sorunların yaşanabileceği kolayca anlaşılır.

İşte burada nasıl hareket etmemiz gerektiğini belirliyorduk.

Öncelikle, çocuklarımızı ortak yaşam, ortak çalışma konusunda *eğitmek* ilk amacımızdı.

Çocuklar her zaman öğrenmeye açıktır ve bu da eğitimin önemli altyapısıdır.

Hareketlerinde öğrenmeleri gereken önemli ilkeler vardı:

Zamanı doğru kullanmak bunların başında geliyordu.

Çünkü, bütün çalışmalar programlanmıştı.



Ortak yaşam programlanmıştı.
 Bu programa uyum zorunluydu.
 Sonra, davranışlar önemliydi.
 Provalara zamanında gelmek ve katılmak.
 Toplantılara zamanında gelmek ve katılmak.
 Arkadaş ilişkilerinde dikkatli olmak. Arkadaşlarını kırmamak,
 rahatsız etmemek.
 Bulunulan yerdeki başka konukları rahatsız etmemek.
 Gürültülü konuşmamak, çevreye zarar vermemek.
 Herhangi bir problemde bizlerden yardım istemeyi bilmek.
 Bu ve bunun gibi konuları ele alırken bir sistem oluşturduk.
 Birincil amacımız elbette *eğitim* idi.
 İkincil amacımız elbette *uyarmak* oluyordu.
 Üçüncül adım, *yazılı uyarı* idi.
 Daha önemli hatalar, kamp kurallarının bozulması, çalışmaların
 aksatılması olabilirdi. Bu noktada daha etkili önlemler gerekli olabilirdi.
 Bu da *katılımın geçici durdurulması* idi.
 Bu cezayı alan öğrenci bir sonraki çalışmalara katılmayacak, daha
 sonraki çalışmalara katılabilecekti.
 Kuralları sürekli bozması önlenemeyen, uyarıları dikkate almayan
 olursa onlarla çalışmak da olanaksız duruma gelecekti.
 Hiçbir orkestra başarısını engelleyen elemanla çalışmaz.
 Bu da farklı bir eğitim olmalıdır.
Durum nasıl geliyordu?
 Hemen söylemeliyim ki, genel olarak disiplin sorunlarımız “uyarılar”
 düzeyinde yaşanıyordu.
 Çocuklar her zaman dikkatli, özenli ve içtenlikli idiler.
 Öğretmenleri ve eğitmenleri de her zaman onlara eğitici olarak
 yaklaşıyordu.
 Ben çocukların çalışmalara da ortak yaşama da giderek çok daha
 dikkatle uyum sağladıklarını görüyordum.
 Buradaki en önemli nokta da,
 Çocukların özdenetim-otokontrol kazanmaları idi.



Çünkü, ergenlik döneminin en önemli özelliği “otokontrol” mekanizmalarının henüz oluşma aşamasında olmasıdır.

Bu bakımdan da ergenlerin bu anlamda eğitilmeleri, uyarılmaları, disipline edilmeleri son derece önemlidir.

Bu konuda gelişmelerinin sağlanması onlara yaşamları boyunca yararlı bir nitelik kazandıracaktı.

Gene her zaman olduğu gibi aile etkilerinin çeşitliliği söz konusuydu.

Çocukların ne ölçüde “özdenetim-otokontrol” sahibi oldukları, içinde yetiştikleri ailelerin tutumu ile yakından ilgiliydi.

Bunun yanında çocukların kişilik yapıları da önemli rol oynuyordu.

Bulundukları ortam, bu ortamdaki değer eksenleri de önemli etkilerdi.

İşte şimdi bütün bu etkilerin ortak sonuçlarını görüyorduk.

Ama bütün çocuklar şunları biliyorlardı ki bu da çok önemliydi:

“Ben şimdi neredeyim?”

“Niçin buradayım?”

“Kimlerle birlikteyim?”

“Benden beklenen nedir?”

İşte bu soruların yarattığı bilinç onların tutum ve davranışlarını belirleyen en önemli eksendi.

Bu nedenle de her zaman ortak başarıya giden yolumuz açıktı.

Hepimiz birlikte başarıya yürümek için çok istekliydik.

Başarı her zaman güçlü bir motivasyondur.

GERÇEK ÖDÜLLER VE CEZALAR...

Gerçekte ödülllerimiz nelerdir?

Neden “ödül” dediğimiz armağanı başkalarından bekleriz?

Bir sanatçı için ödül nedir?

Nedir alkışlar?

O içimizi kaldıran, bizi kanatlandıran duygu?

Beğenilmek midir?

Değerli bulunmak mıdır?



Ayrıcalıklı kılınmak mıdır?
 Fark edilmek midir?
 Bunların hepsi midir?
 Ya cezalar nelerdir?
 Bunların olmayışı mıdır?
 Sıradan olmak ceza mıdır?
 Dikkat çekmemek ceza mıdır?
 Ödül ve cezanın öğretisi bunlar mıdır?
 Hep başkasından mı beklenir bunlar?
 Hep birileri bizim için ne diyecek midir?
 Onlardan mı bekleyeceğiz her şeyi?
 Eleştirmenlerden?
 Değerlendirme kurullarından?
 Not vericilerden?
 Ödül jürilerinden? Hep böyle midir?
 Bence değil.
 Benim için değil.
 Benim için ödüller de cezalar da bambaşka.
 Benim ödülleriğim?
 Benim cezalarıım?



Ödül, kendime verdiğim ödüldür.
 Ceza da kendime verdiğim cezadır.
 Ben, kendim hakkında ne düşünüyorum?
 Yazdıklarım?
 Konuştuklarım?
 Duygularım?
 Düşüncelerim?
 Dünya görüşüm?
 Hayata bakışım?
 Yaşama katabildiklerim?
 İçtenliğim?



Dürüstlüğüm?
Üreticiliğim?
Yaratıcılığım?

Var mı?
Yararlı mı?
Yeterli mi?
Etkili mi?
Sonuçları belli mi?

Ödüller de bu soruların ucundadır.
Cezalar da.
Siz de sorun kendinize.
Siz de soracaksınız kendinize.
Kaçmadan yanıt verebiliyorsanız.
Kendinizle yüzleşebiliyorsanız,
Yanıtlara düpedüz bakabiliyorsanız.
Ödülleriniz de oradadır.
Cezalarınız da.

ÖĞRENCİLER VE AİLELERİ...

Öğrenci aileleri ile toplanmak istiyoruz.
Öğrenci aileleri en büyük destekçilerimiz.
Onlardan izin alıyoruz, onay alıyoruz.
Bize güveniyorlar.
Çocuklarını bize emanet ediyorlar.
Bizim destek kaynaklarımız.
Öteki destek kaynağımız da konservatuvarlar.
Hepsiyle görüşüyoruz, görüşmemiz de gerekiyor.
Ailelerle toplantılar düzenliyoruz.
Toplantılara istekle geliyorlar.



Açıklamalarımızı dikkatle dinliyorlar.
Biz de amaçlarımızı belirtiyoruz.
Müzikal çalışmalarımız belli.
Çok başarılı bir orkestrayı oluşturuyorlar.
Ülkenin en iyi müzik ustalarıyla çalışıyorlar.
Biz ayrıca onların kültürel gelişmeleriyle ilgileniyoruz.
Onların psikolojik durumları bizim için çok önemli.
Sağlıkları bizim için çok önemli.
Bunları açıklıyoruz.
Sonra da öğrenci velilerini dinliyoruz.
Hepsi de söze memnunluklarını açıklayarak başlıyorlar.
Genel olarak çocuklarının gelişmelerini istiyorlar.
Müzikal başarılarını istiyorlar.
Konser CD'leri de verilebilir mi?
Sonrası ne olacak?
Bir "Gençlik Orkestrası" da kurulabilir mi?
Olabilecekler belirtiliyor.
Belkiler açıklanıyor.
Keşkeler dile getiriliyor.
Büyük bir anlayış görüyorum.
Aileler, toplumun çok bilinçli bir kesiminden.
Çocuklarını müzik alanında desteklerken ne yaptıklarını çok iyi biliyorlar.
Çocuklarının bu çalışmalarda aldıkları destek onları hoşnut ediyor.
Ülkelerini temsil etmelerinden mutlular.
Toplantılardan çok memnun ayrılıyoruz.
Yapmamız gereken daha çok iş var.
Belki daha çok müzisyen, daha çok orkestramız olmalı.
Bu salt bir sosyal sorumluluk konusu da değil.
Bu bir ülke meselesi.
Ülkenin geleceği meselesi.
Böyle bakmak gerekiyor.

XII. BÖLÜM



DUYGUSAL TASARIM ANKETİ...

Öğrencilerin duygu dünyalarını tanımak gerekiyor.
Hepsinin ayrı ayrı duygusal dünyaları var.
Sevinçleri var, üzüntüleri var.
Korkuları var, güvenleri var.
Bunları tanıyabilir miyiz?
Elbette kolay değil.
Her öğrenci ayrı ayrı incelenmeli.
Değişimler de var.
Ama bir ölçüde yoklayabilir miyiz?
“Duygusal tasarım” düşüncesi buradan çıkıyor.
Nedir “duygusal tasarım”?
Hepimizin duygusal geçmişi var.
Sevinmişiz.
Üzülmüşüz.
Korkmuşuz.
Kızmışız.
Yapılan çalışmalar evrensel altı duygunun insan duygularının temelini oluşturduğunu gösteriyor;
Sevinç,
Üzüntü,
Korku,
Öfke,
Şaşma,
İğrenme.
Bu altı duygunun karışımları var, yoğunlukları var, süreleri var.
Hepsi de değişik sonuçlarla “duygusal bellek”te yerini alıyor.
“Duygusal bellek” yer ve zamanı gelince bu anıları devreye sokuyor.
Bu da davranışlarımızı biçimlendiriyor.
Sonuçta hepimizin duygu dünyası bir “Duygusal Tasarım” biçimini alıyor.
Bu tasarımı yorumlayabilir miyiz?
Bu amaca yönelik bir anket formu hazırlıyorum.



Anketi öğrencilere dağıtıyoruz.

Öğrenciler yanıtlıyor.

Ama arkadaşlar da merak ediyorlar.

Onlar da yanıtlıyorlar.

Sonuç mu?

Bir sonuç bekliyor muyuz?

Ben, elbette bir sonuç bekliyorum.

Sonuç benim için de *tasarım* anlamlı oluyor.

Ama bu bir test değil.

Bir kişilik testi değil.

Bir davranış testi değil.

Bir sağlık-hastalık testi değil.

Bir anket.

Anketi buraya koyuyorum.

Herkes bu anketi yanıtlayabilir.

Açık çağrışımla, hesaplamadan verilen yanıtlar sizin “Duygusal Tasarım”ınız için size bir fikir verecektir.

Temeldeki amacım ne oluyor?

Amacım, çocukların “Duygusal Zekâ”larını yükseltmek.

Duygusal Zekâ?

Evet, çok önemli.



DUYGUSAL TASARIM ANKETİ

Adınızı kendiniz koysaydınız neyi seçerdiniz?_____

Bir nota olsaydınız hangisi olurduunuz?_____

Bir renk olsaydınız seçiminiz?_____

Bir sözcük olsaydınız?_____

Bir çiçek olsaydınız?_____

Bir hayvan olsaydınız?_____

Dünyada bir yer olsaydınız?_____

Günün hangi saati olmak isterdiniz?_____

Haftanın bir günü olsaydınız?_____

Bir mevsim olsaydınız?_____

Hayatınızda tek bir şeyi değiştirebilseydiniz?_____

Evdeki bir eşya olsaydınız?_____

Bir anda istediğiniz yaşa ulaşsaydınız?_____

Bir kent olsaydınız?_____

Bir soru olsaydınız?_____

Başka bir kişi olmak elinizde olsaydı kim olurduunuz?_____

Burcunuz nedir?_____



DUYGUSAL ZEKÂ...

Zekâ, uzun yıllar “akademik zekâ” olarak kabul edildi.

Öğrenme, anlama, belleme, açıklama.

Zekâ, bütün bunlardı.

IQ ile ölçüldü.

Zeki olanlar, orta zekâlılar, geri zekâlılar, dahiler testlerle belirlendi.

Aileler çocuklarını testlere koşturup ölçturdüler.

Ama bu zeki çocuklar kimi zaman hiç de başarılı olmuyorlardı.

Bu şaşırtıcı sonuçlar uzun zaman anlaşılamadı.

Çeşitli açıklamalar yapıldı ama sonuca katkıları olmadı.

Kişilik miydi? Koşullar mıydı? Etkiler miydi?

Bu arada “Duygusal Zekâ” konusu ortaya atıldı.

Akademik zekâ her şeyi açıklayamıyordu.

İnsanların duyguları vardı.

Davranışlarımızda duygularımızın da büyük bir payı vardı.

İsteyip istememek.

Sevip sevmemek.

Sıkılıp sıkılmamak.

Sürdürmek ya da yarıda bırakmak.

Uyum sağlayıp sağlamamak.

Empati kurmak ya da kurmamak.

Bütün bunlar başarı için son derece önemli, belki de birincil önemli özelliklerdi.

Biz bunları yeterince biliyor muyduk?

Dahası, yeterince dikkate alıyor muyduk?

Orkestramızda, öğrencilerin kendi istekleriyle gelip katıldıkları dikkate alınsa bile sonradan duygular değişebiliyor muydu?

Bunlar önemli sorunlardı.

Duygusal Zekâ'nın ilk adımı,

“kendi duygularını tanımak”tı.

Kendi duygularımızı tanımadan onların etkilerini anlayamazdık.

İşe buradan başlamak gerekiyordu.



“Duygusal Tasarım Anketi” bu adımı amaçlıyordu.
Gerçekten de yanıtlar bu adımın atılmasına yardımcı oluyordu.
Elbette bu adımı başkaları da izlemelidir.
Duyguları tanımak.

Sonra da duyguları yönetmek gerekir.
Günlük yaşam pratiğinde örneklerimiz de oldu.
Bir erkek öğrencimiz “konuşmak istediğini” söyledi.
Baş başa görüşmemizde bir sıkıntısını anlattı.
Bir kız arkadaşına “daha özel arkadaşlık” teklif etmişti.
Ancak, kız arkadaşı “bunu düşünmediğini” söylemişti.
Şimdi ne yapmalıydı? Ben ne önerebilirdim?

Öğrencimizin sorusunu şöyle yanıtladım:
“Öncelikle arkadaşına teşekkür etmelisin.
Sen medeni cesaret gösterip arkadaşlık teklif etmişsin. Bu senin hakkındır.

Arkadaşın “düşünmediğini” söylemiş, o da onun hakkıdır.
Şimdi sen kibar bir genç olarak teşekkür edeceksin. Arkadaş olarak kalıp kalamayacağını da sorabilirsin.

Arkadaş olarak kalabilirseniz iyi bir arkadaş kazanmış olursun. İleride de senin hakkında duyguları farklı olabilir.

Aksi halde, kızıp yanlış yaparsan bir arkadaş kaybetmiş olursun, içinde de bir üzüntü kalır.”

Öğrencim bana da teşekkür ederek ayrıldı.

Sonra gelerek, söylediklerimi yaptığını, arkadaş olarak kalacaklarını söyledi.

Bu öğrencimiz sonradan girdiği yarışmalarda dalında birinciliğe kadar çıkan başarılar kazandı.

Hep kibar, efendi, çalışkan, başarılı bir öğrenci olarak bütün grubun beğenisini kazandı.

İşte bu öğrencimiz “duygusal zekâ” alanında büyük bir başarı gösterdi.
Böylece iki zekâ alanında da gelişimini sürdürdü.

Duygularımızı tanımak ve onları yönetebilmek bize yaşam boyunca en büyük gücümüzü kazandırır ve başarıya ulaştırır.



KONSERVATUVAR ÖĞRETMENLERİ...

Çocuklarımız okullarından kamp yerine gelinceye kadar okullarından bir öğretmenin gözetiminde geliyorlar.

Bu öğretmenler kamplarda bizimle ve öğrencileriyle birlikte oluyorlar.

Onları tanıyor, performanslarını izliyor, yakından ilgileniyorlar.

Kamptaki müzikal çalışmalara karışmıyor, o çalışmaların orkestra şefinin, şef yardımcılarının yetkisi içinde olduğunu dikkate almaya özen gösteriyorlar.

Bu kamplarda müzik öğretmenlerini yakından tanımak bana çok şey kazandırdı.

Okullardaki sınıf öğretmenlerini, özel dal öğretmenlerini de gördüm ve tanıdım.

Ama müzik öğretmenleri kadar, öğrencilerinin kişiliğini tanıyan, davranışlarını anlayan, yakın destek verebilen, onlara varlığıyla bile güç veren çok az öğretmen gördüm.

Alanları müzik olduğu için mi böyleydi, yoksa kişisel özellikleri miydi bilemiyorum. Ama çeşitli okullardan gelmelerine karşın bütün öğretmenler öğrencilerine çok yakındı ve onları çok iyi tanıyorlardı.

Çeşitli sohbetlerimizde onlardan çok şey öğrendiğimi söylemeliyim.

Pedagoji, psikoloji ve öğretmenliğin her özelliği bu öğretmenlerde yaşam biçimi olmuştu.

Öğrencilerinin yalnız başarıları değil, her koşuldaki durumları, büyürken gösterdikleri özellikler dikkatle izledikleri, dikkatle değerlendirdikleri konulardı.

Karşılıklı ilişkilerimiz benim için hep aydınlatıcı, hep öğretici olmuştur.

Elbette konservatuvarların sorunları vardı.

Öğrencilerinin geleceğini düşünüyorlardı.

Bunları da paylaşıyorduk.

Öğretmenler.

Kutsal bir mesleğin özverili insanları...

XIII. BÖLÜM



ORKESTRA YÖNETİCİSİ...

Elias Canetti, Nobel ödüllü ünlü yazar, *Kitle ve İktidar* adlı kitabında bu başlık altında “Orkestra Şefi” olgusunu inceliyor. Ben de bu bölümü çok önemli bularak okurlarımın dikkatine sunuyorum.

İktidarın, orkestra yöneticisinin yaptığı işten daha bariz bir ifadesi yoktur. Onun halk önündeki davranışının her bir ayrıntısı iktidarın doğasına ışık tutar. İktidar hakkında hiçbir şey bilmeyen biri, bir orkestra yöneticisini dikkatle gözlemleyerek, iktidarın bütün niteliklerini, birbirinin peşi sıra keşfedebilir. Bunun hiç yapılmamış olmasının nedeni açıktır: Orkestra yöneticisinin ortaya koyduğu müziğin önemli olan tek şey olduğu düşünülür; insanlar konserlere senfoni dinlemeye gittikleri fikrini mutlaka addederler ve hiç kimse buna orkestra yöneticisinden daha çok inanmaz. Orkestra yöneticisi işinin müziğe hizmet etmek ve onu sadık bir biçimde yorumlamak olduğuna inanır.

Bir orkestra yöneticisi kendisini müziğin hizmetkârları arasında birinci sırada görür. Kendisini bu fikre o kadar kaptırmıştır ki kendi faaliyetinin bir başka, müzikle ilgili olmayan anlamı olduğu fikrini aklı almaz. İşinin aşağıdaki yorumu karşısında hiç kimse ondan daha çok hayrete kapılamaz.

Orkestra yöneticisi ayakta durur: İnsanın ilk ayağa dikilmesinin taşıdığı anlama ilişkin eski anılar hâlâ iktidarın her temsilinde önemli bir rol oynar. Bu durumda, ayakta duran tek birey odur. Önünde orkestra oturur, arkasında da izleyiciler. Orkestra yöneticisi bir kürsünün üzerinde durur ve hem önden hem de arkadan görülür. Hareketleri önde orkestranın, arkada da izleyicilerin üzerinde etkili olur. Fiili talimatlarını verirken yalnızca ellerini ya da elleriyle birlikte bir değnek kullanır. Şu ya da bu enstrümanı canlandırmak

için ya da istediğinde susturmak için oldukça küçük hareketlere ihtiyacı vardır. Enstrümanların sesleri üzerinde ölüm kalım iktidarına sahiptir; uzun bir sessizlik onun emriyle yeniden bozulur. Enstrümanların



çeşitliliği insanların çeşitliliğinin yerini tutar; bir orkestra farklı türden insanların bir araya gelmesi gibidir. Orkestra üyelerinin ona itaat etmedeki gönüllülükleri, yöneticinin onları daha sonra vücuda getirdiği bir birime dönüştürmesini mümkün kılar.

Yöneticinin ortaya koyduğu işin karmaşıklığı onun tetikte olması gerektiği anlamını taşır. Soğukkanlılık onun temel niteliklerindendir; yasayı ihlal edenler anında engellenmelidir. Yasanın notaları şeklindeki şifresi onun elindedir. Bunu elinde tutan başkaları da vardır ve bunun yürürlüğe konusunu kontrol edebilirler, ama orkestra yöneticisi yasanın ne olduğuna tek başına karar verir ve yasaya karşı her riayetsizliği süratle cezalandırır. Bütün bunların halkın önünde ve her ayrıntının görülebilir olması, yöneticiye özel bir tür kendine güven verir. Görülmeye giderek alışır ve onsuz edemez olur.

İzleyicilerin hareket edemez oluşu orkestranın itaatkârlığı kadar yöneticinin tasarımının da bir parçasıdır. Bu insanlar sessiz durmaya zorunludurlar. Orkestra yöneticisi görünene kadar hareket ederler ve aralarında serbestçe konuşurlar. Müzisyenlerin varlığı kimseyi rahatsız etmez; gerçekten de hemen hemen hiç fark edilmezler. Sonra orkestra yöneticisi görünür ve herkes olduğu gibi kalır. Yönetici kürsüye çıkar, hafifçe öksürür ve değneğini kaldırır; sessizlik çöker. O orkestrayı yönetirken hiç kimse kıpırdayamaz ve o bitirir bitirmez alkışlamak zorundadırlar. Müzikle uyarılan ve yükselen bütün hareket etme arzuları bu işin sonuna kadar engellenmelidir ve ondan sonra zincirlerinden boşalmalıdır. Orkestra yöneticisi alkışlayan elleri eğilerek selamlar; onlar için platforma, onlar istediği sürece tekrar tekrar döner. Onlara ve yalnızca onlara kendini teslim eder; gerçekte yalnızca onlar için yaşar. Aldığı alkış muzaffer olana verilen o eski selamdır ve zaferinin büyüklüğü alkışların sesinin yüksekliğiyle ölçülür. Yengi ve yenilgi, içinde onun ruhsal ekonomisinin düzenlediği bir çerçeve halini alır. Bunların dışında hiçbir şeyin önemi yoktur; başka insanların hayatlarının içerdigi her şey, onun için zafer ve yenilgiye dönüştürülmüştür.

Bir konser boyunca ve salonda toplanmış olan insanlar için, yönetici



bir liderdir. Onlara sırtını dönmüş olarak başlarında durur. Onun peşinden giderler, çünkü o önde gidendir. Ama, onlara önderlik eden ayakları değil elleridir. Onun ellerinin ortaya çıkardığı müziğin temposu, ilk olarak onun ayak basacağı patikayı temsil eder. Salondaki kitle onunla ileri taşınır. Bir eserin bütün sunumu sırasında onun yüzünü hiç görmezler. O merhametsizdir; dinlenmek için hiç ara vermez. Onun sırtını, sanki hedefleriymiş gibi, hep önlerinde görürler. Bir kez bile yüzünü dönseydi bütün büyü bozulurdu. Birlikte gittikleri yolun varlığı birdenbire son bulur ve ortada hareketten ve hızdan yoksun, yanılsamanın etkisinden kurtulmuş insanlarla dolu bir salondan başka hiçbir şey kalmazdı. Ama yöneticinin yüzünü dönmeyeceğine güvenilebilir; çünkü, izleyici kitlesi onu arkadan izlerken, önde denetlemesi gereken profesyonel müzisyenlerden oluşan küçük bir orduyla yüz yüzedir. Bu amaçla da ellerini kullanır; ama eller, arkasındakiler için yaptığı gibi yalnızca yolu işaret etmez, aynı zamanda emirler de verir.

Gözleri bütün orkestrayı [göz hapsinde] tutar. Her müzisyen yöneticinin kendisini şahsen gördüğünü, dahası işittiğini hisseder. Enstrümanların sesleri, yöneticinin yakından izlediği fikirler ve inançlardır. O her şeyi bilendir çünkü, müzisyenlerin önlerinde yalnızca kendi çalacakları kısımlar varken, onun aklında ya da kürsüsünde notaların bütününü vardır. Herhangi bir anda her bir müzisyenin ne yapıyor olması gerektiğini kesin olarak bilir. Dikkati aynı anda her yeredir ve otoritesinin büyük kısmını buna borçludur. O her müzisyenin beyninin içindedir. Yalnızca her birinin ne yapması gerektiğini bilmekle kalmaz, aynı zamanda onun her an ne yapıyor olduğunu da bilir. Orkestra yöneticisi, gerek olumlu gerekse olumsuz anlamda yasanın bütününün canlı, ete kemiğe bürünmüş halidir. Elleri hüküm verir ve yasaklar. Kulakları yasanın kutsallığına saygısızlık yapıp yapılmadığını araştırır.

Böylelikle orkestrada, yönetici, seslerin eşzamanlılığının yanı sıra sıralanışı da dahil çaldıkları eseri, kelimenin tam anlamıyla vücuda getirir; ve gösteri sırasında bu eser dışında hiçbir şeyin var olmaması gerektiğinden, yönetici o süre boyunca dünyanın yöneticisidir.



Orkestra şefini tanımak için provalarda izlemek gerektiğini düşünüyorum.
İlk kez, Ruhi Su'yu korosunu çalıştırırken izlemiştim.
O genç seslerin uyumlu çalışmasında titizliğini, aradığı sese ulaşınca
kadar sakin ama ısrarlı çalışmasını izlemiştim ve çok etkilenmiştim.
Bu kez de Rengim Gökmen'i yakından görüyorum.
Konserde usta bir yönetici, özgün bir sanatçı.
Provalarda sabırlı ama ısrarlı bir eğitmen.
Özel sohbetlerimizde anlayışlı, sevecen, coşkulu bir kültür dostu.
Aslında Rengim Gökmen Hoca, edebiyatı, sinemayı, tiyatroyu, bütün kültür
sanat dallarını çok iyi biliyor.
Ama bildiklerini hiç ortaya koymayan bir alçakgönüllülükle dostluklarını
paylaşan özel bir insan.
Çalışırken bambaşka bir Rengim Gökmen.
Zamandan, duruştan, çalışmadan ödün yok.
Müzik ciddi bir iş.
Orkestra kutsanmış bir organizma.
Bu çalışmalarda çok iyi görüyorum.
Müziği ben de çok ciddiye almışımdır.
Beethoven'den sonra müzik bende çok başka bir yere gelmiştir.
Müzik insanlarında bu gergin sevinci görüyorum.
Yapılan işin nasıl mutluluk verdiğini.
Nasıl doyuma ulaştırdığını.
Bu inanılmaz yükselişi.
Orkestra şefinde gördüğüm bu yüceleşmeyi şef yardımcılarımızda da
görüyorum.
Oğuzhan Kavruk'ta.
Tolga Taviş'de.
Hasan Tura'da.
Hepsi de hem kendi enstrüman alanlarında yetkinler hem de müzikle ilgili
çalışmalarında.
Aslında onlar Rengim Gökmen Hoca'mın yanında yardımcılar ama kendi
başlarına onlar da "orkestra şefi".
Her biri ayrı ayrı şef.



Oğuzhan Kavruk, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda viyolonsel grup şefi. Birçok konsere çağırılıyor. Orkestrayı yönetiyor. Son dönemde orkestramızın sanat yönetmeni görevini Nilgün Çelebi'den devralıyor. Tolga Taviş, fagot sanatçısı. Samsun Operası orkestra şefliği görevini alıyor. Hasan Tura keman sanatçısı. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na girdi. Aynı zamanda kompozitör. Çeşitli besteleri var. Orkestra şefliği de yapıyor. Üç şef yardımcısı da yetenekli, yetkin ve müziğe gönül vermiş sanatçılar. İşte, Rengim Gökmen, bu büyük usta, böyle bir ekibi yönetiyor. Rengim Gökmen, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın şefi ve uluslararası bir müzik kariyerine sahip. Hepimiz bir arada olmaktan çok şey alıyoruz, çok şey paylaşıyoruz. Gerçekten de gurur verici bir kompozisyon.

BİR ORKESTRA OLMAK...

Yaşam çabasının da “bir orkestra olmak” olduğunu düşünüyorum.

Yaşamla ilişkiler.

İnsanlarla ilişkiler.

Üretimle ilişkiler.

Yaşla ilişkiler.

Sağlık.

Dinlenme.

Eğlenme.

Her şey “bir orkestra olmak” amacına yönelmiş gibi.

Farklı enstrümanlar.

Farklı notalar.

Farklı zaman aralıkları.

Farklı bileşimler.

Üst üste binmiş melodiler.

XIV. BÖLÜM



MÜZİK İNSANI KURTARIR MI?

Sıkıntılardan.

Dertlerden.

Yorgunluktan.

Yalnızlıktan.

Korkudan.

Müzik insanı bunlardan kurtarabilir mi?

Karanlık bir yerden geçerken şarkı söylemenin korkuyu yendiği bilinir.

Bir sevdiğini kaybedenin ağıtlar yaktığı bilinir.

Uzaktaki sevgiliye seslenen türküler bilinir.

Portekiz'in fadoları bilinir.

Endülüs'ün iç yakan şarkıları bilinir.

Volga'da kürek mahkûmlarının şarkıları bilinir.

Tarladaki kölelerin söylediği şarkılar bilinir.

Bunlar sonradan New Orleans cazının sesleridir.

Blues, Memphis'te ırmak kıyısında söylenirken duyulur.

Müzik bize bunları anlatır.

Acıları, kayıpları, terk edilmişlikleri, korkuları, yalnızlığı.

Müzik bunları hafifletir.

Müzik yaraları iyileştirir.

Müzik yalnızlığı tedavi eder.

Müzik isyanı dile getirir.

Caz da budur.

Rock da budur.

Hele de klasik müzik.

Bunların hepsini ifade edendir.

Müzik, evet, insanı kurtarır.

Müzik, insana güç verir.



ULUSAL MARŞLAR...

Ulusal marşları düşünelim.
Bizim ulusal marşımızı.
“Korkma, sönmez bu şafaklarda
yüzen al sancak”
diye başlayan gür seslerle içimizi titreten ulusal marşımız.
Fransızların Marseilles’i.
Almanların “Deutschland, über alles”i.
Sovyetlerin Enternasyonal’i.
Amerikan milli marşı.
Ulusal marşlar.
Bir ulusu birleştiren güçlü melodiler.

VE ASKER MARŞLARI...

Askerlerin savaşa giderken söyledikleri marşlar.
Korkularını geride bırakmaya çalışırken var güçleriyle söyledikleri.
Cesaretlerini kendilerine kabul ettirmeye çalıştıkları marşlar.
Yarın kendilerini neyin beklediğini bilmeden,
yürüyüp yazgılarına gittikleri sesler.
İnansalar da, inanmasalar da,
haklı olduklarına inanmayı sürdürüp,
ölüme yürümeyi göze aldıkları yürüyüşün marşları.
Ama asker marşları,
giderken söylenir.
Dönüşte,
yense de yenilse de,
marş söylemek zordur.
Çünkü asker hem öldürmüştür hem de ölmüştür.
Asker marşları savaşa giderken söylenen marşlardır.



BARIŞ ŞARKILARI...

İşte, en güzel şarkılar.
Erkek, kadın, yaşlı, çocuk hep birlikte söylenen şarkılar.
Barış şarkılarıdır.
Sıcak ekmeklerin, ılık sütlerin, mis gibi kokan çayların şarkılarıdır.
Gülmelerin, sarılmaların, neşenin şarkılarıdır.
Çiçeklere su vermenin şarkılarıdır.
Deniz kıyısında gezinmelerin şarkılarıdır.
Kırlarda oynamanın şarkılarıdır.
Barış şarkıları herkesin şarkılarıdır.



MÜZİĞİN İYİLEŞTİRİCİ GÜCÜ...

Kapalı bir galeride yürüyorum.
Tedirginim. Sıkıntılıyım.
Tünelin uzak ucunda zayıf bir ışık görünüyor.
Demek ki bir çıkış var.
Ama oraya kadar, tehlikeli bir uzaklık.
Her yandan garip çıtırtılar geliyor.
Sanki bir kol uzanıp çekiverecekmiş gibi.
Bir el ağzımı kapatacakmış gibi.
Ayağımın altında bir kapak açılacakmış gibi.
Tedirginim. Sıkıntılıyım.
Birden yukardan su sesleri geliyor.
Şıptırtılar. Şıptırtılar.
Sesler aşağıya inerken melodiler oluşuyor.
Su sesi incelikli bir müzik oluyor.
Rahatlıyorum.
Sıkıntım sularla gidiyor sanki.
Hafifliyorum.



Beni korkutan her şey uzaklaşıyor.
Tünelin ucundan çıktığım zaman hafiflediğimi anlıyorum.
Bir sıkıntım mı vardı? Bilmiyorum.
Tedirgin miydim? Haberim yoktu.
Bergama'da.
Asklepion'u geziyordum.
Burası ünlü "Şifa Galerisi" idi.
Ruhsal hastalıkların tedavi edildiği büyük Asklepion Şifa Merkezi.
Bergama Krallığı'nın ünlü hekimi Galinos'un sağlık tapınağı.
Her yerden gelen hastalar, krallar, soylular.
Burada şifa arayan herkese iyilik dağıtan yer.
Müzikle tedavi yapılan ilk merkezlerden biri.
Sonraları çok çalışma yapılacak olan alan.
Müzikle tedavi.
Acıların, kayıpların, terk edilmişliklerin ilacı olan müzik.

MOZART EFFECT...

Çok sonraları, depresyon hastalarının klasik müzik dinleyerek bir ölçüde düzeldikleri görülecektir.
Özellikle "duygudurum bozukluğu" olarak bilinen depresyon durumunda klasik müziğin iyileşmeye yardımcı olduğu üzerinde durulacaktır.
Bu etkiye "Mozart effect" gibi bir ad da konacaktır.
Özellikle Mozart'ın neşeli, uçarı, şen melodileri duygusal çöküntü içinde olan insanlara bir ölçüde faydalı olacaktır.
Elbette, depresyon tedavisi tıbbın çok başarılı olduğu bir alandır.
Gerek anti-depresif ilaçlar gerekse psikoterapi bu alanda çok önemli iyileşme yöntemleridir.
Ancak yardımcı etkenler de zaman zaman büyük önem kazanmaktadır.
Müziğin iyileştirici gücü bundan ibaret değildir.
Oliver Sacks'ın da bize anlatacakları var.



OLIVER SACKS...

Oliver Sacks, tıp doktoru, nörolog.

Ve yazar. Hem de ünlü bir yazar.

Karısını Şapka Sanan Adam, Renkkörleri Adası, Tungsten Dayı, Migren adlı kitapları bizde de çevrilerek yayımlandı.

Dr. Oliver Sacks, aynı zamanda amatör bir dağcı imiş, öğreniyoruz.

Kendi başına dağlara tırmanmayı severmiş.

Gene böyle tek başına tırmandığı bir gün, yüksek bir yerde iken, bir kaza geçirmiş.

Anı bir yanlış hareketle bulunduğu yerden aşağıya yuvarlanmış.

Kendine geldiği zaman anlamış ki, bir bacağı hareket etmiyor.

Rastlantı eseri çevrede olan iki avcının yardımıyla aşağıya indirilmiş.

Sonra da tedavisi başlamış.

Bacağındaki kırıklar düzeltilmiş, eklemler onarılmış, kaslar toparlanmış.

Sonra da fizik tedavisi başlamış. Dr. Oliver Sacks dehşetle bir şey fark etmiş.

Fiziksel bir engel kalmadığı halde bacağına oynatamıyormuş.

Doktorları ne kadar desteklese de Dr. Sacks bacağına hâkim olamıyormuş.

Kendisi de dahil herkesin şaştığı bu olayı Dr. Sacks anlayamıyormuş.

Tedavi eden doktorları da yeterince çaba harcamadığı kanısına varıyorlarmış.

Gerisini Dr. Oliver Sacks'tan dinleyelim:

DAYANACAK BİR BACAK

....seçeneğim olmadığını anlamıştım. Bakmasam ve bacağın kendi kendine hareket etmesine izin versem bir karış ya da bir metre hareket edebilir, üstelik yanlış yöne de gidebilirdi – örneğin yana gidebilirdi ya da rasgele açılarda hareket edebilirdi. Hatta hareketleri önceden planlamam ve dikkatle izlemem gerektiğini kavramadan önce birkaç kez “kaybolmuştu” ve arkada kalarak ya da sağlam sağ bacağıma takılarak bana çelme bile takmıştı.



Gerçekdışı hâlâ aşırı boyutlardaydı. Yürüdüğüm “kendi” bacağımdı değildi, kocaman hantal bir protez, tuhaf bir uzantı, bacak biçimli bir alçı silindirdi – üstelik biçimi ve boyutları hâlâ sürekli olarak değişen bir silindir; sanki tuhaf bir şekilde hantal ve dengesiz bir robot uzuv, kesinlikle saçma bir yapay bacak kullanıyordum. Bu sahte-yürüyüşün ne denli tuhaf olduğunu başka türlü ifade edemem – nasıl hiçbir duygu taşımadığını ve tam tersine, nasıl bir mekanik kesinlik ve dikkatle yüklü olduğunu. Bunun çok dikkat gerektiren, yorucu ve bıktırıcı bir hesaplama olduğunu anladım. Hayvani ya da insani olmayan bir tür hareketti. “Bu yürümek mi?” diye sordum kendime. Ve sonra dehşete düşerek şunları sordum: “Hayatımın geri kalan kısmında bununla mı uğraşacağım? Gerçek yürüme hissine hiçbir zaman kavuşamayacak mıyım? Artık doğal, kendiliğinden ve özgür yürüyüşü tadamayacak mıyım? Bundan böyle her hareketi düşünmek için birileri tarafından zorlanacak mıyım? Her şey böyle karmaşık olmak zorunda mı – basit olamaz mı?”

Ve birden –sessizliğin içine, hareketsiz, donmuş görüntülerin sessiz cıvıltısına- müzik doldu, utkulu bir müzik, Mendelssohn, fortissimo! Neşe, hayat, insanı sarhoş eden hareket! Ve birdenbire kendimi düşünmeden, istemeden müzikle birlikte ve neşeyle yürür buldum. Ve bu içsel müzik başlar başlamaz, ruhumu kuşatan Mendelssohn başlar başlamaz, ve “motor” müziğim, kinetik melodim, yürüyüşüm geri gelir gelmez – o an bacağımda geri geldi. Birdenbire, hiçbir uyarı olmaksızın, hiçbir geçiş süreci yaşamadan bacağın canlı, gerçek ve bana ait olduğunu hissettim; bu hissi duyduğum an, kendiliğinden dirilme, yürüme ve kafama dolan müzikle aynı andı. Bu mucize ansızın olduğunda, koridordan odama dönmek üzereydim – müzik, yürüme, bunu benim yaptığım hissi, hepsi bir aradaydı. Ve şimdi, aniden, kendimden kesinlikle emindim – bacağıma inanıyordum, nasıl yürüneceğini biliyordum.

Fizyoterapistlere şöyle dedim: “Olağanüstü bir şey oldu. Artık



yürüyebiliyorum. Beni bırakın – ama yanımda dursanız fena olmaz!”

Ve yürüdüm –güçsüzlüğe, alçıya, koltuk değneklerine, her şeye rağmen– kolayca, kendiliğinden, birdenbire, Mendelssohn’un melodisinden esinlenen, ona benzeyen kendi iç müziğimin geri dönüşüyle ortaya çıkan melodik bir tempoyla.

Bir stille yürüdüm – kesinlikle bana ait olan bir stille. Bunu görenler hislerimi dile getirdiler: “Daha önce bir robot gibi, mekanik bir yürüyüşün vardı – şimdiyse bir insan gibi yürüyorsun – hatta kendin gibi yürüyorsun,” dediler.

Sanki nasıl yürüneceğini birdenbire hatırlamıştım – “sanki” yersizdi. Nasıl yürüneceğini hatırlamıştım. Birdenbire yürümenin doğal, bilinçsiz ritim ve melodisini hatırlamıştım; bir zamanlar iyi bilinen ama uzun süre önce unutulmuş olan bir melodinin hatırlanması gibi birdenbire ve Mendelssohn’un ritim ve melodisiyle birlikte hatırlamıştım. O an her adımın bilinçle düşünüldüğü, yansıtıldığı ve atıldığı saçma, yapay, mekanik bir yürüyüşten, bilinçdışı, doğal – zarif, müzikli bir harekete ani ve mutlak bir sıçrama oldu – bir süreç, bir geçiş değil ama bir atlama.

MÜZİK BİR TOPLUMU İYİLEŞTİRİR Mİ?...

Bu sorunun yanıtı Venezuela’dan geliyor.

Venezuela.

Gecekonduların ülkesi.

Yoksulların yaşadığı “barrio”ların Caracas’ı.

Barrio, gecekondu demek.

Yoksul gençlerin geleceği şiddetle yüklü, uyuşturucu batağında, suçla iç içe.

Kendini kurtaranların sayısının çok az olduğu yüzbinlerin ülkesi.

İşte bu ülkede beklenmedik bir ışıık yanıyor.

El Sistema.



1975 yılı.

José Antonio Abreu adında kariyer sahibi bir ekonomist.

Aynı zamanda müzik sevdalısı bir piyanist.

32 yaşında ve bir hayali var: Bir orkestra kurmak.

On iki çocuktan oluşan bir orkestra kuruyor.

Ama hayali sadece orkestra kurmak değil.

Gecekondu çocuklarından oluşan bir orkestra kurmak istiyor.

Bu hayalini toplumsal bir hareket kılmayı başarıyor.

Hükümetler bu projeyi destekliyor.

Gecekondulardan keman sesleri yükselmeye başlıyor.

Kemanlar, flütler, piyanolar, davullar varoş çocuklarının ellerinde dile geliyor.

On hükümet yönetimi projeyi destekliyor.

“Müzik İçin Sosyal Hareket”, toplumca desteklenen bir vakıf oluyor.

2007 yılı. Hugo Chavez iktidarı hareketi destekliyor.

Günümüzde geline nokta mı?

260 bin gecekondu çocuğu müzisyen.

İki yüz altmış bin çocuk. Yazı ile.

Hepsi de klasik müzik çalıyor.

270 müzik merkezi. Nucleo.

15 bin eğitimci. Çoğu *El Sistema*’da yetişmiş.

55 Çocuk orkestrası.

102 Gençlik orkestrası.

30 Senfoni orkestrası.

Uluslararası başarı örnekleri var.

Gustav Dudamel, keman sanatçısı ve orkestra şefi.

Simon Bolivar Gençlik Orkestrası şefliğini yapıyor.

Gustav Mahler Orkestra Şefliği yarışmasını birincilikle kazanıyor. Yaşı 23.

Simon Bolivar Gençlik Orkestrası, dünyadaki en iyi beş gençlik orkestrasının içinde sayılıyor.

Edickson Ruiz. *El Sistema*’dan yetişiyor. Kontrbas sanatçısı. 17 yaşında.

Berlin Filarmoni Orkestrası’na kabul ediliyor.

Venezuela, klasik müziğin gelecekteki merkezi sayılıyor.

El Sistema, bütün dünyaya bir örnek.



Benim güzel ÷lkemi düşünüyorum.
Türkiyem'i düşünüyorum.
Çocuklarımız. Gençlerimiz.
Tek çocuk orkestramız var.
Doğuş Çocuk Senfoni Orkestramız.
Ülkemizin yüz akı.
Ülkemizin aydınlık yüzü.
Doğuş Grubu'nu tekrar tekrar kutluyorum.
Ama bu orkestra hep böyle "tek" mi kalmalı?
Başka çocuk orkestralarımız?
Gençlik orkestralarımız.
Olmamalı mı?
Klasik müzik seçkinlerin müziğı mi olmalı?
Bu evrensel müzik bizim sokaklarımızda bilinmemeli mi?
Bilinmediğı için dinleyicileri azalmalı mı?
Bizim gecekondularımız yok mu?
Bizim gençlerimiz yok mu?
Böyle bir projeyi destekleyecek yöneticilerimiz yok mu?
Bu soruları duyan yok mu?
Sahiden yok mu?

XV. BÖLÜM



ORKESTRANIN YÖNETİMİ

Bir konseri izleyen müziksever için her şey konser salonunda başlar ve konser salonunda biter.

Oysa, o konserin hazırlanması aylar öncesinden başlamıştır. Aylar boyunca süren birbirine eklemlenmiş çalışmalarla hazırlanmış, nice engeller nice çabalarla aşılmıştır.

Onun için de eğer bu çalışmaları bilmezseniz olayın bütününe anlamınız çok güçtür.

Bu konuyu bilmek, sadece bu orkestranın çalışmaları için değil, yaşamda karşılaştığımız olayları çözebilmek için de bir rehber olabilir.

Bir orkestranın yönetimi hatasız bir örgütlenmeyi, her adımı denetim altında bir işlevler zincirini gerektirir.

O bakımdan da olayı adım adım görmemiz gerekiyor.

ÇALIŞMALARIN PLANLANMASI

Yapılması gereken ilk iş, “yıllık çalışmaların planlaması”dır.

Bu planlama, Doğu Holding yöneticileri tarafından yapılır.

Doğu Holding Kurumsal İletişim Bölümü bir proje ekibi olarak çalışır ve yıllık planlamanın çeşitli konularını araştırarak işe başlar.

Yıllık konser programlaması,

Konserlerin verileceği iller,

Bu illerdeki konser salonlarının durumu,

Bu illerdeki otellerin durumu,

Bu illere çeşitli illerden geliş-gidişler,

Yapılacak çalışma kamplarının süreleri,

Ortaya çıkması olası sorunlar,

Bu sorunların kimlerle ve nasıl çözümleneceği...

Bu konularda karar verebilmek için “müzik yönetimi” ile görüşülmesi gereklidir. Bu görüşmeler yapılır, tamamlanır.

Sonra da “organizasyon grubu” ile uygulamalar görüşülür.



Doğuş Holding yöneticileri
konunun yetkilileridir.
Ortak özellikleri olan
soğukkanlılık,
hızlı muhakeme yetisi,
doğru karar vermede yetkinlik,
olası sonuçları hızla kavrama becerisi,
konuları paylaşma istekliliği,
gerçekten de olayların içinde doğrulanmaktadır.
Planlamadan başlayarak sonuna kadar karar vermek ve uygulamak
üzere paylaşılmış sorumluluk,
Orkestra yönetim kurulu eliyle yürütülür.
Bu kurul,
Doğuş Holding yöneticisi,
Orkestra şefi,
Orkestra danışmanı,
Organizasyon grubu temsilcisi
ile oluşmaktadır.
Orkestra yönetim kurulu
gerekli kararları verdikten sonra yapılan çalışmalarla
yıllık program yürürlüğe girer.
Bu programın uygulanması için çeşitli güçlüklerin aşılması gereklidir.
Orkestra,
Yaklaşık olarak 90 öğrenci ile ortalama 30-40 dolayında
yönetici-öğretmen-görevliden oluşmaktadır.
Bu kadronun bulundukları yerlerden gidilecek yere transferleri,
kalacakları otelde konaklamaları sağlanmalıdır.
Oteldeki yerleşme, sabah kahvaltısı, öğle yemeği, akşam yemeği,
ara yiyecek ve içecekler düzenlenmelidir.
Ayrıca otelde kalınacak odaların yanı sıra “prova odaları”,
“bilgisayar odası” ayrılmalıdır.
Gidilen kentte uygun bir “konser salonu” olmalıdır.
Bunların yanında kentin çeşitli olanakları araştırılmalıdır.



Gidiş-gelişler için uçak rezervasyonları, otobüs düzenlemeleri yapılmalıdır. Bütün bunlar için “Organizasyon Şirketi” deneyimli görevlileriyle hizmet vermektedir.

MÜZİK YÖNETİMİ

Müzik yönetimi, orkestralarda orkestra şefine bağlıdır.

Orkestra şefi tek karar vericidir.

Kendisi istediği gibi karar verme yetkisini taşır.

Eğer isterse bu yetkisini yardımcılarıyla paylaşarak kullanabilir.

Müzik Yönetimi, verilen bütün kararlarda söz sahibidir.

Özellikle repertuvar düzenlemesi onların yetkisindedir.

Prova salonları,

konser salonları düzeni,

müzik çalışmaları programı,

öğrencilerin çalışması, dinlenmesi, eğlenmesi,

uygulamaların düzeniyle ilgili bütün konularda bilgileri bulunur

ve onayları alınır.

Çalışmaların tümünde de ortak eksen, amaca yönelik etkin işbirliğidir.

Orkestra Şefi olarak Rengim Gökmen,

her zaman çevresinden görüş almaya özen gösteren, ortak amaca yönelik

olduğuna güvendiği zaman her görüşe önem veren bir çalışma yöntemi

uygular.

Yardımcıları olan Oğuzhan Kavruk,

Tolga Taviş, Hasan Tura da onu çok iyi tanıyan müzik yöneticileri olarak

aynı yöntemi benimsemişlerdir.

Birlikte yaptığımız çalışmalarda,

birbirimizle anlaşmamız çok kolay olmuştur.

Aynı amacı paylaşan,

ne yaptığını bilen, düşünen,

birbirini anlayan bir ekip olarak

yürütülen çalışmalarda başarı oranı hep yüksek olmuştur.



ORGANİZASYON GRUBU

Bu grup yürütülen bütün çalışmaların sorumlusu ve uygulayıcısıdır. Organizasyon ekibindekiler deneyimli görevlilerin temel çalışma ilkeleri, anlayışlı davranma,

sabırlı tutum,

nazik hareket,

kararlı yaklaşımdır.

Zaman zaman bir araya gelerek sorunlarımızı konuştuğumuzda hep böyle davranmamızın “çözüme yardımcı” olduğu üzerinde durmuşuzdur.

Kimi öğrenci isteklerinin kuralları zorladığı durumlarda yardımlaşmamız gerekir. O zaman da ortak hareketimiz hep aynı olmaktadır:

Anlayışla dinlemek,

olabileceği anlatmak,

yapılabilecek olanı yapmak,

yapılamaz olanda kararlılık.

Öğrenciler de bunu bilirler.

KONSERLERİN ARKA PLANI

Çok özetle açıklamak istediğim “konserlerin arka planı” aslında herkes için rehber olabilecek bir “başarılı çalışma yöntemi” olarak değerlendirilmelidir.

Görüldüğü gibi,

Planlama,

Aşamaların programlanması,

Zaman planı,

Yetki ve sorumlulukların dağılımı,

Paylaşım ve dayanışma,

Sorunların kestirilmesi,

Çözüm seçeneklerinin belirlenmesi,

Çözümde kararlılık,

her konu için anahtar niteliğindedir.



İster bir öğrencinin sınava girmesi olsun,
bir yaz tatilinin programlanması olsun,
ya da bir gezinin hazırlanması olsun,
bu anahtar en zor kapıları bile açabilir.
Bu nedenle öğretmenlerin, öğrencilerin ve herkesin bu şemaya
dikkat etmesi doğru olacaktır.
Başarının yolunun bu olduğu kanısındayım.

HİÇ BOŞ ZAMANIMIZ KALMIYOR MU?

Bu soru yerindedir.
Hiç boş zamanımız kalmıyor mu?
Bana sorarsanız “Gerçekten kalmıyor” derim.
Günlük programa kısaca bakarsak;
Sabah kalkış, temizlik, kahvaltıya geliş,
Kahvaltı: 07.30-09.00
Sabah provası: 09.30-12.30
Bu prova bir ya da iki kez 15 dakikalık dinlenme araları ile yapılır.
Öğle yemeği: 13.00-14.00
Öğleden sonra prova: 14.30-18.00
Bu prova da bir ya da iki dinlenme arası ile yapılır.
Dinlenme aralarında çay, kahve ve sandviçler bulunur.
18.00 ile 19.00 arası serbesttir.
Bu dinlenme arasında durum uygun olursa otel havuzuna girme izni verilir.
19.00- 20.00 akşam yemeği.
20.30 genel toplanma saatidir.
Bu saat programda genellikle,
Erdal Atabek ile sohbet olarak yer alır.
Erdal Atabek bu sohbet saatlerini öğrencilerle günün olaylarını yorumlama,
üzerinde durulmaya değer konuları paylaşma şeklinde düzenler.
Kimi zaman bu saatlerde öğrencilerin dinletileri yer alır.
Öğrenciler ile eğlence dinlendiricidir.



Program değişiklikleri eğer gerekiyorsa konuşulur.

Öğrencilerin istekleri dinlenir ve paylaşılır.

21.00-21.30 serbest saat

22.30 yatma saati.

Yatma saatinde odalara çekilme ve yatma, ertesi güne dinlenmiş kalkabilme için gereklidir. Ama öğrenciler yaşlarının verdiği enerji ile yorgunluk duymadıkları için yatmalarını geciktirmek istedikleri de olur. Kimi zaman anlayış, kimi zaman da ısrarla konu çözümlenir. Şimdi bu programda “boş zaman” denebilecek bir zaman dilimi görülmemektedir.

Ama gene de hepimiz boş zaman yaratmak isteriz ve bunu özleriz.

Bunun açık nedeni, bütün ekibin,

Doğuş Holding yöneticilerinin,

Orkestra şefi ve yardımcılarının,

Orkestra danışmanı olarak benim,

Öğretmenlerimizin,

Organizasyondaki arkadaşlarımızın,

Ve öğrencilerimizin,

birbirimizi özlememizdir.

Ben, tüm ekiple sohbet etmekten inanılmaz zevk alırım ve çok şey de öğrenirim.

Hepimizin bu birlikteliğimizden çok şey alıp verdiğimizizi düşünüyorum ve birbirimizi böylesine tanımanın orkestradaki başarımıza çok şey kattığına inanıyorum.

Bu saatler içinde birbirimizin farklı niteliklerini tanımak fırsatını da buluyoruz.

Örneğin öğrenciler de masa tenisi ve bilardodan çok hoşlanıyorlar.

Bilenleri ile oynadığımız satranç oyunları da çok zevkli geçiyor.

Ben, satranç oyununu çok severim ama bir turnuva yapacak kadar boş zamanımız olmadı.

Şimdi ben size “kamplarda hiç boş zamanımız olmuyor” demekte haksız mıyım?

Lütfen siz karar verin.



RAHMANİNOF’U SEVENLER DERNEĞİ

Öyküyü Rengim Hoca bir sohbet sırasında anlatıyor.

Hepimiz ilgiyle dinliyoruz.

Rengim Hoca’nın anlattıkları aynı zamanda da öğreticidir.

Olay -aklımda kaldığı kadarıyla- şöyle:

Bir gün orkestra müdürünün odasına girdiği zaman, takım elbiseli iki kişinin odada oturduğunu görüyor.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası müdürünün odası. Ankara.

Müdür, Rengim Hoca’nın geldiğini görünce:

“Gel hocam” diyor, “Bu beyleri siz de dinleyin, belki yardımcı olabilirsiniz.”

Adamlar saygıyla Rengim Hoca’ya dönüp dertlerini anlatıyorlar.

Dertleri de şu:

Bu iki işadamı yaptıkları işin gereği olarak Ruslarla çalışıyorlar.

Anlaşmak için ortak bir zemin arıyorlar ama zorlanıyorlar.

Konuşma arasında Ruslar’ın Rahmaninof’u çok sevdiklerini öğreniyorlar.

Ruslara bir jest yapıp anlaşmalarını kolaylaştırmak istiyorlar.

Bu arada Rengim Hoca adamlara Rahmaninof’u tanıyıp tanımadıklarını soruyor. Adamlar “Hayır, tanımıyoruz” diyorlar.

Şimdi bu bizim iki iş adamımız tanımadıkları Rahmaninof için bir şeyler yapıp adamları ticarete ikna etmeyi planlıyorlar.

Bu arada Rahmaninof’un müzikle uğraştığını öğreniyorlar.

Hemen bir “Rahmaninof’u Sevenler Derneği” kuruyorlar.

Derken, bu ünlü kişinin müzik bestelediğini de öğrenmiş oluyorlar.

Şimdi dertleri, bir orkestra ile anlaşıp bu Rahmaninof her kimse onun müziğini çaldırıp Ruslarla anlaşmayı bitirmek.

Rengim Hoca işi anlıyor, gülümsüyor.

Kendisinin bu konuda yardımcı olamayacağını, bu orkestra ile öyle işler yapılamayacağını, özel bir orkestra bulmaları gerektiğini söylüyor.

Bu iki işadamı yine bin bir saygıyla teşekkür edip gidiyorlar.

Ben, “sonradan böyle bir konser verilip verilmediğini” soruyorum.

Rengim Hoca “Evet,” diyor, “Konserin verildiğini duydum”.

Şimdi gülelim mi ağlayalım mı şaşırıyorum.



İki Türk işadamı.

Ne Rahmaninof biliyorlar ne Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası!
Ülkenin durumunu iki satırla ortaya koyan bir trajedi mi, komedi mi,
yoksa ikisi birden trajikomik bir olay mı?

Bu olayı Rengim Hoca'dan birkaç kez daha anlatmasını istedik, o da anlattı.
Bu sohbetler sırasında müzik dünyasını, müzik insanlarını yakından
tanıyorum.

Benim için büyük bir kazanç.

Müzik dünyasının sanatçıları çok özel nitelikler kazanıyor.

Bir kere, çok duyarlılar.

İkincisi, çok yönlü duyarlılar.

Hem sesleri, hem görüntüleri, hem hareketleri çok hızlı algılıyorlar.

Çok hızlı etkileniyorlar.

Çok yönlü kültürlüler.

Genelleme yapmaktan hoşlanmam. Yanlıştır da ondan.

Ama benim tanıdıklarımın hepsinde bu özellikler vardı.

Belki seçkin bir kadroyu tanıyordum, olabilir.

Ya da, müzikle uğraşmak böyle bir seçkinlik yaratıyordu, o da olabilir.

Müziğin beyinsel gelişime etkisi yanında müzik ortamının da özel bir
etkisi olduğunu düşünmek gerekiyor.

Müzisyenler.

Sürekli müzikal sesler.

Sürekli bir çalışma.

Büyürken özgürleşme.

Özgürleşirken büyüme.

Çok yönlü etkileşim.

Bu kısa kamp döneminin gözlemleri yeterli değil.

Kanımca konservatuvarlarda uzun süreli gözlemler yaparak çok daha iyi
değerlendirmeler yapılabilir.

Bu da yapılmalı.

Müzik psikolojisi çok özel bir psikoloji alanı.

Daha çok çalışma yapmaya değer.

Rahmaninof'tan nerelere geliyoruz.



Bilgisayarımın başında bunları yazarken gülümsediğimi fark ediyorum.
Rengim Gökmen'i anıyorum.
Oğuzhan Kavruk'u.
Deniz Bayel Feyizoğlu'nu.
Esra Koç'u.
Tolga Taviş'i, Hasan Tura'yı.
Nilgün Çelebi'yi.
Nitelikli insanların ortamı her zaman özel.
Ah benim memleketim.
Nerelerden nerelere geliyorsun?

SONSÖZ



BU ÖYKÜ BİTMEZ...

Bir hayalle başlamıştı.
Hayal gerçeğe dönüşmüştü.
Bir öykü doğmuştu.
Bir orkestranın öyküsü.
Yoktan varolan bir orkestranın öyküsü.
Yüzlerce yıldır insanın serüvenini anlatan seslerin yeni bir öyküsüdür bu.
Bu öykü bitmez.
Bu öykü bitmemelidir.
Bu öykü bitmeyecektir.
Bu öykü, müziğin öyküsüdür.
Müzik ilk insanlarla doğmuştur.
Son insana kadar da sürecektir.
Volga kürekçilerinin şarkıları.
New Orleans'taki kölelerin şarkıları.
Gurbetteki insanların hüznü sesleri.
Uzaktaki sevgililere seslenen yakarılar.
Ölen anneye yakılan ağıtlar.
Bayram günlerinin şarkıları.
Neşeli türküler.
Hasat zamanının ortak şarkıları.
Müzikle dile gelen aşk öyküleri.
Operalar.
Senfoniler.
Oratoryolar.
Korolar.
Elbette bitmeyecektir.
İnsan oldukça müzik de bitmeyecektir.
Müzik insandan doğmuştur,
İnsan da müzikten doğacaktır.
Bu gerçeğe kulak vermemiz gerekiyor.





Yaşadığımız bu öyküde bize anlatılan önemli ipuçları var.
Çocuklarımızın müzikle birlikte büyümesi gerekiyor.
Evet, müzikle büyümek.
Çoksesli evrensel müzikle büyümek.
Dinlemek.
Dinlerken düşünmek.
Dinlerken duygularımızla baş başa kalmak.
Dinlerken müziği yaşamak.
Küçük yaşlardan başlayarak,
müzikle büyümeyi öğrenmeliyiz.
Müzikle büyümek her çocuğun hakkıdır.
Bir enstrüman çalmayı öğrenmek.
Bir müzik aletinden sesleri çıkarmayı öğrenmek.
O sesleri yorumlamayı öğrenmek.
O seslerle yaşamayı öğrenmek.
Yaşam boyunca o müzikle düşünmeyi öğrenmek.
O müzikle duygularımızın bilincini öğrenmek.
O müzikle daha geniş bir yaşamı, daha derin bir yaşamı keşfetmek.
Annelerin babaların dikkati.
Öğretmenlerin çabası.
Çocuklarımız büyürken bu değerli alanı gelişmelerine katmak.
Sonra da yaşam kalitemizi bu müzikle yükseltmek.
Yaşam kalitemizi sahip olduğumuz eşyalarla ölçmemeyi öğrenmek.
Düşünme kalitemizi.
Duygu kalitemizi.
Anlayışımızı.
Paylaşımımızı.
Uygarlığın kazanımlarını.
Kitapları.
Tiyatroyu.
Müziği.
Bu alanların klasik değerlerini.
Yaşam kalitemize katmak.



Hayatımızı anlayarak yaşamak.
Hayatımızın anlamıyla yaşamak.
Bu anlamla hayatımızı değerli kılmak.
Bu müzik bize bunları öğretmektedir.
Bu müzik bize bunları yaşatmaktadır.
Eğitimimiz bu alanlarla zenginleşmelidir.
Yaşamımız bu alanlarla genişlemelidir.
Müziği dinlerken birbirimizi dinlemeyi de öğrenmeliyiz.
Müziği anlarken birbirimizi anlamayı da öğrenmeliyiz.
Müziği yaşarken insan hayatlarını yaşamayı da öğrenmeliyiz.
Bu müzik bize bunları katar.
Bu müzik bize bunları öğretir.
Bu kitap da bize açılacak yeni kapıların anahtarı olmalı.
Bu kitabın sonu, bize bir başlangıç olmalı.
Yeniden düşünmenin anahtarı.
Yeniden keşfetmenin anahtarı.
Yeni dünyaların anahtarı.
Olup olamaması size bağlıdır.
Sizin nasıl düşündüğünüze bağlıdır.
Sizin nasıl değerlendirdiğinize bağlıdır.
Shakespeare'in dediği gibi:
"Size nasıl geliyorsa öyledir."
Her şey gibi.
Size nasıl geliyorsa öyledir.
Bu kitap da bir enstrümandır.
Ondan kendi seslerinizi çıkaracaksınız.
Umarım, düşündüğüm gibi olur.
Umarım, bu öyküye siz de katılırsınız.
Umarım, bu öyküye siz de kendi öykünüzü katarsınız.
Umarım, sizin sesleriniz de bu seslere katılır.
Umarım...



KRONOLOJİK DÇSO KONSERLERİ

02.06.2006 - Lütfü Kırdar / İstanbul

Iphigenia Operası Uvertürü – Gluck

Keman Konçertosu – Max Bruch **SOLİST: ALEXANDER MARKOV**

Senfoni No.8 – Schubert

Carmen Suiti – Bizet

17.06.2006 - TİM (Türker İnanoğlu Maslak Show Center) / İstanbul

Iphigenia Operası Uvertürü – Gluck

Keman Konçertosu – Bruch **SOLİST: ALEXANDER MARKOV**

Senfoni No.8 – Schubert

Carmen Suiti – Bizet

28.08.2006 - D-Marin Turgutreis / Bodrum

L'arlessiene Suit – Bizet

1. Piyano Konçertosu – Grieg **SOLİST: GÜLSİN ONAY**

Senfoni – Beethoven

02.02.2007 - Mersin Kültür Merkezi / Mersin

Yeni Dünya Senfonisi – Dvorak

5. Senfoni – Beethoven

40. Senfoni – Mozart

Navarra Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN & ALİCAN SÜNER**

Esintiler – Ferit Tüzün

03.02.2007 - Adana Belediyesi Tiyatro Bale / Adana

Yeni Dünya Senfonisi – Dvorak

5. Senfoni – Beethoven

40. Senfoni – Mozart

Navarra – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN & ALİCAN SÜNER**

Esintiler – Ferit Tüzün



20-21.04.2007 - CSO Salonu / Ankara

Hırsız Saksagan Uvertürü – Rossini

Pump & Circumstances – Elgar

Hafif Süvari Uvertürü – Suppe

Esintiler – Ferit Tüzün

Navarra – P. Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN & ALİCAN SÜNER**

Introduction & Tarantella – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN**

5. Senfoni – Beethoven

Moses Fantezi – Paganini **SOLİST: CEMAL ALİ (Viyolonsel)**

Carmen Fantezi – Drdla **SOLİST: ELVİN HODJA (Keman)**

Per Gynt Suiti 2. Bölüm – Peer

9. Senfoni – Dvorak

29.07.2007 - Doğu Park Amfi Tiyatro / Samsun

Russlan ve Ludmilla – Glinka

Navarra – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN & ALİCAN SÜNER**

Introduction & Tarantella – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN**

9. Senfoni – Dvorak

01.09.2007 - D-Marin Turgutreis / Bodrum

Russlan ve Ludmilla – Glinka

Navarra – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN & ALİCAN SÜNER**

Introduction & Tarantella – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN**

3. Piyano Konçertosu – Beethoven **SOLİST: KIT ARMSTRONG**

9. Senfoni – Dvorak

16.09.2007 - Aya İrini / İstanbul

Russlan ve Ludmilla – Glinka

3 No'lu Piyano Konçertosu – Beethoven **SOLİST: FAZIL SAY**

9. Senfoni – Dvorak

09-10. 02. 2008 - Antalya Kültür Merkezi / Antalya

Symfollies Konseri

Holberg Suite Opus 40 – Grieg Peer

The Nutcracker – Tchaikovsky

La Traviata – Verdi



Orphus in the Underworld – Offenbach
 Ave Maria – Schubert
 A Midsummer Night's Dream – Mendelsohn
 Für Elise – Beethoven
 9. Senfoni – Dvorak
 Hafif Süvari Uvertürü – Suppe

13.05.2008 - Cumhurbaşkanlığı Köşkü / Ankara

Esintiler – Ferit Tüzün
 Introduction & Tarantella – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN**
 Pump & Circumstances – Elgar

28.06.2008 - TİM / İstanbul

Symfollies Konseri – Anlatıcı: Sarp Apak

Holberg Suite Opus 40 – Grieg Peer
 The Nutcracker – Tchaikovsky
 La Traviata – Verdi
 Orphus in the Underworld – Offenbach
 Ave Maria – Schubert
 A Midsummer Night's Dream – Mendelsohn
 Für Elise – Beethoven
 9. Senfoni – Dvorak
 Hafif Süvari Uvertürü – Suppe

24.08.2008 - D-Marin Turgutreis / Bodrum

Esintiler – Ferit Tüzün
 Triple Konçerto – Beethoven **SOLİST: THE TRIO NOTA BENE**
 8. Senfoni – Dvorak
 Aryalar ve Napolitenler **SOLİST: NICOLA MARTINUCCI (Tenor)**
 5 nolu Macar Dansı – Brahms

28.10.2008 - Carl Orff Saal / Almanya

Esintiler – Ferit Tüzün
 Triple Konçerto – Beethoven **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN, DORUKHAN DORUK, MERTOL DEMİRELLİ**
 5 nolu Macar Dansı – Brahms



30.10.2008 - WEF İstanbul / Dolmabahçe, İstanbul

Esintiler – Ferit Tüzün

Introduction & Tarantella – Sarasate **SOLİST: HASAN GÖKÇE YORGUN**

Russlan ve Ludmilla – Glinka

01.11.2008 - Basel Theatre / İsviçre

Esintiler – Ferit Tüzün

Triple Konçerto – Beethoven **SOLİST: THE TRIO NOTA BENE**

5 nolu Macar Dansı – Brahms

22-23.04.2009 - CSO / Ankara

Disney Konseri – ANLATICI: MURAT GÖKSU

Disney Klasikleri Uvertürü – Bruce Healey

Tarzan – Phil Collins

Küçük Deniz Kızı – Ted Rickets

Güzel ve Çirkin – Howard Ashman & Alen Menken

Alaaddin Orkestra Suiti – Richard & Robert Sherman

Arslan Kral – Elton John

Dünya Küçük – Richard & Robert Sherman

24-25-26.04.2009 - TİM / İstanbul

Disney Konseri – ANLATICI: MURAT GÖKSU

Disney Klasikleri Uvertürü – Bruce Healey

Tarzan – Phil Collins

Küçük Deniz Kızı – Ted Rickets

Güzel ve Çirkin – Howard Ashman & Alen Menken

Alaaddin Orkestra Suiti – Richard & Robert Sherman

Arslan Kral – Elton John

Dünya Küçük – Richard & Robert Sherman

03.07.2009 - 16. Uluslararası Aspendos Opera ve Bale Festivali / Antalya

Disney Konseri – Anlatıcı: MURAT GÖKSU

Köçekçe – Ulvi Cemal Erkin

Fındıkkıran ve Fare Kralı – Hoffman

İspanyol Kapriçyosu – Korsakof

Güzel ve Çirkin – Howard Ashman & Alen Menken



Tarzan – Phil Collins
Arslan Kral – Elton John

23-24-25.04.2010 - TİM / İstanbul

Disney Konseri - Anlatıcı: SELEN DOMAÇ

Disney Uvertürü – Bruce Healey
Enchanted Suite – Alan Menken
Fantasmic Theme – Bruce Healey
Aslan Kral – Elton John
Karayip Korsanları – Klaus Badelt
Alaaddin'in Sihirli Lambası – Alan Menken
Mulan – Matheew Wilder
High School Musical 2 – Jamie Houston

05.02.2011 - CSO Salonu / Ankara

Senfonik Kabare - Yazar: GANİ MÜJDE

Oyuncular: SERHAN ARSLAN ve SİNAN ÇALIŞKANOĞLU

Müzikal Şaka (Ein Musikaliche Spass) K. 522 (1. Bölüm) – Mozart
La Forza Del Destino (Talihin Kudreti) Uvertürü – Verdi
Senfoni No. 94 (Sürpriz) II. Bölüm – Haydn
Sevil Berberi Operası Uvertürü – Rossini
Peer Gynt Süiti'nden II. Bölüm "Arap Dansı" – Grieg
Saraydan Kız Kaçırma Operası Uvertürü – Mozart
Pizzicato Polka – Strauss
Köçekçe – U. C. Erkin

06.02.2011 - Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Kültür Sarayı / Eskişehir

Senfonik Kabare - Yazar: GANİ MÜJDE

Oyuncular: SERHAN ARSLAN ve SİNAN ÇALIŞKANOĞLU

Müzikal Şaka (Ein Musikaliche Spass) K. 522 (1. Bölüm) – Mozart
La Forza Del Destino (Talihin Kudreti) Uvertürü – Verdi
Senfoni No. 94 (Sürpriz) II. Bölüm – Haydn
Sevil Berberi Operası Uvertürü – Rossini
Peer Gynt Süiti'nden II. Bölüm "Arap Dansı" – Grieg
Saraydan Kız Kaçırma Operası Uvertürü – Mozart
Pizzicato Polka – Strauss
Köçekçe – U.C. Erkin



Çalışmalarımıza destek veren
konservatuvarlara teşekkür ederiz.

9 Eylül Üniversitesi / İzmir
Akdeniz Üniversitesi / Antalya
Anadolu Üniversitesi / Eskişehir
Bilkent Üniversitesi / Ankara
Çukurova Üniversitesi / Adana
Hacettepe Üniversitesi / Ankara
İstanbul Üniversitesi / İstanbul
Mersin Üniversitesi / Mersin
Mimar Sinan Üniversitesi / İstanbul
Trakya Üniversitesi / Edirne
Uludağ Üniversitesi / Bursa



DÇSO ÜYELERİ

2011

ECE DOLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
DENİZ UYSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
FATMA MÜLHİM	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ILGIN ÜLKÜ	1.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
KATRE BOZOĞLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
SİMGE İSTER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ONUR EVREN	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
ONUR GÜRLER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
SESİM BEZDÜZ	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
TUANA KÖPRÜLÜ	1.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
YILMAZ LEKESİZGÖZ	1.KEMAN	ANADOLU ÜDK
BİLGE IRMAK ÖZDİNÇ	1.KEMAN	TRAKYA ÜDK
NİHAN NUR YÜKSEL	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
ŞENİZ AKTAR	1.KEMAN	AKDENİZ ÜDK
GÜRBÜZ MURAT ŞEN	1.KEMAN	ANADOLU ÜDK
SUZAN YANKI KARATAŞ	1.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
BERK BAŞARAN	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK
DENİZ GÖRDÜREN	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
ELİF MİRAT CİSMEL	2.KEMAN	ULUDAĞ ÜDK
EGEMEN UYSAL	2.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
ALKİM ÖNOĞLU	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
UTKU YÜNKUŞ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ASILKAN OKKEVA	2.KEMAN	BİLKENT MSSF
CANSU GÖKAYAZ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
SELİN GÖNLÜŞEN	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK
GAMZE SU KAYIŞ	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK
ASAF ÖKSÜZ	2.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK



ESENGÜL YILDIZ	2.KEMAN	ULUDAĞ ÜDK
GÖKNUR BİLGİN	2.KEMAN	TRAKYA ÜDK
YUNUS ASILKAN ÇELİK	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
DİLA İKİKARAKAYALI	VİYOLA	ULUDAĞ ÜDK
EZGİ BİLGİN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
ÖYKÜ SEVGİ CANPOLAT	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
YAĞMUR TEKİN	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
YAĞMUR ERDOĞAN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
ALAZ ABANA	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
SELEN ÇELİK	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
İRİS İÇELLİOĞLU	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
GİZEM KANDEMİR	VİYOLA	MERSİN ÜDK
MERTCAN KIZILOK	VİYOLA	ANADOLU ÜDK
İLAY ECEM ÖZTÜRK	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
DERYA DİLAY AKAR	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
PÜREN EDA SÖZER	VİYOLONSEL	ÇUKUROVA ÜDK
ZEYNEP YAMANER	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
İLAYDA BUSE TAŞKESEN	VİYOLONSEL	ANADOLU ÜDK
DENİZ TOZAR	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
DOĞUŞ ERGİN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
ELİF BUĞU ÜNLÜSOY	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
ÖZGE ATICI	VİYOLONSEL	ÇUKUROVA ÜDK
NURİ AKPEROV	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
BATUHAN IŞIK	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
PİRSU KESİCİ	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
SEVİM CANSU ERAY	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
TARIK BOTELLA TOR	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
İLKHAN AYDOĞMUŞ	KONTRABAS	9 EYLÜL ÜDK
SALİHEMRE ERŞAHİN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
SELİN BALKAN	KONTRABAS	BİLKENT MSSF
SEÇİL İREM KESKİN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
EZGİ ÖZOK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK



GİZEM SÖZERİ	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
DENİZCAN EREN	FLÜT	BİLKENT MSSF
MİNE AKSOY	FLÜT	ULUDAĞ ÜDK
SERAY BENLİ	FLÜT	ULUDAĞ ÜDK
BERÇEM KUTLAY	OBUA	BİLKENT MSSF
DOĞA SAÇILIK	OBUA	HACETTEPE ÜDK
FATMA TUĞÇE CİNKILIÇ	OBUA	HACETTEPE ÜDK
DEMRE ERDEM	OBUA	BİLKENT MSSF
ARDA HOCAOĞLU	KLARİNET	ANADOLU ÜDK
KAYAHAN KARACA	KLARİNET	MERSİN ÜDK
YAĞIZCAN KESKİN	KLARİNET	9 EYLÜL ÜDK
SEVGİ VAROL	FAGOT	HACETTEPE ÜDK
SEYFİCAN DAĞLAR	FAGOT	MERSİN ÜDK
BAŞAK KÖMÜRCÜGİL	FAGOT	HACETTEPE ÜDK
BARKIN SÖNMEZER	KORNO	BİLKENT MSSF
DİLARA KAYMAK	KORNO	MERSİN ÜDK
SERCAN GENÇ	KORNO	BİLKENT MSSF
BARAN GÜL	KORNO	HACETTEPE ÜDK
CAN HÜSEYİN KIRACI	KORNO	9 EYLÜL ÜDK
BİLLUR ONGUN	TROMPET	HACETTEPE ÜDK
EGEMEN SEZEN	TROMPET	BİLKENT MSSF
TANDORUK YALÇIN	TROMPET	BİLKENT MSSF
EMİRCAN BİRGÜL	TROMBON	HACETTEPE ÜDK
ERAY GÖVER	TROMBON	ANADOLU ÜDK
UTKU ÖNER	TROMBON	MERSİN ÜDK
KANSU EKİN TANCA	TROMBON (BAS)	HACETTEPE ÜDK
BERKE BUĞRA GÖKKAYA	TUBA	
AYBERK ÇÖLOK	VURMALI ÇALGILAR	ULUDAĞ ÜDK
ELMAN MECİD	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
CEYDA ONLAT	VURMALI ÇALGILAR	ANADOLU ÜDK
OĞUZ AKBAŞ	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
CANSU ÇİNE	ARP	9 EYLÜL ÜDK



2010

HASAN GÖKÇE YORGUN	1.KEMAN	
BENSU ÜNSAL	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
DENİZ UYSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
ECE DOLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
FATMA MÜLHİM	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ILGIN ÜLKÜ	1.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
IRMAK ÜLKE	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
KATRE BOZOĞLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
SANCAR SAPAYEV	1.KEMAN	TRAKYA ÜDK
SİMGE İSTER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
EGEMEN UYSAL	2.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
SUZAN YANKI KARATAŞ	2.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
ALKIM ÖNOĞLU	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
ASILKAN OKEEVA	2.KEMAN	BİLKENT MSSF
CANSU GÖKAYAZ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
MERVE BİRBİR	2.KEMAN	TRAKYA ÜDK
ONUR GÜRLER	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ONUR EVREN	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
YUNUS ASILKAN ÇELİK	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
BERFU SARIBAZ	KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
SESİM BEZDÜZ	KEMAN	MERSİN ÜDK
GÜRBÜZ MURAT ŞEN	KEMAN	ANADOLU ÜDK
BERK BAŞARAN	KEMAN	ANADOLU ÜDK
GAMZE SU KAYIŞ	KEMAN	ANADOLU ÜDK
TUANA KÖPRÜLÜ	KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
ASAF ÖKSÜZ	KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
ESENGÜL YILDIZ	KEMAN	ULUDAĞ ÜDK



ŞENİZ AKTAR	KEMAN	AKDENİZ ÜDK
TANSU TURAL	VİYOLA	ÇUKUROVA ÜDK
ARYA BÖLER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
CANSU BİRBİR	VİYOLA	TRAKYA ÜDK
DİLA İKİKARAKAYALI	VİYOLA	ULUDAĞ ÜDK
DİNÇ NAYAN	VİYOLA	BİLKENT MSSF
EZGİ ÖZER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
EZGİ BİLGİN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
ÖYKÜ SEVGİ CANPOLAT	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
TAMER TARHAN	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
TUĞÇE SARIÇIYIL	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
YAĞMUR TEKİN	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
YAĞMUR ERDOĞAN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
PÜREN EDA SÖZER	VİYOLONSEL	ÇUKUROVA ÜDK
ZEYNEP YAMANER	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
İLAYDA BUSE TAŞKESEN	VİYOLONSEL	ANADOLU ÜDK
BAŞAK GÜRBÜZ	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
BAŞAK CANSELİ ÇİFTÇİ	VİYOLONSEL	HACETTEPE ÜDK
CANSIN KARA	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
DENİZ TOZAR	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
DOĞUŞ ERGİN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
ELİF ÜNLÜSOY	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
İ. İLAYDA CANDURAN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
NURİ AKPEROV	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
SELİN NARDEMİR	VİYOLONSEL	İSTANBUL ÜDK
İLKHAN AYDOĞMUŞ	KONTRABAS	9 EYLÜL ÜDK
FİRDEVS GÖKSU SÖKER	KONTRABAS	ÇUKUROVA ÜDK
EVREN ŞEN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
İ. BATUHAN SARIOĞLU	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
SALİH EMRE ERŞAHİN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
SEYİTHAN KARABACAK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
DENİZCAN EREN	FLÜT	BİLKENT MSSF



FEYZA NUR SAĞLIKSEVER	FLÜT	9 EYLÜL ÜDK
MİNE AKSOY	FLÜT	ULUDAĞ ÜDK
SERAY BENLİ	FLÜT	ULUDAĞ ÜDK
BERÇEM KUTLAY	OBUA	BİLKENT MSSF
DOĞA SAÇILIK	OBUA	HACETTEPE ÜDK
ARDA HOCAOĞLU	KLARİNET	ANADOLU ÜDK
FEREÇ AKPEROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK
ŞERİF BAĞIROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK
YAĞIZCAN KESKİN	KLARİNET	9 EYLÜL ÜDK
SEVGİ VAROL	FAGOT	HACETTEPE ÜDK
MERVE SELÇUK	FAGOT	ULUDAĞ ÜDK
OĞUZHAN GÜNER	FAGOT	9 EYLÜL ÜDK
ATAY BAĞCI	KORNO	BİLKENT MSSF
BARKIN SÖNMEZER	KORNO	BİLKENT MSSF
DİLARA KAYMAK	KORNO	MERSİN ÜDK
SERCAN GENÇ	KORNO	ULUDAĞ ÜDK
EGEMEN SEZEN	TROMPET	ULUDAĞ ÜDK
SERCAN KERPİÇÇİLER	TROMPET	9 EYLÜL ÜDK
TANDORUK YALÇIN	TROMPET	BİLKENT MSSF
EMİRCAN BİRGÜL	TROMBON	HACETTEPE ÜDK
ERAY GÖVER	TROMBON	ANADOLU ÜDK
UTKU ÖNER	TROMBON	MERSİN ÜDK
ZİYACAN SARIŞEN	TROMBON	ULUDAĞ ÜDK
BERKE BUĞRA GÖKKAYA	TUBA	
MERİÇ YÜCEL	VURMALI ÇALGILAR	MERSİN ÜDK
AYBERK ÇÖLOK	VURMALI ÇALGILAR	ULUDAĞ ÜDK
ELMAN MECİD	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
VEYSEL CESUR	VURMALI ÇALGILAR	9 EYLÜL ÜDK
ENGİN KANSU	ARP	HACETTEPE ÜDK



2009

HASAN GÖKÇE YORGUN	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ALİCAN SÜNER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
BENSU ÜNSAL	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
ÇINAR YAZGAN	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
DENİZ UYSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
ECE DOLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
FATMA MÜLHİM	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ILGIN ÜLKÜ	1.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
IRMAK ÜLKE	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
İLAYDA ZEYNEP KÖKSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
KATRE BOZOĞLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
SANCAR SAPAYEV	1.KEMAN	TRAKYA ÜDK
SİMGE İSTER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
MUHAMMEDCAN SHAPIROV	1.KEMAN	AKDENİZ ÜDK
SUZAN YANKI KARATŞ	2.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
ALKIM ÖNOĞLU	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ASILKAN OKEEVA	2.KEMAN	BİLKENT MSSF
CAN BALÇIK	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
CANSU GÖKAYAZ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
DENİZ İSPİR	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
EZGİ SU APAYDIN	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
MERVE BİRBİR	2.KEMAN	TRAKYA ÜDK
ONUR GÜRLER	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ONUR EVREN	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
RUŞEN VEKİLBEYLİ	2.KEMAN	TRAKYA ÜDK
YİĞİT KARATAŞ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
YUNUS ASILKAN ÇELİK	2.KEMAN	MERSİN ÜDK



ARYA BÖLER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
CANSU BİRBİR	VİYOLA	TRAKYA ÜDK
DİLARA İKİKARAKAYALI	VİYOLA	ULUDAĞ ÜDK
DİNÇ NAYAN	VİYOLA	BİLKENT MSSF
EZGİ ÖZER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
EZGİ BİLGİN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
TAMER TARHAN	VİYOLA	ÇUKUROVA ÜDK
TUĞÇE SARIÇIYIL	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
YAĞMUR TEKİN	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
ÖYKÜ SEVGİ CANPOLAT	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
YAĞMUR ERDOĞAN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
ASLI DALAMAN	VİYOLONSEL	9 EYLÜL ÜDK
BAŞAK GÜRBÜZ	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
BAŞAK CANSELİ ÇİFTÇİ	VİYOLONSEL	HACETTEPE ÜDK
DOĞUŞ ERGİN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
ELİF ÜNLÜSOY	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
İ. İLAYDA CANDURAN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
(NURİ) AKPEROV	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
SELİN NARDEMİR	VİYOLONSEL	İSTANBUL ÜDK
SEVGİ GÜLEÇ	VİYOLONSEL	ULUDAĞ ÜDK
CANSIN KARA	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
EVREN ŞEN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
SEYİTHAN KARABACAK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
İ. BATUHAN SARIOĞLU	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
SALİH EMRE ERŞAHİN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
DENİZCAN EREN	FLÜT	BİLKENT MSSF
MİNE AKSOY	FLÜT	ULUDAĞ ÜDK
FEYZA NUR SAĞLIKSEVER	FLÜT	9 EYLÜL ÜDK
SERAY BENLİ	FLÜT	ULUDAĞ ÜDK
BERÇEM KUTLAY	OBUA	BİLKENT MSSF
DOĞA SAÇILIK	OBUA	HACETTEPE ÜDK
FEREÇ AKPEROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK



ŞERİF BAĞIROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK
YAĞIZCAN KESKİN	KLARİNET	9 EYLÜL ÜDK
OĞUZHAN GÜNER	FAGOT	9 EYLÜL ÜDK
MERVE SELÇUK	FAGOT	ULUDAĞ ÜDK
DİLARA KAYMAK	KORNO	MERSİN ÜDK
BARKIN SÖNMEZER	KORNO	BİLKENT MSSF
SERCAN GENÇ	KORNO	ULUDAĞ ÜDK
HÜSEYİN UÇAR	KORNO	HACETTEPE ÜDK
SERCAN KERPIÇÇİLER	TROMPET	9 EYLÜL ÜDK
EGEMEN SEZEN	TROMPET	ULUDAĞ ÜDK
ALPER ÇOKER	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
ERAY GÖVER	TROMBON	ANADOLU ÜDK
ZİYACAN SARIŞEN	TROMBON	ULUDAĞ ÜDK
UTKU ÖNER	TROMBON	MERSİN ÜDK
MEHMET ALİ BAYDAR	TROMBON	İSTANBUL ÜDK
BERKE BUĞRA GÖKKAYA	TUBA	
AYBERK ÇÖLOK	VURMALI ÇALGILAR	ULUDAĞ ÜDK
ELMAN MECİD	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
VEYSEL CESUR	VURMALI ÇALGILAR	9 EYLÜL ÜDK
ENGİN KANSU	ARP	HACETTEPE ÜDK



2008

HASAN GÖKÇE YORGUN	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ILGIN ÜLKÜ	1.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
SANCAR SAPAYEV	1.KEMAN	TRAKYA ÜDK
ALİCAN SÜNER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ARDA KARAKAYA	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
BENGİSU GÖKÇE	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ÇINAR YAZGAN	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
DENİZ UYSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
ECE DOLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
FATMA MÜLHİM	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
İLAYDA ZEYNEP KÖKSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
KATRE BOZOĞLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
SILA ÖZGE TOPARLAK	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
SİMGE İSTER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
SUZAN YANKI KARATAŞ	2.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
ALKIM ÖNOĞLU	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
BENSU ÜNSAL	2.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
BUĞRA ÜNAL	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
CANSU GÖKAYAZ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
DENİZ İSPİR	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
EZGİ TÜRKOĞLU	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
NAZENİN VEKİLBEYLİ	2.KEMAN	TRAKYA ÜDK
ONUR GÜRLER	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ONUR EVREN	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
YİĞİT UĞURLU	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
YİĞİT KARATAŞ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ASILKAN OKEEVA	KEMAN	BİLKENT MSSF



EZGİ SU APAYDIN	KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
IRMAK ÜLKE	KEMAN	BİLKENT MSSF
MERVE BİRBİR	KEMAN	TRAKYA ÜDK
YAĞMUR ERDOĞAN	KEMAN	MERSİN ÜDK
ARYA BÖLER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
AYKUT AVCIOĞLU	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
CANSU BİRBİR	VİYOLA	TRAKYA ÜDK
ÇAĞIL YAKAR	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
DİLA İKİKARAKAYALI	VİYOLA	ULUDAĞ ÜDK
DİNÇ NAYAN	VİYOLA	BİLKENT MSSF
ECEHAN TANYOLAÇ	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
EZGİ ÖZER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
EZGİ BİLGİN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
NİLAY ÖZDEMİR	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
TAMER TARHAN	VİYOLA	ÇUKUROVA ÜDK
TUĞÇE SARIÇIYIL	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
YAĞMUR TEKİN	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
ASLI DALAMAN	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
BAŞAK GÜRBÜZ	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
BAŞAK CANSELİ ÇİFTÇİ	VİYOLONSEL	HACETTEPE ÜDK
BENAN AYVAZ	VİYOLONSEL	AKDENİZ ÜDK
DOĞUŞ ERGİN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
ELİF ÜNLÜSOY	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
İ. İLAYDA CANDURAN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
NERİMAN (NURİ) AKPEROV	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
SELİN NARDEMİR	VİYOLONSEL	İSTANBUL ÜDK
SEVGİ GÜLEÇ	VİYOLONSEL	ULUDAĞ ÜDK
YUSUF ÇELİK	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
CEMRE ÇETİN	KONTRABAS	ÇUKUROVA ÜDK
ÇAĞRI ÖZTOP	KONTRABAS	ÇUKUROVA ÜDK
EVREN ŞEN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
KUTAY ÖZTÜRK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK



SEYİTHAN KARABACAK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
TUĞÇE İPEK KURT	KONTRABAS	MERSİN ÜDK
DENİZCAN EREN	FLÜT	BİLKENT MSSF
MERİÇ KILIÇ	FLÜT	HACETTEPE ÜDK
MİNE AKSOY	FLÜT	ULUDAĞ ÜDK
BERÇEM KUTLAY	OBUA	BİLKENT MSSF
DOĞA SAÇILIK	OBUA	HACETTEPE ÜDK
KAAN CİVELEK	OBUA	HACETTEPE ÜDK
EGE BANAZ	KLARİNET	9 EYLÜL ÜDK
FEREÇ AKPEROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK
ŞERİF BAĞIROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK
BARİŞ ÖNEL	FAGOT	HACETTEPE ÜDK
OĞUZHAN GÜNER	FAGOT	9 EYLÜL ÜDK
ATAY BAĞCI	KORNO	BİLKENT MSSF
DİLARA KAYMAK	KORNO	MERSİN ÜDK
HASAN ERİM HACAT	KORNO	HACETTEPE ÜDK
HÜSEYİN UÇAR	KORNO	HACETTEPE ÜDK
ALPER ÇOKER	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
ÖZKAN ÖZKARA	TROMPET	ULUDAĞ ÜDK
TANDORUK YALÇIN	TROMPET	BİLKENT MSSF
ERAY GÖVER	TROMBON	ANADOLU ÜDK
YALIN AKDAĞ	TROMBON	HACETTEPE ÜDK
ZİYACAN SARIŞEN	TROMBON	ULUDAĞ ÜDK
BERKE BUĞRA GÖKKAYA	TUBA	
MEHMET ALİ BAYDAR	TUBA	İSTANBUL ÜDK
AYBERK ÇÖLOK	VURMALI ÇALGILAR	ULUDAĞ ÜDK
ELMAN MECİD	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
İREM DEKELİ	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
ENGİN KANSU	ARP	HACETTEPE ÜDK



2007

HASAN GÖKÇE YORGUN	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
KATRE BOZOĞLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
ECE DOLU	1.KEMAN	AKDENİZ ÜDK
BENGİSU GÖKÇE	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
SİMGE İSTER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ARDA KARAKAYA	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
FATMA MÜLHİM	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
SANCAR SAPAYEV	1.KEMAN	TRAKYA ÜDK
ALİCAN SÜNER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
SILA ÖZGE TOPARLAK	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
DENİZ UYSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
ÇINAR YAZGAN	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
HANDE KÜDEN	1.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
EZGİ SARIKÇIOĞLU	1.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
CAN BALÇIK	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
CANSU GÖKAYAZ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
YİĞİT KARATAŞ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
İ. ZEYNEP KÖKSAL	2.KEMAN	BİLKENT MSSF
ALKIM ÖNOĞLU	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
EZGİ TÜRKOĞLU	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
YİĞİT UĞURLU	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
BUĞRA ÜNAL	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
BENSU ÜNSAL	2.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
RUŞEN VEKİLBeyLİ	2.KEMAN	TRAKYA ÜDK
ONUR GÜRLER	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ONUR EVREN	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK
DENİZ İSPİR	2.KEMAN	ÇUKUROVA ÜDK



BERK ÇAĞATAY	VİYOLA	MERSİN ÜDK
HANDE DİLAN HANCI	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
DİNÇ NAYAN	VİYOLA	BİLKENT MSSF
EZGİ ÖZER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
TUĞÇE UÇAR	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
ÇAĞIL YAKAR	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
NİLAY ÖZDEMİR	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
ECEHAN TANYOLAÇ	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
AYKUT AVCIOĞLU	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
EZGİ BİLGİN	VİYOLA	MERSİN ÜDK
NERİMAN (NURİ) AKPEROV	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
RABİA AYDIN	VİYOLONSEL	AKDENİZ ÜDK
BENAN AYVAZ	VİYOLONSEL	AKDENİZ ÜDK
İ. İLAYDA CANDURAN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
YUSUF ÇELİK	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
BAŞAK CANSELİ ÇİFTÇİ	VİYOLONSEL	HACETTEPE ÜDK
ASLI DALAMAN	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
DOĞUŞ ERGİN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
SEVGİ GÜLENÇ	VİYOLONSEL	ULUDAĞ ÜDK
BAŞAK GÜRBÜZ	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
ELİF ÜNLÜSOY	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
SERÇİN YATKIN	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
SEYİTHAN KARABACAK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
FIRAT KORKMAZ	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
KUTAY ÖZTÜRK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
EVREN ŞEN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
CEMRE ÇETİN	KONTRABAS	ÇUKUROVA ÜDK
ÇAĞRI ÖZTOP	KONTRABAS	ÇUKUROVA ÜDK
DENİZCAN EREN	FLÜT	BİLKENT MSSF
ZERRİN GÖKÇE YALÇIN	FLÜT	MERSİN ÜDK
MERİÇ KILIÇ	FLÜT	HACETTEPE ÜDK
KAAN CİVELEK	OBUA	HACETTEPE ÜDK



BERÇEM KUTLAY	OBUA	BİLKENT MSSF
BENGÜ AKTA	OBUA	HACETTEPE ÜDK
ŞERİF BAĞIROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK
EGE BANAZ	KLARİNET	9 EYLÜL ÜDK
SELİN GÜROL	KLARİNET	İSTANBUL ÜDK
FEYZİ ÇOKGEZ	FAGOT	İSTANBUL ÜDK
OĞUZHAN GÜNER	FAGOT	9 EYLÜL ÜDK
BARIŞ ÖNEL	FAGOT	HACETTEPE ÜDK
ATAY BAĞCI	KORNO	BİLKENT MSSF
DUYGU AKGÖNÜL	KORNO	MERSİN ÜDK
TÜRKER KUŞ	KORNO	HACETTEPE ÜDK
EZGİ GİZEM KIDIR	KORNO	BİLKENT MSSF
HASAN ERİM HACAT	KORNO	HACETTEPE ÜDK
FURKAN BOZKURT	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
ALPER ÇOKER	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
MERTCAN OKTAV	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
ÖZKAN ÖZKARA	TROMPET	ULUDAĞ ÜDK
MEHMET ALİ BAYDAR	TROMBON	İSTANBUL ÜDK
BURÇE SOKULLU	TROMBON	İSTANBUL ÜDK
IŞIK ÜSTÜNDAĞ	TROMBON	İSTANBUL ÜDK
YALIN AKDAĞ	TROMBON	HACETTEPE ÜDK
AYBERK ÇÖLÖK	VURMALI ÇALGILAR	ULUDAĞ ÜDK
ELMAN MECİD	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
İREM DEKELİ	VURMALI ÇALGILAR	BİLKENT MSSF
MERVE KOCABEYLER	ARP	İSTANBUL ÜDK



2006

ALİCAN SÜNER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ARDA KARAKAYA	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
BENGİSU GÖKÇE	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
CAN ÖZHAN	1.KEMAN	AKDENİZ ÜDK
CAN CANBOLAT	1.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
ÇINAR YAZGAN	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
DENİZ UYSAL	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
ECE DOLU	1.KEMAN	AKDENİZ ÜDK
ELİF YAYGINGÖL	1.KEMAN	ANADOLU ÜDK
FATMA MÜLHİM	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
HASAN GÖKÇE YORGUN	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
İREM KIRBAY	1.KEMAN	ANADOLU ÜDK
KATRE BOZOĞLU	1.KEMAN	BİLKENT MSSF
LALE ASKEROVA	1.KEMAN	ANADOLU ÜDK
SANCAR SAPAYEV	1.KEMAN	TRAKYA ÜDK
SEZEN NUR ATALAY	1.KEMAN	ANADOLU ÜDK
SILA ÖZGE TOPARLAK	1.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
SİMGE İSTER	1.KEMAN	MERSİN ÜDK
ALKIM ÖNOĞLU	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
BENSU ÜNSAL	2.KEMAN	HACETTEPE ÜDK
BİLGE ÖZÜTÜRK	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK
BUĞRA ÜNAL	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
CAN BALÇIK	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
CANSU GÖKAYAZ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
CEREN DENİZ	2.KEMAN	İSTANBUL ÜDK
ÇETİN CEVİZ	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK
DİDEM GÜVENÇ	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK



EZGİ TÜRKOĞLU	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ILGIN ÜLKÜ	2.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
İLAYDA ZEYNEP KÖKSAL	2.KEMAN	BİLKENT MSSF
KAMURAN YEŞİLLİK	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK
RUŞEN VEKİLBEYLİ	2.KEMAN	TRAKYA ÜDK
TOLGA UĞURVEREN	2.KEMAN	ANADOLU ÜDK
YANKI KARATAŞ	2.KEMAN	MİMAR SİNAN ÜDK
YİĞİT UĞURLU	2.KEMAN	9 EYLÜL ÜDK
YİĞİT KARATAŞ	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
ONUR GÜRLER	2.KEMAN	MERSİN ÜDK
BERK ÇAĞALAY	VİYOLA	MERSİN ÜDK
CANSU YILMAZ	VİYOLA	ANADOLU ÜDK
ÇAĞIL YAKAR	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
DAMLA İSTİFÇİ	VİYOLA	ANADOLU ÜDK
DENİZ YILIK	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
DİNÇ NAYAN	VİYOLA	BİLKENT MSSF
ECEHAN TANYOLAÇ	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
ERKMEN KARAGÜL	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
EZGİ ÖZER	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
HANDE DİLAN HANCI	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
NİLAY ÖZDEMİR	VİYOLA	AKDENİZ ÜDK
TUĞÇE UÇAR	VİYOLA	HACETTEPE ÜDK
TUĞÇE BARDAKÇIOĞLU	VİYOLA	9 EYLÜL ÜDK
ASLI DALAMAN	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
BAŞAK GÜRBÜZ	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
BAŞAK CANSELİ ÇİFTÇİ	VİYOLONSEL	HACETTEPE ÜDK
BENAN AYVAZ	VİYOLONSEL	AKDENİZ ÜDK
BOTAN ÖZSAN	VİYOLONSEL	MİMAR SİNAN ÜDK
DİDEM ÇİZEL	VİYOLONSEL	MİMAR SİNAN ÜDK
DOĞUŞ ERGİN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
DORUKHAN DORUK	VİYOLONSEL	MİMAR SİNAN ÜDK
ELİF ÜNLÜSOY	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF



EMRE POYRAZ	VİYOLONSEL	HACETTEPE ÜDK
İ. İLAYDA CANDURAN	VİYOLONSEL	BİLKENT MSSF
NERİMAN AKPEROV	VİYOLONSEL	TRAKYA ÜDK
ÖMER DAĞAŞAN	VİYOLONSEL	MİMAR SİNAN ÜDK
RABİA AYDIN	VİYOLONSEL	AKDENİZ ÜDK
SERÇİN YATKIN	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
SEVGİ GÜLENÇ	VİYOLONSEL	ULUDAĞ ÜDK
YUSUF ÇELİK	VİYOLONSEL	MERSİN ÜDK
FIRAT KORKMAZ	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
KUTAY ÖZTÜRK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
ÖMER FARUK DEDE	KONTRABAS	AKDENİZ ÜDK
SEYİTHAN KARABACAK	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
TİBET BABAHAN	KONTRABAS	AKDENİZ ÜDK
TUĞÇE İPEK KURT	KONTRABAS	MERSİN ÜDK
BURAK KOÇAK	KONTRABAS	ANADOLU ÜDK
EVREN ŞEN	KONTRABAS	HACETTEPE ÜDK
DENİZCAN EREN	FLÜT	BİLKENT MSSF
MERVE ABLAY	FLÜT	İSTANBUL ÜDK
OKAN SIZANLI	FLÜT	ANADOLU ÜDK
ZERRİN GÖKÇE YALÇIN	FLÜT	MERSİN ÜDK
ELİF BERRAK	OBUA	İSTANBUL ÜDK
HAZAL YEŞİLLİ	OBUA	ANADOLU ÜDK
KETEVAN "KETİ" TİGAŞVİLİ	OBUA	MERSİN ÜDK
EGE BANAZ	KLARİNET	9 EYLÜL ÜDK
E. ARDAHAN SERİNDAĞ	KLARİNET	
SELİN GÜROL	KLARİNET	İSTANBUL ÜDK
ŞERİF BAĞIROV	KLARİNET	TRAKYA ÜDK
BANU KARA	FAGOT	İSTANBUL ÜDK
FEYZİ ÇOKGEZ	FAGOT	İSTANBUL ÜDK
İREM TEMURCAN	FAGOT	ANADOLU ÜDK
OĞUZHAN GÜNER	FAGOT	9 EYLÜL ÜDK
ATAY BAĞCI	KORNO	BİLKENT MSSF



CAN ARAS SOMEL	KORNO	MİMAR SİNAN ÜDK
CANER GÜLŞEN	KORNO	MİMAR SİNAN ÜDK
FULYA KILIÇTAŞ	KORNO	9 EYLÜL ÜDK
TUNCA DOĞU	KORNO	BİLKENT MSSF
VOLKAN KARTAL	KORNO	ANADOLU ÜDK
ALPER ÇOKER	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
FURKAN BOZKURT	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
MERTCAN OKTAV	TROMPET	İSTANBUL ÜDK
ÖZKAN ÖZKARA	TROMPET	ULUDAĞ ÜDK
BURÇE SOKULLU	TROMBON	İSTANBUL ÜDK
IŞIK ÜSTÜNDAĞ	TROMBON	İSTANBUL ÜDK
MEHMET ALİ BAYDAR	TROMBON	İSTANBUL ÜDK
AHMETCAN YEŞİL	VURMALI ÇALGILAR	
AYBERK ÇÖLÖK	VURMALI ÇALGILAR	ULUDAĞ ÜDK
GÖKALP MAYAKAN	VURMALI ÇALGILAR	ANADOLU ÜDK
METE İPEK	VURMALI ÇALGILAR	ANADOLU ÜDK
MERVE KOCABEYLER	ARP	İSTANBUL ÜDK

FOTOĞRAFLAR



*Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası ilk konserini 2006 yılında
Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda verdi.*



2006 D-Marin Turgutreis Uluslararası Klasik Müzik Festivali öncesi düzenlenen Bodrum kampında DÇSO üyeleri bir arada.



*2007 Ankara Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Salonu'ndaki
konserde Şef Rengim Gökmen ve müzisyenler.*



2007 Antalya kampı hatıra fotoğrafı.



Piyanist Fazıl Say, 2007'de Aya İrini'deki konsere solist olarak katıldı.



T.C. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth için Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde verdiği davet esnasında DÇSO.



*Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) Konser Salonu,
2008'de renove edildikten sonra CSO ve DÇSO ortak bir konser verdi.*



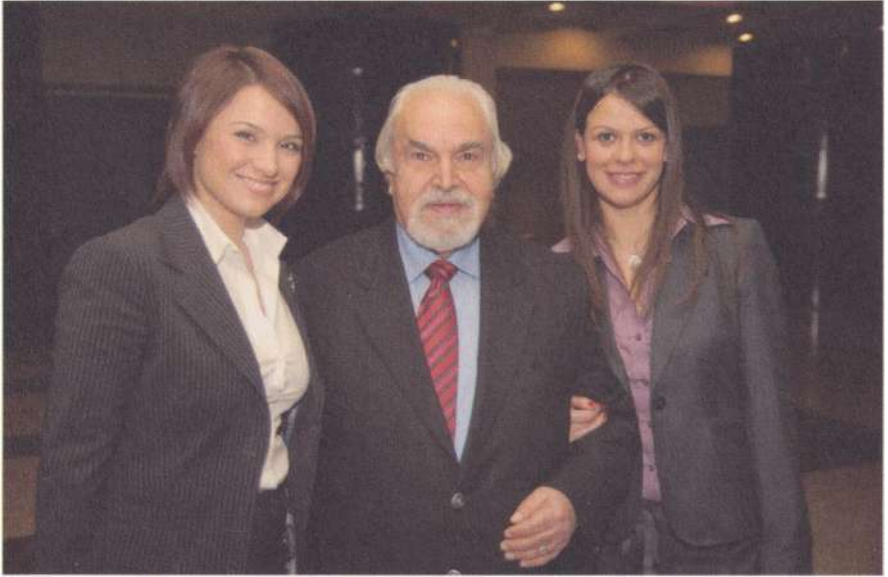
Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) Konser Salonu'nun açılış konseri olarak düzenlenen etkinlik büyük ilgi gördü.



*2009 Disney Konseri'nde sahnede
Oğuzhan Kavruk, Mickey Mouse ve Murat Göksu.*



2009'da İstanbul TİM Maslak Show Center'da verilen konserde, Disney filmlerinden müzikler çalındı, görüntüler dev perdeye yansıtıldı.



*Antalya Kültür Merkezi'nde verilen konser öncesinde Dr. Erdal Atabek,
Doğuş Holding Kurumsal İletişim Bölümü'nden
Deniz Bayel Feyizoğlu ve Esra Koç, 2008.*



Dr. ERDAL ATABEK

1930 Adapazarı. Öğretmen baba ile annenin çocuğu olarak yetişti. Çocukluğunu geçirdiği Marmara bölgesinin doğasına çok şey borçlu olduğunu düşünür.

Kabataş Erkek Lisesi dönem birincisi olarak İstanbul Tıp Fakültesi'ne girdi. Tıp Fakültesi'ni bitirdikten sonra İ.Ü. Fizyoloji Anabilim Dalı asistanı oldu. İç hastalıkları dalı uzmanlığından sonra psikosomatik hastalıklar alanına geçti.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin 1966-1984 yıllarında Genel Başkanı oldu ve üst düzey yönetim görevlerinde bulundu:

Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliği: 1961-1964

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü: 1964-1965

Sosyal Güvenlik Bakanlığı Kurucu Müsteşarlığı: 1965

Kendi isteğiyle ayrılıp mesleğine dönüş: 1965 sonrası

1965 yılından beri Milliyet ve Cumhuriyet gazetelerinde köşe yazarlığı yapıyor. Çeşitli konularda 22 kitap: Çocukluk, Ergenlik, Gençlik, Değişen Değerler ve Kişisel Gelişim konularıyla ilgili.

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Kültürel Psikoloji ve Tasarım Psikolojisi dersleri: 1996'dan beri devam ediyor.

Almanya, İsveç, Hollanda, Danimarka'da çeşitli konferans, araştırma ve seminerler verdi.

Özel ofisinde çocuk-genç-aile danışmanlığını sürdürüyor.

Çeşitli sosyal sorumluluk projelerinde eğitimci-danışmanlık yapıyor.

Doğuş Çocuk Senfoni Orkestrası'nda 2006 yılından beri psikolojik-sosyal danışmanlık görevini sürdürüyor.

İnsanın en önemli özelliğinin analitik düşünce, geniş vizyon, yaşamdan doğru sonuçlar çıkarabilme ve öğrenebilme yeteneği olduğunu düşünüyor.

Değişim ve dönüşümün kültürü etkileyen en önemli süreç olduğuna inanmakta ve incelemeyi sürdürmektedir.

